

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM pre 1. a 2. stupeň ZŠ

DAŤ ŠANCU KAŽDÉMU ŽIAKOVÍ ZAŽIŤ ÚSPECH

Vízia	Slnko svieti na každého rovnako
Vzdelávací program pre	1.a 2. st. ZŠ
Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	1.stupeň 4-ročná, 2.stupeň 5-ročná
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Názov školy	Základná škola s materskou školou Želovce
Adresa	Gottwaldova 81, 991 06 Želovce
IČO	37888498
Riaditeľ školy	Mgr. Anastázia Sedmáková
Kontakty	+ 421 47 48 932 25
Koordinátor pre tvorbu ŠKVzP	Mgr. Anastázia Sedmáková
Ďalšie kontakty	Ing. Dušan Balga
Zriaďovateľ	Ing. Július Makó CSc.
Adresa	Zdravotnícka 255, 991 06 Želovce
Schválené na pedagogickej rade	30.08.2018
Platí od	01.09.2018

Za radu školy:.....

Schválila:.....

Predseda.....

Mgr.A.Sedmáková riaditeľka

OBSAH

1 ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

1.1 Učebný plán - predmety, ročníky

2 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Veľkosť školy

2.2 Charakteristika žiakov

2.3 Personálne zabezpečenie

2.4 Dlhodobé projekty

2.5 Materiálne – technické a priestorové podmienky školy

2.6 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

3.1 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Pedagogický princíp školy

3.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

3.3 Profil absolventa

3.4 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

3.5 Vyučovací jazyk

3.6 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu podľa platnej legislatívy

3.7 Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami

4 ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

5 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

5.1 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov v škole

5.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

5.3 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

6 PLÁNY PREVENCIÍ

6.1 Plán protidrogovej prevencie

6.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

6.3 Plán environmentálnej výchovy

6.4 Plán prevencie šikanovania

7 PLÁN PRÁCE VÝCHOVNÉHO PORADCU

8 FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

9 ŽIACKY ŠKOLSKÝ PARLAMENT

UČEBNÝ PLÁN 2018/2019

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník primárne vzdelávanie ISCED 1				Spolu	ročník nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2					Spolu
		1.	2.	3.	4.		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	Š Šk 9 0	Š Šk 8 0	Š Šk 7 0	Š Šk 7 1	31 1	Š Šk 5 0	Š Šk 5 0	Š Šk 4 0	Š Šk 5 0	Š Šk 5 0	Š Šk 24 0
	čítanie s porozumením VP	0 0	0 1	0 0	0 0	0 1	0 1	0 1	0 0	0 0	0 0	0 2
	anglický jazyk VP	0 1	0 1	3 0	3 0	6 2	3 0	3 0	3 0	3 0	3 0	15 0
	2. cudzí jazyk VP	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 1	0 2	0 2	0 2	0 7
Matematika a práca s informáciami	matematika RP	4 1	4 1	4 0	4 0	16 2	4 1	4 1	4 1	4 1	5 0	21 4
	informatika	0 0	0 0	1 0	1 0	2 0	1 0	1 0	1 0	1 0	0 0	4 0
Človek a príroda	prvouka	1 0	2 0	0 0	0 0	3 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
	prírodoveda	0 0	0 0	1 1	2 0	3 1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
	fyzika	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2 0	1 1	2 0	1 1	6 2
	chémia	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2 0	2 0	1 1	5 1
	biológia	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2 0	1 0	2 0	1 0	1 0	7 0
Človek a spoločnosť	vlastiveda VP	0 0	0 0	1 1	2 0	3 1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
	dejepis	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 0	1 0	1 0	1 0	2 0	6 0
	geografia	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	2 0	1 0	1 0	1 0	1 0	6 0
	občianska náuka	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 0	1 0	1 0	1 0	4 0
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo	1 0	1 0	1 0	1 0	4 0	1 0	1 0	1 0	1 0	1 0	5 0
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	0 0	0 0	1 0	1 0	2 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
	technika	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 0	1 0	1 0	1 0	1 0	5 0
Umenie a	hudobná	1 0	1 0	1 0	1 0	4 0	1 0	1 0	1 0	1 0	0 0	4 0

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

kultúra	výchova												
	výtvarná výchova	2 0	2 0	1 0	1 0	6 0	1 0	1 0	1 0	1 0	1 0	1 0	5 0
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2 0	2 0	2 0	2 0	8 0	2 0	2 0	2 0	2 0	2 0	2 0	10 0
Zdravie a pohyb	loptové hry VP	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 1	0 1	0 0	0 0	0 0	0 0	0 2
Jazyk a komunikácia	cvičenia zo SJL VP	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 1	0 1
Matem. a práca s informáciami	cvičenia z MAT VP	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
	základ	20	20	23	25	88	24	25	26	27	25	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	5	19
	spolu	22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	30	146

I.stupeň

1. Na I.stupni celkový počet hodín

Inovovaný ramcový učebný plán 96 hodín

ANJ je všetkých ročníkoch - 1.cudzí jazyk,

2. Počet vyučovacích hodín pre žiakov

1.ročníka je 22

2.ročníka je 23

3.ročníka je 25

4.ročníka je 26

3. Voľné disponibilné hodiny sú rozdelené nasledovne

1.ročník

Disponibilné 2 hodiny

Je rozšírená vzdelávacie oblasti **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet – **Anglický jazyk** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina/týždenne**

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je 1 hodina/týždenne.

2.ročník

Disponibilné 3 hodiny

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet - **Čítanie s porozumením** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**

Je rozšírená vzdelávacie oblasti **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet – **Anglický jazyk**- týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina/týždenne**

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 5hodín/týždenne.

3.ročník

Disponibilné 2 hodiny

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Prírodoveda** vzdelávacia oblasť **Človek a príroda**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 2hodiny/týždenne.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Vlastiveda** vzdelávacia oblasť **Človek a spoločnosť**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 2hodiny/týždenne..

4.ročník

Disponibilné: 1 hodina

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Slovenský jazyk a literatúra** vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 8 hodín/týždenne.

II. stupeň

1. Na II.stupni celkový počet hodín

Inovovaný ramcový učebný plán 146 hodín

Školský učebný plán 153 hodín

5.,6.,7. a 8.ročník podľa inovovaného rámcového učebného plánu 116 hodín

9.ročník podľa školského rámcového učebného plánu 32 hodín

Spolu 148 hodín

ANJ je všetkých ročníkoch - 1.cudzí jazyk,

NEJ je všetkých ročníkoch – 2.cudzí jazyk (6.-9.ročník)

2. Počet vyučovacích hodín pre žiakov

5.ročníka je 27

6.ročníka je 29

7.ročníka je 30

8.ročníka je 30

9.ročníka je 32

3. Voľné disponibilné hodiny sú rozdelené nasledovne

5.ročník

Disponibilné 3 hodiny

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet - **Čítanie s porozumením** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina /týždenne**, spolu 5hodín /týždenne.

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Zdravie a pohyb** o jeden samostatný predmet- **Loptové hry** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**

6.ročník

Disponibilné 4 hodiny

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet - **Čítanie s porozumením** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**

Je rozšírená vzdelávacie oblasť **Jazyk a komunikácia** v predmete –2. cudzí jazyk **Nemecký jazyk**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 5 hodín/ týždenne.

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Zdravie a pohyb** o jeden samostatný predmet- **Loptové hry** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**.

7.ročník

Disponibilné 4 hodiny

Je rozšírená vzdelávacie oblasť **Jazyk a komunikácia** v predmete –2. cudzí jazyk **Nemecký jazyk** Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **2 hodiny/týždenne**.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 5 hodín týždenne.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Fyzika** vzdelávacia oblasť **Človek a príroda**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 2 hodiny/ týždenne.

8.ročník

Disponibilné 3 hodiny

Je rozšírená vzdelávacie oblasť **Jazyk a komunikácia** v predmete –2. cudzí jazyk **Nemecký jazyk**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu sú **2 hodiny/týždenne**, spolu 2hodiny/ týždenne.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 5 hodín týždenne.

9.ročník

Disponibilné 6 hodín

Je rozšírená vzdelávacie oblasť **Jazyk a komunikácia** v predmete –2.cudzí jazyk **Nemecký jazyk**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 2 hodiny /týždenne.

Je rozšírená vzdelávacie oblasti **Človek a príroda** v predmete – **Chémia**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 2 hodiny /týždenne.

Je rozšírený a prehĺbený obsah predmetu **Matematika** vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami**. Časová dotácia určená na posilnenie predmetu je **1 hodina/týždenne**, spolu 5 hodín/ týždenne.

Je rozšírená vzdelávacie oblasti **Jazyk a komunikácia** o jeden samostatný predmet- **Cvičenia zo slovenského jazyka a literatúry** - týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**.

Je rozšírená vzdelávacia oblasť **Matematika a práca s informáciami** o jeden samostatný predmet- **Cvičenia z matematiky** – týždenná časová dotácia predmetu je **1 hodina / týždenne**.

2 Všeobecná charakteristika školy

2.1 Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou je spojené zariadenie od 01.09.2009. Základná škola je plnoorganizovaná má kapacitu 250 žiakov. Škola má 9 tried ,nové multifunkčné ihrisko, počítačovú učebňu, školský klub a školský dvor so športovými ihriskami.

2.2 Charakteristika žiakov

V škole prevládajú žiaci prevažne zo zmiešaného slovensko- maďarského rodinného prostredia. Žiaci dochádzajú do školy zo spádových obcí: Chrastince, Lesenice, Opatovská Nová Ves, Slovenské Ďarmoty, Selešťany, Záhorce, Malý a Veľký Kiarov, Vrbovka, Kováčovce , Sklabiná a Nová Ves. Priemerný počet žiakov na triedu je 19.

Skúsenosti so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:

Na škole sa vyučujú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, škola úzko spolupracuje s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva, Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva ,s centrom VOX PSYCHÉ, ako aj s rodičmi žiakov.

Na dosiahnutie lepších výsledkov žiaci vo výučbe využívajú počítačovú techniku (notebook). Škola vytvára optimálne materiálové podmienky pre žiakov ako aj pre žiakov s poruchami

učenia a inými poruchami napr.: bezbariérové schodište, upravené hygienické zariadenie, zakúpenie špeciálneho nábytku. Škola má špeciálneho pedagóga.

2.3 Personálne zabezpečenie

Počet učiteľov na škole pre zabezpečovanie výchovno vzdelávacieho procesu je 22, veková skladba je od 23 rokov – do 58 rokov, z toho 17 žien, od 26 do 58 rokov.

Pedagogická a odborná spôsobilosť – Z uvedeného počtu 5 kvalifikovaných pedagógov si rozširuje kvalifikáciu.

V škole pracuje školský špeciálny pedagóg. Tým bude zabezpečená kompletná starostlivosť o žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia a správania, o žiakov s postihnutím a poradenstvo pre rodičov. Pri profesijnej orientácii žiakov končiacich ročníkov a pri riešení výchovných problémov žiakov pomáha výchovný poradca. Činnosť v niektorých oblastiach usmerňujú koordinátori:

- koordinátor prevencie drogových závislostí
- koordinátor environmentálnej výchovy
- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu
- koordinátor výchovy proti šikanovaniu
- koordinátor finančnej gramotnosti
- koordinátor zelenej školy
- školský parlament

Učitelia sa každoročne vzdelávajú nielen odborne, ale aj metodicky v rámci vzdelávaní organizovaných metodicko-pedagogickými centrami.

Schopnosti a skúsenosti - väčšina pedagógov má dlhšiu prax ako 15 rokov za ktoré nadobudli dostatočné pedagogické schopnosti a skúsenosti. V súčasnom období sa vzdelávajú v oblasti cudzích jazykov, občianskej náuky, navštevujú rôzne formy kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov:

V budúcom období na realizáciu školského vzdelávacieho programu je potrebné aby sa vzdelávali v oblasti cudzích jazykov, využitia interaktívnej tabule.

Škola má vlastného školského špeciálneho pedagóga, ktorý pracuje so žiakmi s poruchami učenia.

Výchovný poradca úzko spolupracuje s rodičmi žiakov a triednymi učiteľmi, Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva, s výchovnými poradcami okolitých stredných škôl, zúčastňuje sa so žiakmi na Dňoch otvorených dverí na jednotlivých stredných školách a organizuje besedy s výchovnými poradcami stredných škôl.

Koordinátori školského vzdelávacieho programu úzko spolupracujú s Metodickým združením I. st. a predmetovými komisiami na škole, zúčastňujú sa na odborných seminároch k danej problematike a spolupracujú s poradnými orgánmi. Berú na zreteľ aj požiadavky rodičov žiakov.

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

---

Organizácia prijímacieho konania

Škola nemá špecifické požiadavky na prijatie.

2.4 Dlhodobé projekty

1. Národný projekt Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov
2. Národný projekt Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania soc. – pat. javov
3. Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému ZŠ
4. Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému MŠ
5. Národný projekt Digitalizácia základných škôl
6. Národný projekt Zelená škola
7. Národný projekt Erasmus +
8. Národný projekt Erasmus + pre žiakov so ŠVVP
9. Medzinárodný projekt E – Twinning
10. Národný projekt Podpora profesijnej orientácie žiakov na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy
11. Národný projekt Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na II.st.na základných školách
12. NP Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania
13. Projekt Adamko –hravo zdravo v ŠKD a MŠ
14. Projekt Adamko –hravo zdravo v ŠKD a MŠ
15. Projekt Spolupráca so zahraničnou MŠ – Taliansko
16. Moja prvá škola
17. Rozvoj informatizácie regionálneho školstva- Infovek 2

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Úzko spolupracujeme s rodičmi, organizujeme rôzne akcie so žiakmi za pomoci rodičov

/Témy: Misster školy, Miss školy, Tekvicová šaráda - Lampiónový sprievod, Mikulášske tvorivé dielne, Deň otvorených dverí, Deň Zeme, Deň priateľstva, minifutbalový zápas, Ovocie – zelenina, Starostlivosť o vtáky v zime, Starostlivosť o čistotu areálu školy, Deň zdravej výživy, Deň mlieka, Športový deň, Deň čistoty, minifutbalový zápas, športové súťaže školy, Vianočné kino, Valentínska pošta, Deň narcisov a iné./

Rodičia podporujú školu formou sponzoringu.

Spolupracujeme so zriaďovateľom a starostami spádových obcí formou spoločenských stretnutí spojených s prípravou kultúrno – estetických programov našich žiakov pre obyvateľov obcí a priateľov školy.

Schôdze ZRŠ sú organizované pravidelne formou celoškolských ZRŠ, triednych ZRŠ a ZRŠ zameraných na voľbu povolania žiakov 9. ročníka.

Školská rada zasadá pravidelne 4-krát ročne . V prípade potreby má mimoriadne zasadnutia. Je 11-členná, z toho sú 2 pedagógovia, 1 nepedagóg, 4 zástupcovia rodičov a 4 zástupcovia zriaďovateľa.

2.5 Materiálno – technické a priestorové podmienky

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne:

- Škola má 9 kmeňových učební s kapacitou miest 25 žiakov , počítačovú učebňu, školský klub, školský dvor s novým multifunkčným ihriskom.
- Na spoločenské a kultúrne akcie využívame priestory hlavnej chodby školy a kultúrny dom v Želovciach.
- Miestnosť počítačovej učebne využívame na besedy, premietanie filmov a DVD, s notebookom pre výchovného poradcu, dataprojektorom, minivežou, softvérovým vybavením a knižným fondom na cudzie jazyky.
- Škola nemá vlastnú telocvičňu, prenajíma telocvičňu SOŠ poľnohospodárskej.
- Odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty.
- Chýbajú odborné učebne fyziky a chémie.
- Vybavenie kabinetov je postačujúce, každoročne dokupujeme a obnovujeme za modernejšie (výukové softvéry, mapy, knižný fond, meracie prístroje, nábytok pre žiakov a pedagógov, mnohé z vybavenia pochádza ešte z prvotného vybavenia školy.
- Škola má zabezpečený bezbariérový prístup, úpravy tried a hygienických zariadení pre potreby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- Počas školského roka sme doplnili veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie kladieme dôraz na:

- využívanie multifunkčného ihriska
- dostavbu školského dvora v oboch zariadeniach v rámci projektu Zelená škola,
- upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb

- aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách,
- udržiavanie a aktualizáciu [www.stranky](http://www.stranky.sk) školy
- budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi rôznymi akciami

2.6 PODMIENKY NA ZAISTENIE BOZP pri výchove a vzdelávaní

- základné podmienky a postupy na zaistenie BOZP sú stanovené smernicou nariadenia uvedené v tejto smernici stanovujú povinnosť zamestnancom, technickému personálu a ostatným osobám, ktoré sa so súhlasom riaditeľa školy zdržujú v priestoroch školy
- na škole sú vytvorené také podmienky, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie škodlivých a nebezpečných činiteľov pracovného procesu
- škola pri výchove a vzdelávaní prihliada na základné fyziologické potreby žiakov, vytvára podmienky na zdravý vývin a predchádzanie sociálno-patologických javov
- ochranu zdravia žiakov, vedie evidenciu školských úrazov a vyhotovuje záznam o školských úrazoch
- žiaci sú povinní neobmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb, nemôžu nosiť do školy predmety ohrozujúce vlastné zdravie a zdravie spolužiakov
- škola sústavne zabezpečuje bezpečné a zdraviu nezávadné podmienky pri výkone mimoškolských činností
- zabezpečuje vhodné priestory na pohybový pobyt detí
- škola organizuje výlety, exkurzie, lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik a pobyt detí v prírode a ďalšie aktivity len po informovanom súhlase rodičov
- škola oboznamuje žiakov, aby získali poznatky o bezpečnom správaní na vyučovacích hodinách, triednických hodinách, hodinách telesnej výchovy a účelových cvičeniach
- bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie,
- poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru,
- pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií

Pri vytváraní bezpečných a zdravia nezávadných podmienok v škole a v mimoškolskej činnosti:

- zabezpečiť vhodné usporiadané a vybavené priestory pre pobyt žiakov,
- vykonávať pravidelné kontroly v priestoroch školy, jej vybavenia, inštalácií, zistené nedostatky ihneď odstraňovať
- zamedziť žiakom vstup do priestorov, kde im hrozí zvýšené nebezpečenstvo úrazov, alebo poškodenie zdravia / kuchyňa, kotolňa .../
- výkon mimoškolských aktivít organizovať iba v bezpečných a zdraviu nezávadných podmienkach
- vykonať analýzu nebezpečenstiev ohrozenia a prijať opatrenia na elimináciu zistených nedostatkov
- zabezpečiť dozor nad žiakmi počas vyučovania a prestávok
- sústavne dohliadať nad činnosťou a správaním žiakov, upozorňovať a usmerňovať

ich a vhodne organizovať ich činnosť vzhľadom na zaistenie bezpečnosti

- poverovať žiakov iba primeranou činnosťou na ich vek, znalosti, vedomosti a ich fyzické schopnosti
- na vykonávanie prác poskytovať iba bezpečné pracovné prostriedky
- zabezpečiť podmienky bezpečnosti pri ručnej manipulácii s bremenami a dodržiavať povolené hmotnostné limity

3 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

3.1 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Pedagogický princíp školy

Aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti. Znamená to, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu a pod. Dôležité je, aby sa nezabudlo ani na vedomosti ani na spôsobilosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť, aké informácie majú hľadať, ako ich zaradiť do systému a pod.

- ✓ získať nižšie sekundárne vzdelanie a primárne vzdelanie,
- ✓ získať kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ✓ ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- ✓ naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- ✓ rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce, posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre, rozvíjať prírodovedné kompetencie
- ✓ získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- ✓ naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- ✓ naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty, získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- ✓ vychovávať žiakov k vzájomnej úcte, tolerancii, rozvíjať u žiakov pozitívny vzťah ku

- všetkým deťom, aj dospelým a schopnosť pomáhať,
- ✓ pripraviť žiaka rozhladeného, schopného pracovať v tíme a schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu,
- ✓ formovať tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- ✓ skvalitniť spoluprácu s rodičmi a verejnosťou,
- ✓ viesť deti ku kultúrnemu správaniu sa, k vyjadrovaniu, k zachovávaniu tradícií, pestovať kladný vzťah ku spolužiakom, zodpovednosť za vykonanú prácu.

Ďalšie ciele:

- ✓ posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,
- ✓ podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- ✓ skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí,
- ✓ zaviesť nové formy a metódy práce,
- ✓ rozvíjať výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným postihom.

Ciele:

- *Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch.*
- *Umožní rozvoj kľúčových kompetencií absolventa 1. a 2. stupňa primárneho nižšieho sekundárneho vzdelania.*
- *Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.*
- *Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.*
- *Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.*
- *Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.*
- *Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.*
- *Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.*
- *Naším princípom je viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a byť schopní celoživotne sa vzdelávať.*
- *Žiakov vychovávame k zodpovednosti a samostatnosti.*
- *Sledovať problematiku environmentalistiky, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a ochrany človeka a prírody.*
- *Rozvíjať dostupnými metódami hrdosť na vlastnú šancu na svoje meno a štátnu príslušnosť*

Predmety:

▪ V 1. ročníku budeme hodnotiť formou kombinovaného hodnotenia . Známkou – SJL, MAT, PVO. Slovné – TSV, HUV, NBV, VYV, ANJ.
▪ V 2.ročníku budeme hodnotiť formou kombinovaného hodnotenia . Známkou – SJL, CIR, (čítanie s porozumením), MAT, PVO, VLA. Slovné hodnotenie – TSV, HUV, NBV, VYV, IFV,ANJ.
▪ V 3.ročníku formou kombinovaného hodnotenia: Známkou - SJL, MAT, PRI, VLA, ANJ. Slovné hodnotenie – TSV, HUV, NBV, VYV, IFV.
▪ Vo 4. ročníku formou kombinovaného hodnotenia: Známkou - SJL, CIR (čítanie s porozumením), MAT, PRI, VLA, ANJ. Slovné hodnotenie – TSV, HUV, NBV, VYV, IFV, PVC.
▪ Na II. stupni občianska náuka,etv,nbv bude neklasifikovaná , všetky výchovy budú klasifikované.
▪ V 5.ročníku – Známkou – Loptové hry.
▪ V 6.ročníku – Známkou – Loptové hry.
▪ V 5. až 8. ročníku – Slovné - Technika .
▪ V 5., 6. ročníku – Známkou – Čítanie s porozumením.
▪ V 9. ročníku – Známkou - Výchova umením.
▪ V 9.ročníku – Známkou - CvMAT a CvSJL.

Školský vzdelávací program

Poslanie – hodnotový systém - vízia

Poslanie

- v zmysle § 4 Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní – získať vzdelanie podľa tohto zákona
- zabezpečiť výchovu a vzdelávanie prostredníctvom Školského vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne, primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie
- poskytnúť vzdelanie tak, aby žiaci získali kompetencie v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno - komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti technických prírodných vied, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie.

Hodnotový systém

- sloboda, ľudskosť, vzdelanie, spravodlivosť, poctivosť, zodpovednosť, spolupráca, schopnosť radosť sa

Vízia Slnko svieti na každého rovnako

Projekty

1. Národný projekt Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
2. Národný projekt Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania soc. – pat. javov
3. Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému ZŠ
4. Národný projekt Elektronizácia vzdelávacieho systému MŠ
5. Národný projekt Digitalizácia základných škôl
6. Národný projekt Zelená škola
7. Národný projekt Erasmus +
8. Národný projekt Erasmus + pre žiakov so ŠVVP
9. Medzinárodný projekt E – Twinning
10. Národný projekt Podpora profesijnej orientácie žiakov na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy
11. Národný projekt Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na II.st.na základných školách
12. NP Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania
13. Projekt Adamko –hravo zdravo v ŠKD a MŠ
14. Projekt Adamko –hravo zdravo v ŠKD a MŠ
15. Projekt Spolupráca so zahraničnou MŠ – Taliansko
16. Moja prvá škola

17. Rozvoj informatizácie regionálneho školstva – Infovek 2

ĎALŠIE CIELE ŠKOLY

- ✚ Pokračovať v horemenovaných projektoch
- ✚ Modernizovať areál školy v rámci NP Zelená škola
- ✚ Rozvíjať čitateľskú a matematickú gramotnosť
- ✚ Vedieť prezentovať svoje projekty pomocou IKT
- ✚ Využívať interaktívnu tabuľu na vyučovacích hodinách
- ✚ Rozvíjať všetky aktivity v spolupráci a s rodičmi, ktoré podporujú zlepšovanie imidžu školy a zviditeľňujú školu – napr.: Futbalový turnaj o pohár RŠ, Tekvicová šaráda, Mikulášske remeselné dielne, MDD a i.
- ✚ Na každom predmete podľa charakteru tematických celkov zaraďovať organizačnú formu – projektové vyučovanie s cieľom vytvoriť 2 projekty počas školského roka

1. MŠVVaŠ SR schválilo dňa 6. februára 2015 iŠVP pre prvý stupeň Základnej školy 1. MŠVVaŠ SR schválilo dňa 6. februára 2015 iŠVP pre prvý stupeň základnej školy s číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a iŠVP pre druhý stupeň základnej školy s číslom 2015-5129/5980:2-10A0. Základné školy vzdelávajú žiakov 1., 2., 3. a 4. ročníka a 5., 6., 7. a 8. ročníka podľa inovovaných vzdelávacích programov. Žiaci, ktorí v školskom roku 2018/2019 navštevujú deviaty ročník (2. stupeň základnej školy), sa do ukončenia stupňa vzdelávania vzdelávajú podľa ŠkVP vypracovaných podľa doteraz platných ŠVP pre základné školy. Dôležitou podmienkou pri realizácii ŠVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa aktuálnych právnych predpisov. O zriadení a vybavení odporúčaných učebných priestorov rozhoduje škola podľa svojich potrieb a možností. Inovované ŠVP pre základné školy (ISCED 1 a ISCED 2) a predchádzajúce ŠVP sú zverejnené na webových sídlach www.minedu.sk a www.statpedu.sk.
2. **Výchovu** a vzdelávanie uskutočňovať s účinnosťou od 01. septembra 2018 podľa inovovaného Školského vzdelávacieho programu v 1.,2.,3.,4. a 5.,6.,7.,8.roč.
3. **Výchovu a vzdelávanie** uskutočňovať s účinnosťou od 01. septembra 2018 podľa doteraz platných výchovno – vzdelávacích programov nasledovne:
  - a) podľa štátneho vzdelávacieho programu, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách
  - b) postupovať podľa Školského vzdelávacieho programu v 9. ročníku
  - c) v **Školskom klube** podľa inovovaného Školského výchovného programu
  - c) v **Materskej škole** postupovať podľa inovovaného Školského vzdelávacieho programu

Do obsahu jednotlivých učebných predmetov implementovať ako prierezové témy

- ✚ mediálna výchova
- ✚ environmentálna výchova
- ✚ regionálna výchova

- ✚ multikultúrna výchova
- ✚ dopravná výchova
- ✚ ochrana života a zdravia
- ✚ tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Do tematických výchovno – vzdelávacích plánov zapracovať úlohy súvisiace so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, organizovať besedy, súťaže, stretnutia, tematické výstavy, návštevy divadelných predstavení s tematikou ľudských práv.

4. Úroveň vyučovania zvyšovať:

- zohľadňovaním vzdelávacích potrieb žiakov – zadávaním diferencovaných úloh a činností s ohľadom na rozdielne vzdelávacie schopnosti a zručnosti žiakov a ich učebné štýly
- rozvíjaním poznávacích kompetencií žiakov – zadávaním úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotenie, usudzovanie)
- rozvíjaním kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa
  - uplatňovaním hodnotenia klasifikáciou,
  - podnecovaním žiakov na hodnotenie svojich výkonov, výkonov spolužiakov, vytvárať žiakom prostredie na sebahodnotenie
- rozvíjaním občianskych a sociálnych kompetencií žiakov – podporovať vzájomnú komunikáciu a spoluprácu vo dvojiciach, v tíme, v skupinách
- rozvíjaním kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT – viesť žiakov k využívaniu prostriedkov IKT
- zvyšovať kvalitu edukácie prostredníctvom poradných orgánov
- pokračovať v projekte odbornej učebne prírodovedných predmetov

Využívať interaktívne tabule a ďalšie IKT, pravidelne využívať portály www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.zborovna.sk, www.interaktivnaskola.sk a i.

5. Pokračovať podľa Plánu modernizácie školskej knižnice.

6. Vypracovať plán rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Zvýšiť úroveň cudzích jazykov ich posilnením v učebnom pláne a pokračovaním krúžkovej činnosti.

7. Pokračovať v pravidelných riaditeľských previerkach podľa plánu vnútroškolskej kontroly.

8. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl (Testovanie 5-2018 alebo T5-2018) sa uskutoční **21. novembra 2018** (streda) vo všetkých základných školách Slovenskej republiky z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra a maďarský jazyk a literatúra.

9. Zvýšiť úroveň vedomostí žiakov, ktorá sa odrazí vo zvýšení úspešnosti **v rámci Celoslovenského testovania 9**. Testovanie 9-2019 sa uskutoční **03. apríla 2019 (streda)** z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra.

Náhradné testovanie sa uskutoční **16.,17. apríla 2018 (utorok, streda)**.

9. Skvalitňovať oblasť zviditeľňovania školy na regionálnej úrovni – príspevky na webovú stránku školy.

10. Ročníkové projekty:

- ❖ **5.roč. - Triedna a jej piataci** – projekt zameraný na riadenie triedy a vzťahy, lepšie spoznanie žiakov s triednym učiteľom.
- ❖ **6.roč. - Triedna a jej šiestaci** – projekt zameraný na riadenie triedy a vzťahy, lepšie spoznanie žiakov s triednym učiteľom.
- ❖ **7.roč. – Všetci to robia** – projekt zameraný na sociálne zveličovanie a proti fajčeniu.
- ❖ **8. – 9.roč. – Základy podnikania** – V rámci vzdelávania vo finančnej oblasti a v oblasti manažmentu osobných financií projekt zameraný na podnikanie.
- ❖ **9.roč. – Rozlúčka deviatakov** – Rozlúčka deviatakov so školou. Slávnostný rozlúčkový kultúrny program spojený s recepciou pre žiakov, učiteľov, rodičov.

11. Vo výchove a vzdelávaní pokračovať s účinnosťou **od 01. septembra 2018** vo všetkých ročníkoch a v **materskej škole** podľa výchovno – vzdelávacích programov nasledovne:

a) podľa štátneho vzdelávacieho programu, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách

b) podľa inovovaného školského vzdelávacieho programu v materskej škole, v 1.,2.,3.,4. a 5.,6.,7.,8. ročníku

c) podľa doteraz platného školského vzdelávacieho programu v 9. ročníku

d) podľa Školského výchovného programu v Školskom klube detí

- ❖ V plánoch výchovno – vzdelávacej činnosti uplatniť poznatky získané v predchádzajúcom školskom roku, zaradiť do nich prvky etickej, enviromentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, prvky protidrogovej prevencie a prvky súvisiace s ochranou ľudských práv a **prierezové témy podľa Štátnych vzdelávacích programov**

12. Vo výchove a vzdelávaní postupovať podľa učebných plánov, osnov, štandardov a aktualizovaných plánov výchovno – vzdelávacej činnosti, z jednotlivých predmetov podľa

a) štátneho vzdelávacieho programu

b) školského výchovno – vzdelávacieho programu a inovovaného školského výchovného programu

c) pracovného plánu školy

- ❖ V plánoch výchovno – vzdelávacej činnosti uplatniť poznatky získané v predchádzajúcom školskom roku, zaradiť do nich prvky etickej, enviromentálnej výchovy, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, prvky protidrogovej prevencie, prvky proti šikanovaniu a prvky súvisiace s ochranou ľudských práv a **prierezové témy podľa Štátnych vzdelávacích programov**

- ❖ V kontrolno – riadiacej činnosti vedenia školy sledovať dodržiavanie plánov výchovno – vzdelávacej činnosti. V prípade potreby ukladať opatrenia zamerané na plnenie úloh.

13. Na hodinách slovenského jazyka a literatúry viesť žiakov k aktívnemu poznávaniu a čítaniu pôvodnej slovenskej klasickej a modernej literatúry. Rozvíjať schopnosť spisovne komunikovať a argumentovať v písomných aj ústnych prejavoch.

Vo vyučovaní slovenského jazyka venovať zvýšenú pozornosť osvojeniu si štátneho jazyka SR , výchove k slovenskej štátnosti .

- ❖ Pri vyučovaní SJL klásť dôraz na komunikatívno-poznávací princíp a rozvoj slov. zásoby, čít. gramotnosť, čítaniu s porozumením. V piatom ročníku vykonať zo slovenského jazyka a matematiky vstupnú previerku. Konzultovať s vyučujúcimi SJL a M vo 4. a 5. ročníku.
- ❖ Na 1. stupni vykonať vstupné previerky zo SJL a M v ročníkoch 2.,3.,4., na 1.st.písomné práce v rámci učiva a na 2. stupni predpísané písomné práce. Sledovať správnosť vyjadrovania sa žiakov na vyučovacích hodinách i počas prestávok. Viesť žiakov k čítaniu s porozumením a k zvyšovaniu čitateľskej gramotnosti.

14. Predmetové olympiády, súťaže a školské športové súťaže považovať za integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.

- ❖ Osobitnú pozornosť venovať nadaným žiakom, uplatňovať individuálny prístup ku žiakom. Získavať ich a pripravovať na účasť a dobré umiestnenie v predmetových olympiádach a súťažiach na úrovni školy, okresu a vyššie. Predmetové olympiády, súťaže v odborných vedomostiach, výtvarné a športové súťaže považovať za integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.

NÁZOV SÚŤAŽE, AKTIVITY :	ZODPOVEDNÍ:
Matematická olympiáda Pytagoriáda	Mgr.Z.Kováčová, Mgr.A.Sedmáková, Mgr.J.Ružinská
Matematické korešpondenčné súťaže, Pikomat, Génius logicus	Mgr.Z.Kováčová, Ing.D.Balga, Mgr.A.Bartošová, Mgr.L.Filipová

Chemická olympiáda	RNDr.Z.Majoroš
Geografická olympiáda	Mgr.Z.Kováčová, Ing.D.Balga, Mgr.L.Filipová, RNDr.Z.Majoroš
Fyzikálna olympiáda	RNDr.Z.Majoroš
Biologická olympiáda	Mgr.Ľ.Nagyová
Recitačné súťaže	Mgr.M.Pavlovkinová, Mgr.J.Geregai, Mgr.A.Bartošová, Mgr.L.Filipová
Cudzie jazyky	Mgr.G.Molnárová, Mgr.Ľ.Paučová, Mgr.A.Belová
Vlastná tvorba	Mgr.M.Pavlovkinová, Mgr.J.Geregai, Mgr.K.Mišurdová
Športové súťaže	Mgr.J.Geregai, Mgr.L.Filipová, Mgr.A.Bartošová
Výtvarné súťaže	Mgr.A.Bartošová, Mgr.L.Filipová, Mgr.J.Ružinská, S.Kováčová, Mgr.Ľ.Nagyová
Dejepisné súťaže	Mgr.Ľ.Nagyová
Zdravotnícke súťaže	Mgr.Ľ.Nagyová
Spevácke súťaže	Mgr.J.Geregai, Mgr.A.Bartošová
Projekt Zelená škola	Mgr.Ľ.Nagyová, Mgr.M.Pavlovkinová, Mgr.L.Filipová, Mgr.A.Belová
Tvorba projektov s tematikou enviromentálnej výchovy	Mgr.L.Filipová
Tvorba projektov s tematikou výchovy k manželstvu a rodičovstvu	Mgr.M.Pavlovkinová – Mgr.J.Ružinská
Tvorba projektov s tematikou protidrogovej výchovy	Mgr.Ľ.Nagyová
Tvorba projektov s tematikou proti šikanovaniu	Mgr.K.Mišurdová
Tvorba projektov s tematikou výchovného poradenstva	Mgr.Z.Kováčová
Výzdoba chodby	Mgr.A.Bartošová, Mgr.J.Ružinská, Mgr.K.Mišurdová, Mgr.L.Filipová, , p.S.Kováčová a vyučujúce VYV a VYU na II. st.
Všetky súťaže pre materské školy	p.uč.P.Pajongová, p.uč. A.Kiššimonová, p.uč. B.Horváthová, p.uč.D.Dostálová
Výzdoba tried a chodby MŠ	p.uč. P.Pajongová, p.uč. A.Kiššimonová a ďalší pedagógovia
TERMÍN:	Školský rok 2018/2019

- ❖ Úspechy žiakov v predmetových súťažiach a olympiádach zverejňovať na nástenných novinách školy, v kronike a tiež pred žiakmi školy.
- ❖ Využívaním progresívnych vyučovacích metód a pomôcok, usilovať sa , aby si žiaci osvojili prebrané učivo na vyučovacej hodine.
- ❖ Zvýšenú pozornosť venovať vyučovaniu v 5. a 9.ročníku, pripraviť žiakov na úspešné zvládnutie celoslovenského testovania žiakov 5. a 9. ročníkov a vykonaniu prijímacích skúšok, voľbu povolania a ukončenie dochádzky do ZŠ.
- ❖ Vypracovať plány metodického združenia a predmetových komisií.
- ❖ Prácu metodického združenia a predmetových komisií zamerať na riešenie aktuálnych problémov výchovy a vzdelávania. viesť potrebnú dokumentáciu.

15. Osobitnú pozornosť venovať enviromentálnej výchove a jej skvalitňovaniu, protidrogovej prevencii a výchove žiakov k manželstvu a rodičovstvu.

- ❖ Skvalitňovať enviromentálnu výchovu, protidrogovú prevenciu a výchovu žiakov k manželstvu a rodičovstvu.

16. viesť žiakov k starostlivosti o kvety, zeleň a stromy, prírodu okolo seba. Pestovať v žiakoch pozitívny vzťah k prírode a k ochrane životného prostredia.

17. Pribežne sledovať zmeny u žiakov so špeciálnopedagogickými potrebami, poruchami učenia a správania. Výsledky oznámiť na riaditeľstvo ZŠ.

18. Aktivity protidrogovej prevencie vykonávať v spolupráci s koordinátorom školy a s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva vo V.Krtiši.

19. V spolupráci s výborom ZRŠ uskutočniť v mesiaci september 2018 celoškolské rodičovské združenie.

- V mesiacoch september, november, január, máj 2018/2019 uskutočniť triedne rodičovské združenia, resp. konzultácie triednych učiteľov s rodičmi žiakov. Vieť zápisnice z rodičovských združení, do 5 dní po rodičovskom združení ich odovzdať na RŠ

20. Umožniť všetkým zamestnancom využívať rôzne formy kontinuálneho vzdelávania.

21. Plniť úlohy plánu práce prevencie drogových závislostí.

22. Plniť úlohy plánu práce environmentálnej výchovy.

23. Plniť úlohy plánu práce výchovy k manželstvu a rodičovstvu.

24. Vzdelávacie poukazy – záujmové útvary.

25. Za účelom napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania vykonávať vnútroškolskú kontrolu.

26. Plniť aktivity vybraného projektu v MŠ a ŠKD.

27. Plniť aktivity v oblasti športu na školskej úrovni.

28. Plniť úlohy Školy podporujúcej zdravie na školskej úrovni.

/Témy: Výstavka z plodov – vyrob si strašidielko, Deň pásikavých tričiek, Farebný týždeň, Mikulášske tvorivé dielne, Deň matiek, Medzinárodný deň detí, Deň Zeme, Deň priateľstva, Minifutbalový zápas, Ovocie – zelenina, Starostlivosť o vtáky v zime, Skrášlime si školu, Deň mlieka, Športový deň, Vianočné trhy, Valentínsky darček pre spolužiakov, Deň narcisov, Rozlúčka so štvrtákmi, Rozlúčka s deviatakmi a iné./

29. Uskutočniť aktivitu Týždeň hlasného čítania v rámci Dní otvorených dverí na celoškolskej úrovni.

30. Zriadiť triedu v prírode a vyučovať v nej v mesiacoch september, máj, jún.

31. Na každom predmete podľa charakteru tematických celkov zaraďovať organizačnú formu – projektové vyučovanie školského roka s cieľom vytvoriť a predložiť 2 projekty počas školského roka 2018/2019.

32. Zorganizovať Školu v prírode pre žiakov 4.ročníka.

33. Pokračovať v Projekte žiackeho školského parlamentu, vo vedení žiackej školskej rady.

34. Spracovať projekt odbornej učebne prírodovedných predmetov, začať s jej budovaním, zakúpiť základné pomôcky.

35. Využívanie na vyučovacích hodinách IKT žiakmi.

3.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná škola s materskou školou sa nachádza v peknom prírodnom prostredí, čo podporuje zdravie detí všetkých vekových skupín. Zriaďovateľ zabezpečuje pri ZŠ s MŠ kvalitnú stravu pre všetkých žiakov.

Prostredie školy umožňuje takmer rodinnú výchovu detí, vďaka dobrej atmosfére a výbornému vzťahu učiteľ-žiak-rodič.

Z dôvodu umeleckého a športového vyžitia žiakov na škole je v odpoľudňajších hodinách rozšírená krúžková činnosť

Tvorivý Rozprávkoland	Mgr.L.Filipová
Šikovníček 3.r.	Mgr.J.Ružinská
Slovenčina pred-po testovaní	Mgr.M.Pavlovkinová

Mladý záchranár	Mgr.Ľ.Nagyová
Matematicko-počítačový 9.r.	Mgr.Z.Kováčová
Šikovníci 2.roč.	Mgr.A.Bartošová
Futbalový krúžok	Mgr.J.Geregai
ŠKD	p. vych. S.Kováčová

Škola plní úlohy Školy podporujúcej zdravie na školskej úrovni. V rámci tohto projektu vyučujeme za vhodného počasia v prírode, v exteriéroch u areálu školy.

Organizujeme školy v prírode, lyžiarske výcviky, plavecké kurzy, a poznávacie pobyty žiakov v prírode.

Činnosť ŠKD slúži pre žiakov školy na relaxačnú, oddychovú a pohybovú činnosť, ktorá sa realizuje v prírodnom areáli školy a v moderne vybavenej miestnosti ŠKD. Žiaci školy využívajú počas dňa školské ihrisko s celoročnou .

ZŠ s MŠ nevlastní telocvičňu, preto vyučovacie hodiny TV a krúžky prebiehajú v prenajatej telocvični SOŠ po Želovce, ktorá je v blízkosti areálu ZŠ.

Počas školského roka organizujeme množstvo súťaží (Olympiády - matematickú, chemickú, fyzikálnu, geografickú, jazykové - ANJ, NEJ, telovýchovné, výtvarné, v umeleckom prednese), zapájame sa do súťaží poriadaných Centrom voľného času a Hontiansko - novohradským osvetovým strediskom vo V.Krtíši. V rámci činnosti školy zviditeľňujeme ľudové tradície - /Témy: **Misster školy, Miss školy, Tekvicová šaráda - Lampiónový sprievod, Mikulášske tvorivé dielne, Deň pásikavých tričiek, Deň otvorených dverí, Deň Zeme, Deň priateľstva, minifutbalový zápas, Ovocie – zelenina, Starostlivosť o vtáky v zime, Starostlivosť o čistotu areálu školy, Deň zdravej výživy, Deň mlieka, Športový deň, Deň čistoty, minifutbalový zápas, Deň čistoty, športové súťaže školy, Vianočné kino, Valentínska pošta, Deň narcisov, kultúrne programy na Vianoce, ku Dňu matiek, a iné.**

Každoročne organizujeme športovo – spoločenský deň pre zamestnancov školy.

Profil absolventa:

Stupeň vzdelania:

ISCED 1

- ✚ **Primárne vzdelanie** získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno – vzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom 1.stupňa je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

ISCED 2

- ✚ **Absolvent** programu nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou, so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni, v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie.
- ✚ **V prípade** ukončenia základného vzdelávania na úrovni ISCED 2B môže tento absolvent vstúpiť do pracovného procesu ako nekvalifikovaný pracovník.

- ✚ **Absolvent** môže vstúpiť priamo na trh práce , buď ako pracovná sila s minimálnou odbornou kvalifikáciou, alebo pokračovať v štúdiu na úrovni 3C.
- ✚ **Dosiahnutie** tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovať v ďalšom štúdiu.
- ✚ **Škola** má vytvorené optimálne podmienky na realizáciu zámeru školy v budúcnosti plánuje zlepšiť , najmä materiálne podmienky. Vzhľadom na kvalifikovanosť vyučujúcich, škola má predpoklady dosiahnuť plánovaný zámer.
- ✚ **Škola** má vytvorené optimálne podmienky na realizáciu zámeru školy v budúcnosti plánuje zlepšiť , najmä materiálne podmienky. Vzhľadom na kvalifikovanosť vyučujúcich, škola má predpoklady dosiahnuť plánovaný zámer.

Podmienky v regióne Veľký Krtíš

Región prudko zaostáva za ostatnými regiónmi, čo sa prejavuje aj na vysokých percentuálnych hodnotách nezamestnanosti regiónu.

Príčinou je nedostatočná infraštruktúra a nerozvinuté podnikateľské prostredie.

V okrese Veľký Krtíš má dominantné postavenie potravinársky priemysel. Zastupujú ho hlavne výroba ochutených tyčiniek, cereálneho pečiva, cestovín a tradičných pekárenských výrobkov. K významným zástupcom poľnohospodárstva patria niekoľkí výrobcovia kvalitného vína, z ktorých má už niekoľko rokov významné postavenie víno značky MOVINO. V oblasti priemyslu má najväčšie zastúpenie spracovanie dreva, ale tiež výroba vrchného ošatenia, autoplachiet, bezpečnostných dverí a umelých plastov pre automobilový priemysel a poľnohospodárstvo. Významnú úlohu v rozvoji regiónu so zahraničnou účasťou, zohráva vybudovanie priemyselného parku v Malom Krtíši. V budúcnosti sa tu plánujú vybudovať, alebo zrekonštruovať objekty pre spracovateľský priemysel, konkrétne konzervovanie mäsových a ovocných produktov z vlastnej výroby.

V okrese sa začína rozvíjať cestovný ruch a to hlavne vidiecka turistika a agroturistika. K významným aktivitám patrí jazda na koňoch, doprava na kočoch, poľovníctvo, rybolov, využitie termálnych a minerálnych vôd. Najviac sa využíva novovybudovaný Aquatermal v Dolnej Strehovej.

Absolventi ZŠ sú každoročne prijímaní na zvolené stredné školy v našom okrese a okolitých okresoch—Lučenec,Zvolen,Levice,B.Bystrica,Bratislava.

Väčšina absolventov úspešne pokračuje v štúdiu na stredných školách, gymnáziách a posledné roky aj na umeleckých školách, využívajúc kompetencie získané na ZŠ.

SWOT analýza

Silné stránky školy:

- Zapojenie sa do projektov

- Úspešná prezentácia školy v súťažiach a predmetových olympiádach, organizovanie školských súťaží a aktivít na novom multifunkčnom ihrisku
- Úspešné riešenie medzinárodných matematických súťaží, matematický KLOKAN
- Účasť na krajských kolách predmetových olympiád
- Prezentácia sa na verejnosti prostredníctvom kultúrnych programov
- Vytváranie vhodných podmienok pre integráciu žiakov
- Široká ponuka záujmových aktivít pre žiakov
- Využitie kultúrnych poukazov – kultúrne predstavenia a vých. koncerty pre žiakov
- Debarierizácia školy – zariadenie špeciálnym nábytkom
- Zvyšovanie odbornej pripravenosti pedagogických pracovníkov
- Vybavenie technikou
- Vytváranie priaznivej klímy zostrany vedenia školy, spolupráca vedenia školy s kolegami
- Dobrá spolupráca s Obecným úradom v Želovciach a s okolitými Obecnými úradmi
- Protidrogová výchova, enviromentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, Plán prevencie proti šikanovaniu
- Dobrá spolupráca s kultúrnym spolkom Viktória v Želovciach

Slabé stránky školy:

- **Nedostatočná priestorová vybavenosť školy – chýba vlastná telocvičňa.**
- **Chýbajú odborné učebne chémie a fyziky, školská knižnica, jazyková učebňa.**

Riziká školy:

- nepriaznivý demografický vývoj v obci Želovce a okolitých obciach vysoká nezamestnanosť
- nedostatočne rozvinuté podnikateľské prostredie v regióne
- nedostatok finančných prostriedkov na materiálne dovybavenie budovy a areálu školy

---

Benefity:

- škola rodinného typu
- dobré vzťahy pedagógovia – rodičia –žiaci
- ponuka záujmových krúžkov
- možnosť využitia kultúrnych poukazov
- pestrá ponuka aktivít počas školského roka
- organizovanie plaveckého, lyžiarskeho výcviku a školy v prírode pekné prírodné prostredie okolia školy

Nadväznosť hodnotenia a odmeňovania:

Konstruktívne pôsobí jednoduchá väzba medzi hodnotiteľom a hodnoteným:

- + zapojenie sa do projektov a riešenie projektov
- + príprava na vyučovanie a výchovnú činnosť nad rámec
- + príprava pomôcok a materiálu nad rámec
- + tvorba inovovaného školského vzdelávacieho programu a výchovného programu
- + kontinuálne vzdelávanie
- + diagnostika detí a žiakov
- + účasť na akciách organizovaných zamestnávateľom mimo pracovného času
- + vypracovanie pracovných listov pre integrovaných žiakov
- + výzdoba chodby, tried
- + práca so žiakmi na celoročných projektoch v triedach
- + tvorba [www.stránky](#) školy

Ciele pre ISCED 1:

- rozvíjať možnosti základov vedného skúmania kultúrneho prostredia

-
- spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti
  - rozvíjať si spôsobilosti dorozumievať sa
  - rozvíjať si komunikačné schopnosti
  - získať základ jednotlivých druhov gramotností
  - podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí
  - rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom...
  - rozvíjať toleranciu a akceptovanie iných ľudí, ich kultúrnych hodnôt
  - naučiť sa uplatňovať svoje práca a plniť svoje povinnosti
  - nieť zodpovednosť za svoje zdravie

Ciele pre ISCED 2:

- rozvíjať kľúčové kompetencie, vypestovať základ záujmu o celoživotné učenie sa
- rozvíjať si povedomie národného a kultúrneho dedičstva
- osvojiť si základ všeobecného vzdelania
- mať záujem učiť sa aj mimo školy
- osvojiť si efektívne stratégie učenia sa
- osvojiť si náležitú úroveň komunikačných kompetencií
- mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu
- získať požadovanú úroveň funkčnej gramotnosti
- naučiť sa hodnotiť svoju vlastnú prácu
- rozvíjať toleranciu a akceptovanie iných ľudí
- naučiť sa uplatňovať si svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti

Stupeň vzdelania :

ISCED 1

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno – vzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom 1.stupňa je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

ISCED 2

Absolvent programu nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou, so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni, v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie.

V prípade ukončenia základného vzdelávania na úrovni ISCED 2B môže tento absolvent vstúpiť do pracovného procesu ako nekvalifikovaný pracovník.

Absolvent môže vstúpiť priamo na trh práce , buď ako pracovná sila s minimálnou odbornou kvalifikáciou, alebo pokračovať v štúdiu na úrovni 3C.

Dosiahnutie tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovať v ďalšom štúdiu.

3.3 Profil absolventa

Absolvent našej školy získa spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Kompetenčný model absolventa ISCED 1:

- **kompetencia učiť sa učiť sa** – má osvojené základy sebareflexie, uplatňuje základy rôznych techník učenia, vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva, uvedomuje si význam vytrvalosti
- **sociálno-komunikačné kompetencie** – vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou, dokáže sústredene určitý čas počúvať, uplatňuje ústretovú komunikáciu, rozumie rôznym typom doteraz používaných textov, využíva technické prostriedky, chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, v cudzích jazykoch je schopný porozumieť hovorenému textu
- **kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia** – používa základné matematické myslenie, je schopný používať matematické modely, je schopný objavovať, pýtať sa, hľadať odpovede
- **kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie** – vie používať IKT, ovláda základy počítačových aplikácií, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií, dokáže vyhľadávať informácie na internete, vie používať vyučovacie programy, získa základy algoritmického učenia, uvedomuje si rozdiel medzi virtuálnym a reálnym svetom, vie, že existujú riziká pri využívaní internetu
- **kompetencia riešiť problémy** – vníma a sleduje problémové situácie v škole, navrhuje riešenia zo získaných vedomostí, pri riešení problémov hľadá informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje, pokúša sa problémy riešiť primeraným spôsobom
- **kompetencie osobné, sociálne a občianske** – má základy k pozitívnemu sebaobrazu, tvorivo využíva svoje možnosti, dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky, uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia, dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí, uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti
- **kompetencie sociálne a personálne** – má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, dokáže prijímať nové nápady, uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy
- **kompetencie smerujúce k iniciatívnosti** – na úrovni primeranej veku vie zvoliť postupy riešenia úlohy, vie si stanoviť ciele a splniť ich
- **kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** – dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti, dokáže pomenovať druhy umenia, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie, cení si kultúrno-historické dedičstvo, rešpektuje vkus iných ľudí, dokáže vyjadriť svoj názor, ovláda základné pravidlá, normy a zvyky, pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu, má osvojené základy pre tolerantné vnímanie iných kultúr

Kompetenčný model absolventa ISCED 2 :

- **kompetencia učiť sa učiť sa** – uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa, dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní nových poznatkov, dokáže kriticky zhodnotiť informácie,
- **sociálne komunikačné kompetencie** – dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní informácií, efektívne využíva IKT, vie prezentovať sám seba, dokáže primerane komunikovať v materinskom a 2 cudzích jazykoch, uplatňuje komunikačné spôsobilosti, ktoré sú podkladom efektívnej spolupráce
- **kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia** – používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov, používa matematické modely logického a priestorového myslenia, používa základy prírodovednej gramotnosti
- **kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií** – má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, používa základné postupy pri práci s textom,, dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy, je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá, dokáže využívať IKT pri vzdelávaní
- **kompetencia riešiť problémy** – uplatňuje vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, je otvorený získavaniu inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov, dokáže spoznávať v jednotlivých riešeniach klady a zápory, má predpoklad na konštruktívne riešenie problémov
- **osobné, sociálne a občianske kompetencie** – uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje princípy demokracie, chápe svoje osobné záujmy, uvedomuje si svoje práva , prispieva k naplneniu práv iných, má predpoklady sledovať udalosti verejného života, podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia
- **kompetencie sociálne a personálne** – dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, vie si svoje ciele stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, osvojuje si základné postupy efektívnej spolupráce, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania
- **kompetencie smerujúce k iniciatívnosti** – dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky, pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, je flexibilný, chápe princípy podnikania, dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach, dokáže inovovať zaujímavé postupy pri riešení úloh
- **kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** – dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti, dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie, cení si a rešpektuje umenie, pozná pravidlá spoločenského kontaktu, správa sa kultivovane, je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

Ďalšie kompetencie:

- robiť dobré meno škole,
- byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,
- byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti,
- byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy,
- byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach,
- mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov,
- mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín,
- dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania,
- ovládať dva svetové jazyky,
- mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy,
- byť si vedomý svojich kvalít ,
- byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní
- byť zodpovedný za svoj život

3.4 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu po skončení 4. ročníka základnej školy. Žiak, ktorý bol prijatý do prípravného ročníka základnej školy toto vzdelanie získa po piatich rokoch štúdia, žiak, ktorý bol prijatý do prvého ročníka základnej školy získa toto vzdelanie po štyroch rokoch štúdia. Dokladom o získaní primárneho vzdelania je vysvedčenie s doložkou: „ Žiak získal primárne vzdelanie“. Absolvent primárneho vzdelávania plynule pokračuje v ďalšom stupni nižšieho stredného vzdelávania. Absolvent programu nižšieho stredného vzdelania získa vysvedčenie s doložkou so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku na pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom stupni (na všeobecnovzdelávacom, alebo odborno-vzdelávacom type vzdelávania), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinná školská dochádzka). V prípade ukončenia základného vzdelania (povinnéj školskej dochádzky) na úrovni ISCED 2B, môže tento absolvent vstúpiť do pracovného procesu ako nekvalifikovaný pracovník.

Formy výchovy a vzdelávania

Organizácia vyučovania je zameraná na:

- ✚ individuálne, skupinové, tímové, blokované a projekčné metódy a formy
- ✚ slovné metódy
- ✚ názorné metódy
- ✚ vychádzky
- ✚ exkurzie
- ✚ súťaže
- ✚ inovačné metódy,

Podporujeme vyučovanie pomocou:

- didaktickej techniky
- semináre
- diskusie
- samostatné a tímové projekty
- prezentácie a obhajobu výstupov
- vyučovanie v blokoch
- integrované tematické vyučovanie
- projektové vyučovanie
- vyučovanie v prírodnom prostredí
- získavanie vedomostí prostredníctvom exkurzií
- zážitkové vyučovanie,
- hodiny so psychologičkami so zameraním na rozvoj osobnosti,
- medziľudské vzťahy a vytváranie pozitívnej klímy v triede,
- zapájame žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam
- v oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie
- osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností
- školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy
- pri výchove bude škola spolupracovať s rodičmi tak, aby žiaci boli pracovití, zodpovední, morálne vyspelí, uplatňujúci v živote humanistické princípy
- na splnenie cieľov bude našou prioritou vytvorenie dobrej klímy kolektívov tried, predovšetkým vzťahov tak, aby sa v kolektívoch tried rozvíjalo sebaopoznanie a sebahodnotenie žiakov
- dôraz budeme klásť na vzájomnú komunikáciu, rešpektovanie sa tak, aby každý jedinec prežil úspech. Jedným z dôležitých zámerov vedenia školy je zlepšiť vedomostnú úroveň žiakov 9. ročníka, čo by sa malo prejavovať vo výsledkoch Celoslovenského testovania 9
- dôraz sa kladie aj - na vyučovanie cudzích jazykov - ukončený projekt CLIL – ponuku anglického jazyka v rámci 1. a 2. ročníka - skvalitniť podmienky vyučovania - získať granty zamerané na podporu jazykového vzdelávania - športové aktivity - otvorená škola - vyplýva to z množstva krúžkov, ktoré vedíme na škole, prevádzku elokovaného pracoviska ZUŠ M.Kameň v popoludňajších a večerných hodinách, - rozvoj pracovných zručností - Národný projekt: Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami
- pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy

sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom. Budeme klásť dôraz na potreby žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Všímať si ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospiievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Pedagogické stratégie

Budeme využívať metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Pôjde o výber vyučovacích metód - integrované, skupinové, programové, individuálne, vyučovacie bloky, projekčné etapy, vyučovanie v rôznom prostredí, organizácia konzultácií, exkurzie, športové aktivity, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním. Delenia tried je na predmetoch – telesná výchova, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov na etickú a náboženskú výchovu.

Metódy a formy práce rozvíjajú kľúčové spôsobilosti a sú v súlade so zámerom školy.

Podporujeme vyučovanie:

- pomocou didaktickej techniky,
- semináre,
- diskusie,
- samostatné a tímové projekty,
- dlhodobé samostatné práce,
- prezentácie a obhajobu výstupov

Dôraz je kladený na

- samostatnosť
- zodpovednosť za učenie
- využívame IKT vo vyučovaní,

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom

- rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie
- osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností
- pedagógovia a odborníci poskytnú odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom
- práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá, aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných, žiaci majú o túto oblasť veľký záujem
- pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy
- budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby

- chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery
- viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva
- dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprosievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie

3.5 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v Základnej škole s materskou školou v Želovciach je slovenský jazyk, v ktorom je vedená celá dokumentácia.

3.6 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Spôsob, podmienky ukončenia primárneho vzdelávania a vydanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolventom posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvý stupeň základnej školy žiak získal primárne vzdelanie. Dokladom o získanom vzdelaní je **vysvedčenie**. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie.“ Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania

Spôsob, podmienky ukončení nižšieho sekundárneho vzdelávania a vydanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolventom posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhý stupeň základnej školy žiak získa nižšie stredne vzdelanie. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredne vzdelanie.“

3.7 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi vých. – vzdel. potrebami

- V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.
- Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka.
- Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.
- Škola je otvorená všetkým žiakom bez rozdielu znevýhodnenia.
- Spolupracujeme s centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie a súkromným centrom špeciálno - pedagogického poradenstva vo Veľkom Krtíši a Leviciach.

Našu školu navštevujú žiaci:

- so zdravotným znevýhodnením
- a sporuchami učenia

Žiaci majú vypracované individuálne výchovno – vzdelávacie plány, je rozvinutá spolupráca na úrovni škola – rodič – odborná poradňa, bezbarierizácia školy, zakúpenie špeciálnych pomôcok a nábytku, upravené hygienické zariadenia, využívanie moderných pomôcok – notebook, individuálny prístup vyučujúcich k týmto žiakom, návšteva odborných poradní a špecialistov

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:

- škola otvorená pre všetkých žiakov
- priestorové úpravy v škole - škola realizovala bezbariérový prístup, úpravy v triedach, úprava hygienických zariadení, zriadenie rehabilitačného oddelenia,
- spolupracujeme so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie),
- spolupráca s rodičmi a ďalšími subjektmi podľa potreby,
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie týchto žiakov (, učebné a kompenzačné pomôcky),

Charakteristika:

- individuálne výchovno-vzdelávací programy sú vypracované jednotlivo pre každého žiaka a zohľadňujú sa v ňom jeho špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby
za vypracovanie je formálne zodpovedný triedny učiteľ a vyučujúci jednotlivých

predmetov

- ✚ predpokladom pre vypracovanie sú vyšetrenia psychológa, lekára a špeciálneho pedagóga
- ✚ škola konzultuje vypracovanie programu s príslušným centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie
- ✚ vzhľadom na postih má žiak vypracovaný individuálny vyučovací plán v jednotlivých predmetoch

Učiteľ:

- ✚ akceptuje žiaka s poruchou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti
- ✚ rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho postihnutím
- ✚ podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby seberealizácie
- ✚ podporuje všetky snahy žiaka o ústnu a písomnú komuniukáciu žiaka
- ✚ poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu
- ✚ vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru

Špecifiká hodnotenia:

- ✚ hodnotenie a klasifikácia žiaka sa rieši na základe osobitného predpisu – MP na hodnotenie a klasifikáciu a hodnotenie žiakov s vývinovými poruchami učenia v ZŠ a SŠ

4 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy 1.stupeň

Slovenský jazyk

Dopravná výchova

- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote, jazde v cestnej premávke,
- pochopiť význam a úlohy policajtov pre bezpečnú a plynulú premávku na cestách,

Osobný a sociálny rozvoj

- rozvoj sebareflexie, spoznávať seba samého
- rozvoj sebaúcty, sebadôvery a naučiť sa prevziať zodpovednosť za svoje konanie
- získať a udržať osobnú integritu , pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- rozvíjať sociálnu spôsobilosť

Multimediálna výchova

- rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr
- spoznať svoju kultúru
- rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania

Environmentálna výchova

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k ochrane životného prostredia
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu
- prehľbovať, upevňovať a rozvíjať hodnotový systém v prospech konania smerom k ochrane prírody

Ochrana života a zdravia

- poznávanie života prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode
- ochrana svojho zdravia a života

Mediálna výchova

- porozumieť pravidlám mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovať
- uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy
- v médiách objaviť pozitívne a hodnotné posolstvá

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- rozvíjať u žiakov schopnosti – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy
- naučiť žiakov metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať

Rozvoj finančnej gramotnosti

- postupné získavanie postojov detí k peniazom a k ich správne vnímaniu

Etická výchova

Osobný a sociálny rozvoj

- ✓ Rozvoj ľudského potenciálu žiakov
- ✓ Poskytnúť žiakovi základy na plnohodnotný a zodpovedný život
- ✓ Sebapoznávanie (poznať svoje dobré aj slabé stránky)
- ✓ Rešpektovanie iných , aktívne počúvanie
- ✓ Rozvoj spolupráce
- ✓ Rozvoj sociálnych zručností potrebných pre osobný život
- ✓ Ľudské práva

Ochrana života a zdravia

- ✓ Poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia, tiež zdravia a života iných ľudí
- ✓ Zdravý životný štýl

Multikultúrna výchova

- ✓ Pripraviť žiaka na rozdielnosť rôznych kultúr
- ✓ Rozvoj chápania, akceptácie, medziľudskej tolerancie
- ✓ Emocionálne pochopenie inej kultúry
- ✓ Spoznanie a porozumenie ľuďom, ktorí sú „iní“
- ✓ Spoznávanie života ľudí s handicapom
- ✓ Chápanie inakosti, tolerancia
- ✓ Rozvoj rodovej citlivosti

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- ✓ Získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov
- ✓ Uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote

Matematika

- Rozvíjanie myslenia, hodnotenia, hľadanie kritérií pre rozhodovacie konanie, pracovať v tíme
- Rozvíjať ľudský potenciál žiakov
- Viesť žiakov k plnohodnotnému a zodpovednému životu
- Rozvíjať sebareflexiu, spoznávať svoje dobré aj slabé stránky
- Rozvíjať sebaúctu a sebadôveru
- Viesť ich k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných
- Pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- Deliť si úlohy
- Nieť zodpovednosť za svoju prácu

Ochrana života a zdravia

- Bezpečnosť pri manipulácii s elektrickými spotrebičmi
- Hroziace nebezpečenstvo v prírode
- Ochrana zdravia
- Zdravá výživa
- Pohyb a pobyt v prírode

- Predchádzať chorobám a úrazom

Environmentálna výchova

- Ochrana životného prostredia na celom svete
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- Domáce zvieratá
- Využitie liečivých rastlín
- Zmeny v prírode na jeseň
- Ochrana stromov
- Vzťah medzi človekom a životným prostredím
- Chrániť rastliny, starať sa o ne v okolí školy

Multikultúrna výchova

- Rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti
- Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami, poznať niektoré vianočné zvyky.

Finančná gramotnosť

- Vychovať finančne gramotného človeka
- Pripraviť žiakov na to, aby vedeli prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- Učiť sa využívať svoje schopnosti k zodpovednosti za svoje financie
- Postupné získavanie postojov detí k peniazom a k ich správne vnímaniu

Mediálna výchova

- Moderné médiá, najmä Internet sú pre žiakov prostriedkom na učenie sa a
- Vyhľadávanie a získavanie informácií
- Rozvoj schopnosti vyslovovať vlastné hodnotenia na základe dostupných informácií, ktoré žiaci denne získavajú z médií
- Dokumentárne filmy, odborné filmy, reklamy – učiť ich kriticky sa pozerať, vnímať a vyberať si informácie a prezentovať ich
- Rozvoj schopnosti obhajovať vlastné názory a kritického premýšľania
- Filtrovať a selektovať pozitívne informácie z médií

Dopravná výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Táto prierezová téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami.

Jej hlavné ciele sú:

- rozvíjanie myslenia, hodnotenia, hľadanie kritérií pre rozhodovacie konanie, pracovať v
- rozvíjať ľudský potenciál žiakov
- viesť žiakov k plnohodnotnému a zodpovednému životu
- rozvíjať sebareflexiu, spoznávať svoje dobré aj slabé stránky
- rozvíjať sebaúctu a sebadôveru
- viesť ich k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- deliť si úlohy
- nieť zodpovednosť za svoju prácu
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.

Environmentálna výchova

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

Mediálna výchova

- moderné médiá, najmä Internet sú pre žiakov prostriedkom na učenie sa a získavanie informácií
- rozvoj schopnosti vyslovovať vlastné hodnotenia na základe dostupných informácií, denne
- získavajú z médií, dokumentárne filmy, odborné filmy, reklamy – učiť ich kriticky sa pozerať a vyberať si informácie a prezentovať ich
- rozvoj schopnosti obhajovať vlastné názory a kritického premýšľania filtrovať a selektovať informácie z médií

Multikultúrna výchova

Cieľom je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami, poznať niektoré vianočné zvyky.

Dopravná výchova

Bezpečnosť pri cestovaní - uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke

podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.

Ochrana života a zdravia

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Vlastenecké a národné cítenie, riešenie mimoriadnych životných situácií.

- pestovať u žiakov pocit vzájomnej pomoci pri prírodných katastrofách
- pochopiť význam medzinárodnej humanitárnej pomoci
- rozvíjať vzťah k prírode, jej ochrane, k zdraviu a všetkým živým organizmom
- formovať postoje žiakov k zdravému spôsobu života, odmietanie drog, škodlivosť fajčenia
- viesť žiakov k spoluzodpovednosti za ŽP

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Koordinácia v skupine žiakov s cieľom vytvoriť spoločný produkt.

Výtvarná výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Táto prierezová téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami.

Jej hlavné ciele sú:

- rozvíjanie myslenia, hodnotenia, hľadanie kritérií pre rozhodovacie konanie, pracovať v tíme
- rozvíjať ľudský potenciál žiakov
- viesť žiakov k plnohodnotnému a zodpovednému životu
- rozvíjať sebareflexiu, spoznávať svoje dobré aj slabé stránky
- rozvíjať sebaúctu a sebadôveru
- viesť ich k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- deliť si úlohy
- niesť zodpovednosť za svoju prácu

Environmentálna výchova

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

Mediálna výchova

- moderné médiá, najmä Internet sú pre žiakov prostriedkom na učenie sa a vyhľadávanie

informácií

- rozvoj schopnosti vyslovovať vlastné hodnotenia na základe dostupných informácií, denne získavajú z médií dokumentárne filmy, odborné filmy, reklamy – učiť ich kriticky vnímať a vyberať si informácie a prezentovať ich rozvoj schopnosti obhajovať vďaka kritického premýšľania
- filtrovať a selektovať pozitívne informácie z médií

Multikultúrna výchova

Cieľom je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami, poznať niektoré vianočné zvyky.

Dopravná výchova

Bezpečnosť pri cestovaní - uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.

Ochrana života a zdravia

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Vlastenecké a národné cítenie, riešenie mimoriadnych životných situácií.

- pestovať u žiakov pocit vzájomnej pomoci pri prírodných katastrofách
- pochopiť význam medzinárodnej humanitárnej pomoci
- rozvíjať vzťah k prírode, jej ochrane, k zdraviu a všetkým živým organizmom
- formovať postoje žiakov k zdravému spôsobu života, odmietanie drog, škodlivosť fajčenia
- viesť žiakov k spoluzodpovednosti za ŽP

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Koordinácia v skupine žiakov s cieľom vytvoriť spoločný produkt.

Prvouka

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjanie myslenia, hodnotenia, hľadanie kritérií pre rozhodovacie konanie, pracovať v tíme
- rozvíjať ľudský potenciál žiakov

- viesť žiakov k plnohodnotnému a zodpovednému životu
- rozvíjať sebareflexiu, spoznávať svoje dobré aj slabé stránky
- rozvíjať sebaúctu a sebadôveru
- viesť ich k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- deliť si úlohy
- niesť zodpovednosť za svoju prácu

Ochrana života a zdravia

- Bezpečnosť pri manipulácii s elektrickými spotrebičmi
- Hroziace nebezpečenstvo v prírode
- Ochrana zdravia
- Zdravá výživa
- Pohyb a pobyt v prírode
- Predchádzať chorobám a úrazom

Environmentálna výchova

- Ochrana životného prostredia na celom svete
- hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- Zvieratá
- Využitie liečivých rastlín
- Zmeny v prírode
- Ochrana stromov
- Vzťah medzi človekom a životným prostredím
- Chrániť rastliny, starať sa o ne v okolí školy

Multikultúrna výchova

- Rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti
- Zoznámenie sa s ľudovými obyčajami a tradíciami, poznať niektoré vianočné zvyky.

Finančná gramotnosť

- Vychovať finančne gramotného človeka
- Pripraviť žiakov na to, aby vedeli prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- Učiť sa využívať svoje schopnosti k zodpovednosti za svoje financie

- Postupné získavanie postojov detí k peniazom a k ich správne mu vnímaniu

Mediálna výchova

- moderné médiá, najmä Internet sú pre žiakov prostriedkom na učenie sa a
- vyhľadávanie a získavanie informácií
- rozvoj schopnosti vyslovovať vlastné hodnotenia na základe dostupných informácií, ktoré žiaci denne získavajú z médií dokumentárne filmy, odborné filmy, reklamy – učiť ich kriticky sa pozeráť, vnímať a vyberáť si informácie a prezentovať ich
- rozvoj schopnosti obhajovať vlastné názory a kritického premýšľania
- filtrovať a selektovať pozitívne informácie z médií

Dopravná výchova

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.

Telesná a športová výchova

Dopravná výchova

- Dodržiavanie bezpečnostných pravidiel

Osobnostný a sociálny rozvoj

- Nácvik sebadisciplíny
- Kamarátstvo pri hrách
- Ľudské vzťahy
- Prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách
- Dôležitosť spolupracovať
- Adekvátne reagovať pri víťazstve a prijať prehru s uznaním kvalít súpera
- Prosociálne správanie žiakov
- Dodržiavanie pravidiel
- viesť žiakov k vytrvalosti a snaživosti
- Ľudové tance a kroje
- Vzťah chlapec a dievča
- Tradície našich predkov
- Každý má právo založiť si rodinu

Environmentálna výchova

- Ochrana prírody a pomoc zvieratkám v zime
- Spolužitie človeka s prírodou

Ochrana života a zdravia

- Dodržiavanie hygieny a bezpečnosti na hodinách telesnej výchovy
- Poznať zásady bezpečného pohybu v telocvični
- Upevňovanie si zdravia
- Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia
- Využitie času na cvičenie a športovanie
- Zásady bezpečnosti pri cvičení s náradím
- Zásady bezpečnosti a hygieny pri cvičeniach
- Využitie času na cvičenie a športovanie
- Poznávanie svojho tela, význam gymnastiky a tanca
- Pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka
- Pohyb vo voľnom čase a na čerstvom vzduchu
- Návykové látky
- Pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka

Náboženská výchova

Enviromentálna výchova

- žiak prejavuje úctu k živým aj neživým súčasťam prírody
- žiak je vedený k ochrane prírody ako Božieho stvorenstva

Multikulturálna výchova

- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným ľuďom

Osobnostný a sociálny rozvoj

- pozná úlohy rodiny a jej členov
- dokáže poprosiť a poďakovať, vyjadriť svoje pocity

Prierezové témy sú začlenené do predmetov :

etická výchova, informatika, občianska výchova, geografia, literárna výchova, dejepis, hudobná výchova, telesná výchova, výtvarná výchova

- ✚ prierezové témy sa realizujú prostredníctvom nového predmetu – Regionálna výchova
- ✚ prierezové témy sa realizujú prostredníctvom ďalších predmetov – Tvorivá dramatika, Čítanie s porozumením, Matematika hrou, Mladý informatik
- ✚ prostredníctvom rozšírených hodín matematiky, biológie, dejepisu, chémie, fyziky, loptových hier
- ✚ prostredníctvom Didaktických hier, Účelového cvičenia, Cvičení v prírode a Sezónnych pohybových činností
- ✚ prostredníctvom Plnenia Plánov - Enviromentálnej výchovy
  - Výchovy k manželstvu a rodičovstvu
  - Protidrogovej výchovy
  - Prevencie proti šikanovaniu

Prierezové témy 2.stupeň

Slovenský jazyk a literatúra, čítanie s porozumením

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Mediálna výchova

Média a masmédiá sa v čoraz väčšej miere stávajú silným socializačným a výchovno-vzdelávacím prostriedkom. Svojimi produktmi výrazne vplyvajú na správanie jedinca a spoločnosti, utváranie životného štýlu a kvalitu života vôbec. Médiá svojimi produktmi jednak sprostredkovávajú podnety, ktoré pozitívne formujú osobnosť dieťaťa, ale na druhej strane sú aj prostriedkom ohrozenia ich zdravého vývinu. Deti často nedokážu adekvátne s médiami a ich produktmi zaobchádzať, filtrovať a selektovať z nich to pozitívne, chrániť sa pred ich negatívnymi vplyvmi, čo sa stáva úlohou mediálnej výchovy.

Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - t. z. schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prelína sa celým vzdelávaním. Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- primerane komunikovať v rôznorodých situáciách svojho života a brať do úvahy i špecifiká a význam neverbálnej komunikácie,
- komunikovať v skupine – aktívne počúvať, prijímať a odovzdávať spätnú väzbu a adekvátne sa vyjadrovať,
- prezentovať a prezentovať sa,
- analyzovať vlastné komunikačné problémy a riešiť ich sám alebo s pomocou iných.

Enviromentálna výchova

Prínos enviromentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka. V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti k cestnej premávke

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a

pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami.

Regionálna výchova a tradičná kultúrna výchova

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Anglický jazyk

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Multikultúrnú výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Osobnostný a sociálny rozvoj

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR) sa prelína celým vzdelávaním. Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebavedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane. Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k: - porozumeniu sebe a iným - získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým - zvládaniu vlastného správania - formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej - rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce - získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií - akceptácii rôznych typov ľudí, názorov,

prístupov k riešeniu problémov - uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote.

Enviromentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,

-rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;

-rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;

-pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;

-vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;

-využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

-vnímať život ako najvyššiu hodnotu;

-pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;

-posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;

-podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;

-posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;

-schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;

-prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;

-rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niešť zodpovedno

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách (ďalej len DDI) alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi

formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,

osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),

naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,

zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,

zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,

pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,

uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová tematika sa realizuje v špecializovaných kurzoch počas alebo na konci školského roka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane

nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, odporúčame uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleniť vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, pracovné vyučovanie, ale aj dejepis, prírodoveda, vlastiveda a geografia. V rámci školského vzdelávacieho programu môže byť obsah prierezovej témy zaradený do voliteľných vyučovacích predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis, geografia, výtvarné spracovanie materiálu, zborový spev, detské hudobné divadlo, literárno-dramatické divadlo a i.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému odporúčame realizovať v jednotlivých učebných predmetoch alebo formou kurzu, prípadne ako samostatný predmet.

Matematika

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Tematický celok: Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich myslenie s využitím násobenia a delenia,

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión

Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti,
Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp schém, tabuliek, diagramov, grafov,...

Geometria a merania

Premena jednotiek dĺžky m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel,

Obvod trojuholníka,

Obvod štvorca,

Obvod obdĺžnika.

CIEĽ:

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Tematický celok: Celoročný projekt

napr. Kalendár matematických úloh

CIEĽ:

- komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine,

- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Geografia

Multikultúrna výchova – architektonické diela rôznych častí sveta. Najkrajšie časti sveta.

Mediálna výchova – dokumentárne filmy a DVD, geografické časopisy.

Environmentálna výchova – vplyv sopečnej činnosti, zemetrasenia, záplav, hurikánov, tajfúnov a tsunami na život ľudí. Odlesňovanie Amazonského pralesa. Rozširovanie púští. Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené prírodou.

Tvorba projektu – Najkrajšie miesta na Zemi.

Osobnostný a sociálny rozvoj – rozvoj myslenia, hodnotenia a rozhodovania.

Biológia

- **Environmentálna výchova** – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – rozvíja sa ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.
- **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** – spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov, ako je komunikovanie, argumentovanie, používanie informácií a práca s nimi, riešenie problémov, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupráca v skupine, prezentácia seba samého.
- **Mediálna výchova** – umožní žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Deti získavajú schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstvá, aby objavovali v nich to hodnotné a pozitívne, ale tiež si uvedomovali negatívne mediálne vplyvy na ich osobnosť.
- **Multikultúrna výchova** – zaraďuje sa do vzdelávania preto, lebo žiaci sa v škole v súvislosti s globalizáciou sveta stretávajú so žiakmi z rôznych kultúr. Žiaci by mali byť pripravení na rozdielnosť kultúr. Výchovné pôsobenie je zamerané na rozvoj chápania, akceptácie, medzilidskej tolerance a emocionálne pochopenie inej kultúry. Predpokladom je aj schopnosť detí s nimi spolupracovať.
- **Ochrana života a zdravia** – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, a tiež zdravia a života iných ľudí.

Dejepis

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Naši predkovia po stáročia spolunažívali s príslušníkmi rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu v Rakúskej monarchii. Ďalším trendom, ktorý výrazne zvyšoval rozmanitosť kultúr na Slovensku, bola i migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale bola poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie. Viest' žiakov k rešpektovaniu a poznávaniu rôznych kultúr, k rozvoju tolerance správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj kultúry, históriu, zvyky a tradície iných národov, ktoré obývali v minulosti územie Slovenska.. Poukazovať na možnosti, že všetci žiaci majú rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Naučiť žiakov selektívne a kriticky využívať rôzne médiá a vedieť sa orientovať v sieti informácií. Rozvíjať schopnosti kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Pochopiť úlohu médií v histórii, ich podriadenosť moci, či naopak snahu o nestrannosť.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Rozvíjať u žiakov osobnostné a sociálne spôsobilosti, ktoré preberajú aj od významných osobností minulosti. Upriať ich na kladné typy a eliminovať vplyv záporných. Podporiť rozvoj u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávania, sebaúcty, sebadôvery a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť ich uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Naučiť ich pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok). Naučiť ich kooperovať v skupine, deliť si úlohy a niesť zodpovednosť za vlastné konanie.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Ozrejniť žiakom súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k životnému prostrediu. Viesť ich k pochopeniu rôznych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie ľudí v rôznych dejinných obdobiach.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Počas exkurzií a vychádzok sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, či cestujúci v prostriedkoch hromadnej dopravy. Je samozrejmosťou pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Uvedomiť si zodpovednosť za svoje konanie a predvídať jeho dôsledky na život a zdravie hlavne v mimoriadnych situáciách (dopravné nehody, ekologické i priemyselné havárie, živelné pohromy). Naučiť žiakov poznávať prostredie, v ktorom sa nachádzajú.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Žiaci vypracujú v každom ročníku projekt na danú tému, a tak preukážu kompetencie komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Informatika

Multikultúrna výchova

- realizácia medzinárodných projektov - komunikácia s rovnocennými partnermi z rôznych krajín
- porovnávanie rôznych kultúr, ich história, zvyky, tradície,
- rozvoj afektívnych zložiek osobnosti (postoje, prežívanie, hodnotovú orientáciu), prejav osobnosti,
- rozvoj komunikačných zručností,
- medziľudské vzťahy v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou - rovnoprávny prístup k všetkým žiakom pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Mediálna výchova

- naučiť žiakov pracovať s informáciami,
- oboznámiť s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, analýzou, hodnotením a tvorbou, t.j. s manipuláciami s údajmi,
- budovanie informatickej kultúry, , t.j. žiaci sú vychovávaní k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov .

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať schopnosti kooperácie a komunikácie (naučia sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, zostaviť plán práce, špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať),
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t.j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém, získať informácie z primeraných zdrojov, hľadať riešenie a príčinné súvislosti, sformulovať písomné a ústne názor, diskutovať o ňom, robiť závery),
- rozvíjať si formálne a logické myslenie, naučia sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, za osobný život a sebazvdelávanie,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu,
- podporovať svojim obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Environmentálna výchova

- realizácia rôznych projektov s environmentálnym zameraním, vyjadrovať vlastné názory na rôzne globálne témy.

Dopravná výchova

- žiaci majú možnosť získavať rôzne informácie právneho (zákony), technického (technický stav a údržba vozidiel ...) a informačného charakteru.

- oboznamujú s dopravnými značkami (prostredníctvom grafického editoru), simulovaním rôznych dopravných situácií si osvojujú zásady bezpečného správania v cestnej premávke.

Ochrana človeka a zdravia

- žiaci majú možnosť získať prostredníctvom siete internet Informácie o rôznych globálnych problémoch a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka,
- možnosť získať hlavne teoretické vedomosti o sebaochrane a o poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- rozvoj morálnych vlastností žiakov tvoriacich základ vlasteneckého a národného citenia.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- naučiť sa i riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, aby vedeli hľadať problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.,
- naučiť sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím IKT.

Technika

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Naučiť sa zdokonaľovať schopnosti týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Učiť sa porozumieť sebe samému a druhým, zvládať vlastné správanie, prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu.

Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti, utvárať a rozvíjať základné zručnosti pre spoluprácu, získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií a osvojovať si študijné zručnosti.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Rozvíjať evolúciu (proces) ľudského správania sa, komunikáciu človeka s prírodou, sebareguláciu konania ako základný ekologický princíp. Pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému, k spolužiakom, k vyučujúcim ale aj k prírode a k svetu. V témach reflektujúcich fyzickú stránku človeka rozvíjať sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách.

Environmentálna výchova

Rozvíjať pracovné aktivity v prospech životného prostredia. Spoznávať význam a role rôznych profesií vo vzťahu k životnému prostrediu.

Dopravná výchova

Naučiť žiakov pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti. Pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke.

Multikultúrna výchova

Poznávať vlastnú kultúru a porozumieť odlišným kultúram. Upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového.

Výtvarná výchova

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- komunikovať, argumentovať, riešiť problémy
- poznať sám seba, vedieť sa prezentovať, svoje výtvarné vyjadrovanie
- pracovať v skupine, schopnosť obhajovať tímovú prácu
- vedieť vytvoriť nejaký estetický produkt
- využívať postupnosť krokov
- naučiť sa prácu prezentovať písomne, verbálne, názorne
- zdokonaľovať sa v používaní informačno - komunikačných technológií

Environmentálna výchova:

- schopnosť analyzovať a chápať človeka v súlade so životným prostredím
- potreba ochrany prírody na celom svete
- chrániť rastliny, zvieratá, nepoškodzovať prírodu
- kladný vzťah k prírode, okoliu
- vedieť využívať recyklovateľné materiály vo výtvarnom spracovaní

Mediálna výchova:

- vedieť selektovať správny obsah médií
- rozvoj mediálnej kompetencie, vedieť selektovať čas pri TV a PC
- rozdeľovať voľný čas racionálne a minimálne ho tráviť s médiami
- osvojiť si stratégiu používania rôznych médií
- primerane posudzovať šírenie informácií cez médiá
- pozitívne formovať osobnostný a profesijný rast žiaka
- rozlišovať negatívne a pozitívne mediálne vplyvy a vedieť im odolávať
- vedieť posudzovať kvalitné grafické a obsahové spracovanie tém (výber vizuálneho)

Multikultúrna výchova:

- poznať slovenské kultúrne prostredie (tradičné ľudové remeslá)
- interpretovať z histórie spolunažívanie rôznych kultúr
- akceptovať príslušníkov rôzneho náboženského , kultúrneho, etnického a národného pôvodu
- vedieť tolerovať a pochopiť migráciu vzdialenejších kultúr
- predsudky, ktoré ústia v nenávisť, rasizmus, xenofóbiu, neznášanlivosť, agresivitu eliminovať na minimálnu úroveň
- schopnosť rešpektovať iného, spravodlivo a vo vzájomnej rovnosti
- poznávanie nových spoločenských kultúr a ich historických tradícií
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti a rešpektu v spoločenstve

Dopravná výchova:

- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- pochopiť princípy dopravy ako radeného systému podľa záväzných predpisov
- formovať mravné vedomie a správanie v cestnej premávke
- bezpečne ako chodec, korčuliar, cyklista (námety a témy dopravných nehôd)
- vedieť posudzovať a vyhodnocovať bezpečnú situáciu v doprave
- chápať význam technického stavu dopravných prostriedkov aj vozovky
- uplatňovať správanie podľa nariadených pravidiel a dopravných predpisov
- poznať dopravné značky, technické parametre plynulej dopravy

Ochrana života a zdravia:

- integrácia vedomostí na podporu ochrany zdravia v mimoriadnych situáciách
- vedieť sa zachovať v nepredvídateľných okolnostiach, ohrozujúcich život a zdravie
- pobytom v prírode predísť ohrozujúcim situáciám
- preniesť výtvarnú tému do prírodného prostredia , napr. land art
- vedieť zvládať vypäté situácie po haváriách
- osvojiť i zručnosti sebaochrany aj pomoci druhému
- podporovať zdravotnú ochranu a kondíciu žiaka
- vedieť zvládať fyzickú aj psychickú záťaž v prírode

Osobnostný a sociálny rozvoj:

- podporovať akademický rozvoj žiaka
- rozvíjať osobnostné a sociálne spôsobilosti

- rozvoj sebareflexie, poznania samého seba, mať sebaúctu sebadôveru
- vo výtvarnom vyjadrovaní budovať vlastné prejavy osobnosti
- pestovať medziľudské vzťahy
- uplatňovať prevenciu pred šikanovaním, agresivitou
- podporovať modulovými situáciami, hrovou formou osobnostný rast žiaka

Výchova k manželstvu a k rodičovstvu:

- vedieť chápať spoločenské postavenie a význam rodiny
- podporovať priateľské medziľudské vzťahy
- vyzdvihovať rodinné tradície, prežívanie významných rodinných udalostí, sviatkov
- chápať dôležitosť rodinného zázemia a podpory najbližších v životných situáciách
- pohľadom do budúcnosti zodpovedne pristupovať k voľbe povolania
- rozvíjať zmysel pre esteticky hodnotné bývanie

Protidrogová výchova:

- poznať škodlivosť toxických a návykových látok
- rozlišovať rôzne druhy návykových látok a chorôb zo závislosti
- vedieť sa zachovať v hraničných situáciách
- schopnosť zdravého sebavedomia a sebareflexie zabraňuje negatívne vplyvu okolia
- vedieť vybrať si bezprostredných priateľov, bez silného vplyvu „partie“
- zmysluplné využívanie voľného času športovaním, koníčkami, rozvojom záľub
- rozlišovať nevhodné a vhodné kľúčové prvky správania sa
- dokázať pomôcť nájsť inému správny životný smer a pozitívnu cestu k odvykaniu

Právna výchova - výchova k humanizmu a ľudským právam:

- vedieť chápať tradičnú národnostnú rozmanitosť a zvyklosti iných kultúr
- tolerovať správanie iného a akceptovať každého
- uplatňovať prevenciu pred sociálno - patologickými javmi (šikanovanie, agresivita)
- dokázať nezištne pomôcť v akejkoľvek situácii
- vedieť podať prvú pomoc (témy: zdravotníci, hasiči, práca červeného kríža)
- pestovať kvalitné spoločenské medziľudské vzťahy

Regionálna výchova a tradičná ľudová architektúra:

-
- RLK 1. Môj rodný kraj: moja rodina, mesto , škola, tradičné rozprávky, zvyky a obyčaje, pamiatky, remeslá, prírodné krásy a pod.
  - RLK 2. Objavujeme Slovensko: spoznávanie prírody, kultúry, geografických zvláštností, osobností, pamätihodností, kultúrnych pamätihodností a pod.
  - RLK 3. Tradičná ľudová kultúra: hmotná- ľudové stavby, výrobky, produkcia potravín, kroje , nehmotná- ľudová slovesnosť, rituály, sviatky náboženské, folklór a pod.

Hudobná výchova

Mediálna výchova

- chápať a poznať pravidla fungovania“ mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovať a využívať médiá a ich produkty podľa toho ako kvalitne plnia svoje funkcie
- schopnosť vytvoriť si vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií
- schopnosť posudzovať mediálne šírené posolstva , objavovať v nich to hodnotne, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznavanie, sebaúctu , sebadôveru, prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život, seba vzdelávanie, naučiť sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pestovať medziľudské vzťahy

Environmentálna výchova

- rozvíjať spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutne pre každodenne konanie a postoje človeka
- pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu
- citlivo pristupovať k prírode
- aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia

Dopravná výchova

- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke

Tvorba projektu a prezentačne zručnosti

- rozvoj kompetencií vedieť správne komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi spolupracovať v skupine
- prezentovať sám seba i prácu v skupine verbálne aj použitím informačných technológií
- vedieť vyhľadať a spracovať informácie

Multikultúrna výchova

rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr, akceptácia kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerance, rešpektu, správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti spoznávanie svojej aj inej kultúry, histórie, zvykov a tradícií ich predstaviteľov, rešpektovanie kultúr ako rovnocenných a komunikácia a spolupráca s ich príslušníkmi.

Telesná a športová výchova

V Telesnej a športovej výchove sa významne uplatňujú viaceré prierezové témy. Najvýraznejšie zastúpenie má ochrana života a zdravia, ale integrované sú i ďalšie z nižšie uvedených prierezových tém:

Ochrana života a zdravia

- ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách, dopravné nehody, živelné pohromy, ekologické havárie, prírodné katastrofy,
- seba ochrana, poskytnutie prvej pomoci,
- rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava

Environmentálna výchova:

- naučiť žiaka chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí,
- chápať ochranu životného prostredia na celom svete, ochrana, znečistenie ovzdušia, skleníkový efekt, ozónová diera, ultrafialové žiarenie, rádioaktívne žiarenie,
- ochrana, znečistenie vody, katastrofy,
- rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím,
- získať jednoduché zručnosti a vedomosti, ktorými pomôže životnému prostrediu (triedenie odpadu)
- látky znečisťujúce životné prostredie,
- ochrana pred škodlivými účinkami návykových látok

Dopravná výchova:

- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke,
- dopravná nehodovosť, ekonomické a morálne následky na jednotlivcov i celú spoločnosť,
- vytvárať u žiakov uvedomelý vzťah k disciplinovanosti v cestnej premávke,
- utvárať u žiakov zmysel pre ochranu a pomoc druhému, ktoré si musí osvojovať každý účastník cestnej premávky
- získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

Mediálna výchova:

- zmysluplne, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti,
- vedieť sa zorientovať vo veľkom množstve informácií,
- poznať pravidlá mediálneho fungovania sveta,
- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti :

- naučiť žiakov používať informácie,
- naučiť žiakov vyhľadávať, spracovať informácie,
- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať,
- viesť žiakov k riešeniu problému, využívať finančnú gramotnosť,
- poznať sám seba a svoje schopnosti,
- spolupracovať v skupine,
- prezentovať sám seba a prácu v skupine,
- rozvíjať informačné a komunikačné kompetencie.

Multikultúrna výchova:

- rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

Osobnostný a sociálny rozvoj :

- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí
- poskytnutie žiakovi kvalitné vzdelanie
- rozvíjanie sebareflexie (rozmyšľať o sebe), spoznávať sám seba, svoje dobré aj zlé stránky,
- prevzatie zodpovednosti za svoje konanie,
- viesť žiaka ku sebazvdelávaniu,
- poznať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov,
- prevencia sociálnopatologických javov v škole.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :

- spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov – významné osobnosti kultúrneho a športového života,
- poznať ľudové tance, piesne a zvyky v regióne,
- venovanie sa produkcii a strave z tradičných potravín.

Kontrola a hodnotenie žiakov na hodinách telesnej a športovej výchovy

Loptové hry

V Telesnej a športovej výchove ako aj na loptových hrách sa významne uplatňujú viaceré prierezové témy. Najvýraznejšie zastúpenie má ochrana života a zdravia, ale integrované sú i ďalšie z nižšie uvedených prierezových tém:

Ochrana života a zdravia

- ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách, dopravné nehody, živelné pohromy, ekologické havárie, prírodné katastrofy,
- seba ochrana, poskytnutie prvej pomoci,
- rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

Environmentálna výchova:

- naučiť žiaka chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí,
- chápať ochranu životného prostredia na celom svete,
- ochrana, znečistenie ovzdušia, skleníkový efekt, ozónová diera, ultrafialové žiarenie, rádioaktívne žiarenie,
- ochrana, znečistenie vody, katastrofy,
- rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím,
- získať jednoduché zručnosti a vedomosti, ktorými pomôže životnému prostrediu (triedenie odpadu)
- látky znečisťujúce životné prostredie,
- ochrana pred škodlivými účinkami návykových látok

Dopravná výchova:

- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke,
- dopravná nehodovosť, ekonomické a morálne následky na jednotlivcov i celú spoločnosť,
- vytvárať u žiakov uvedomelý vzťah k disciplinovanosti v cestnej premávke,
- utvárať u žiakov zmysel pre ochranu a pomoc druhému, ktoré si musí osvojovať každý účastník cestnej premávky,
- získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

Mediálna výchova:

- zmysluplne, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti,
- vedieť sa zorientovať vo veľkom množstve informácií,
- poznať pravidlá mediálneho fungovania sveta,
- rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti :

- naučiť žiakov používať informácie,
- naučiť žiakov vyhľadávať, spracovať informácie,

- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať,
- viesť žiakov k riešeniu problému, využívať finančnú gramotnosť,
- poznať sám seba a svoje schopnosti,
- spolupracovať v skupine,
- prezentovať sám seba a prácu v skupine,
- rozvíjať informačné a komunikačné kompetencie.

Multikultúrna výchova:

- rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerance.

Osobnostný a sociálny rozvoj :

- rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí
- poskytnutie žiakovi kvalitné vzdelanie
- rozvíjanie sebareflexie (rozmyšľať o sebe), spoznávať sám seba, svoje dobré aj zlé stránky,
- prevzatie zodpovednosti za svoje konanie,
- viesť žiaka ku sebavzdelávaniu,
- poznať svoje práva, rešpektovať názory, potreby a práva ostatných,
- pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov,
- prevencia sociálnopatologických javov v škole.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :

- spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov – významné osobnosti kultúrneho a športového života,
- poznať ľudové tance, piesne a zvyky v regióne,

- venovanie sa produkcii a strave z tradičných potravín.

Náboženská výchova

Enviromentálna výchova

- žiak prejavuje úctu k živým aj neživým súčastiam prírody
- žiak je vedený k ochrane prírody ako Božieho stvorenstva

Multikultúrna výchova

- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným ľuďom

Osobnostný a sociálny rozvoj

- pozná úlohy rodiny a jej členov
- dokáže poprosiť a poďakovať, vyjadriť svoje pocity

Etická výchova

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Prierezová téma Mediálna výchova v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov. Pre uplatnenie jednotlivca v spoločnosti je potrebné spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety, ktoré prichádzajú z okolitého sveta, čo si vyžaduje stále väčšiu schopnosť spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety prichádzajúce z médií. Médiá sa stávajú dôležitým socializačným faktorom, majú výrazný vplyv na správanie jedinca a spoločnosti, na utváranie životného štýlu a na kvalitu života vôbec. Pritom informácie, ktoré sú médiami ponúkané, majú rôznorodý charakter, vyznačujú sa svojbytným vzťahom k prírodnej i sociálnej realite a sú vytvárané s rôznymi /nepriznanými a teda potencionálne manipulatívnymi/ zámermi. Mediálna výchova má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Tá zahŕňa osvojenie si niektorých základných poznatkov o fungovaní a spoločenskej role súčasných médií /o ich histórii, štruktúre fungovania/, získavanie zručností podporujúcich poučených, aktívnych a nezávislých zapojení jednotlivca do mediálnej komunikácie. Predovšetkým ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer, poprípade ho asociovať s inými správami /informáciami/. Ďalej podporuje orientáciu v medializovaných obsahoch a schopnosť voľby zodpovedajúceho média ako prostriedku pre naplnenie najrôznejších potrieb – od získavania informácií cez vzdelávanie až po naplnenie voľného času.

Ciele MDV:

- pomôcť žiakovi uvedomiť si, aké miesto majú médiá v jeho živote, ich negatívne i pozitívne vplyvy na svoju osobnosť
- naučiť ho pracovať s médiami vo svoj prospech – rozvoj osobnosti, sebavzdelávanie

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ prosociálneho cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Ciele MUV:

- vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry
- podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ
- sledovať relácie s problematikou znášanlivosti / neznášanlivosti, tolerance / intolerancie
- a pod. a zaujať k nej postoj
- hodnotiť vyváženosť takýchto relácií

- vedieť odsúdiť neznášanlivosti, netoleranciu v konaní

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti. Špecifikom prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je, že učivom sa stáva sám žiak, stáva sa ním konkrétna žiakova skupina a stávajú sa ním situácie bežného života. Jej zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a k svetu.

TVORBA A PREZENTÁCIA PROJEKTOV

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,

- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Ciele:

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská

5 Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

5.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť **prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami**.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

- Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.
- Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.
- Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Práce v hodnotiacom portfóliu

Povinné práce v hodnotiacom portfóliu:

- Vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov.
- Prezentovanie projektov z predmetov.

Hodnotenie predmetov

1.stupeň

Predmet matematika sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Predmet prvouka sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Predmet čítanie s porozumením sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Predmet prírodoveda sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Predmet vlastiveda v sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Stupnica hodnotenia kontrolných prác :

	Známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Predmet slovenský jazyk a literatúra sa klasifikuje známku . Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011.

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov: Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ počet: 1 Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných prác :

	Známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

počet: 10

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov

2. ročník 20 – 30 plnovýznamových slov 3. ročník 30 – 40 plnovýznamových slov

4. ročník 40 – 50 plnovýznamových slov

Poznámka: Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu

Predmet výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, informatická výchova sa klasifikuje slovné. Hodnotenie prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy MŠ SR pod č. 2011-3121/ 12824:4-921 s platnosťou od 01.05.2011

2.stupeň

Slovenský jazyk a literatúra

Slohové práce hodnotiť podľa týchto kritérií:

Vonkajšia forma (max. 4 body):

1. Čitateľnosť - zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno.

2. Zreteľné grafické členenie odsekov - na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.

3. Prepísanie práce z konceptu do čistopisu - práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet

bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.

4. Čistota textu - bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybne napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.

5. Dodržiavanie okrajov - dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.

6. Dodržanie predpísaného rozsahu - ak žiaci napíšu menej alebo viacej ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu.

Vnútna forma (max. 20 bodov):

Obsah (max. 4 body)

1. Dodržanie témy - práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.

2. Myšlienkové vyústenie - Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému.

Kompozícia (max. 4 body)

1. Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu - dodržanie žánrovej formy.

2. Vnútna stavba, členenie textu - členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápletky, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.

3. Nadväznosť a logickosť textu - úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení.

Jazyk (max. 4 body)

1. Správne využitie slovných druhov - slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner. **2. Morfológická správnosť jazykových prostriedkov** - správne väzby slovík, správne pádové koncovky a pod.

3. Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov - správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.

4. Rôznorodosť, variabilnosť - Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovnej zásoby. Rozprávanie – použitie častíc, citoslovieč. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť.

Pravopis (max. 4 body)

4 body 0 – 4 chyby

3 body 5 – 8 chýb

2 body 9 – 12 chýb

1 bod 13 – 16 chýb

0 bodov 17 a viac chýb

Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Napri.: Rýchly chlapec mal rýchly krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.

Štýl (max. 4 body)

1. Správna štylizácia viet - zrozumiteľnosť textu ako celku.

2. Tvorivosť - tvorivá lexika.

3. Pútavosť - podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť.

Celkový dojem (max. 4 body)

1. Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.

2. Práca by nemala obsahovať - nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica

Diktáty		Písomné práce	
Známka	Chyby v diktáte	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov

Poznámka:

- Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za 1 chybu. Napr.: Rýchly chlapec mal rýchly krok. = 1 chyba.
- Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.

Matematika

Hodnotenie predmetu Matematika vychádza z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ.

V každom ročníku sú povinné tieto písomné previerky.

Vstupná previerka – do 30.9.

1.písomná práca – do 15.11.

2.písomná práca – do 15.1.

3.písomná práca – do 15.4.

4.písomná práca – do 15.6.

Výstupná previerka – do 20.6.

Okrem týchto predpísaných previerok učiteľ na základe zváženia a potreby zaradi nasledovné previerky.

Previerka po prebratí tematického celku – 45 minút.

Previerka po prebratí časti tematického celku -20 – 30 minút.

Previerky po prebratí konkrétnej témy – 10 – 15 minút.

Previerky do 30 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom.

Previerkam nad 30 minút predchádza vždy opakovanie.

Percentuálna úspešnosť:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 20% - 4

19% - 0% -5

Ústne hodnotenie je ďalšou formou hodnotenia žiakov.

V matematike sa obvykle ústne hodnotí schopnosť žiaka riešiť konkrétnu úlohu.

Poskytuje žiakovi spätnú väzbu o stave jeho vedomostí.

Táto forma hodnotenia neslúži ako podklad ku klasifikácii, má motivačnú funkciu a funkciu spätnej väzby.

Žiaci vypracujú za 1 polrok 1 projekt a prezentujú ho pred ostatnými žiakmi.

Cudzí jazyk

Učiteľ v priebehu školského roka zaznamenáva dosiahnutú úroveň každého žiaka. Nerozlišuje dobrých a zlých, úspešných a neúspešných. Práce a výstupy žiakov hodnotí rôznymi spôsobmi a s využitím rôznych metód.

1. **Slovné hodnotenie**, ktoré sa bude realizovať ústnou pochvalou pred kolektívom, ale i konštruktívnou kritikou. Učiteľ vyzdvihne žiakove klady, ale zároveň citlivo poukáže na prípadné nedostatky a chyby, povzbudí, usmerní prácu žiakov s cieľom zlepšiť ich výkony.

2. **Písomné skúšanie** – Ide o priebežné písomné skúšanie počas celého polroka – krátke kontrolné skúšanie slovnnej zásoby, gramatiky v rámci každej lekcie minimálne jedenkrát. Cieľom tohto skúšania je zistiť do akej miery žiaci zvládli novú slovnú zásobu, pochopili učivo. Cieľom je tiež zistiť aké chyby žiaci najčastejšie robia. Rozsah tohto skúšania je 10-20 minút a hodnotí sa známkou. Učiteľ žiakom vopred oznámi termín písomnej práce a jej obsah. Učiteľ môže dať v priebehu polroka aj neoznámené krátke previerky, no tie nebudú hodnotené známkou, ale iba bodmi, či percentuálne. Tieto budú slúžiť na utvorenie si obrazu o tom, s akou pravidelnosťou sa žiaci pripravujú na hodiny a aká je ich vedomostná úroveň. dostatky a chyby, povzbudí, usmerní prácu žiakov s cieľom zlepšiť ich výkony.

3. **Ústne skúšanie** – Žiak bude ústne skúšaný minimálne 2-krát za polrok. Cieľom ústneho skúšania je sledovať a hodnotiť vývin komunikačných schopností žiaka. Rozsah ústneho skúšania je 5-10 minút a hodnotí sa známkou. Tento druh skúšania nebude vopred žiakovi oznámený kvôli objektivite hodnotenia.

4. **Projekt alebo referát** – žiak dostane jedenkrát za školský rok známkou za projekt alebo referát. (na tému, ktorú si vopred dohodne učiteľ so žiakmi)

5. Zaujímavou a účinnou metódou hodnotenia, ktorú budeme uplatňovať je **sebahodnotenie** žiaka a **hodnotenie** jeho výkonu **ostatnými žiakmi**.

6. Inou metódou hodnotenia je **pozorovanie** práce žiakov v skupine. Učiteľ si všíma aktivitu žiakov, postoj k práci, snahu pri riešení zadanej úlohy, záujem, spôsob kladenia otázok, odpovede žiakov. Hodnotí nielen vedomosti a schopnosti, ale aj úsilie žiaka a svedomitosť, aktivitu, tvorivosť, samostatnosť.

Kritéria hodnotenia: .

Písomné práce a testy väčšieho rozsahu hodnotíme podľa stupnice:

100% - 90% - 1

89% - 75% - 2

74% - 50% - 3

49% - 35% - 4

34% - 0% - 5

B. Písomné práce krátkeho rozsahu (jeden gramatický jav, krátkodobá slovná zásoba:

100% - 92% - 1

91% - 80% - 2

79% - 65% - 3

64% - 45% - 4

44% - 0% - 5

Informatika

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný): Žiak ovláda poznatky podľa učebných plánov, vie ich pohotovo

využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové

kompetencie pri riešení praktických úloh. Jeho/jej ústny, písomný a praktický prejav je správny, výstižný. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení praktických úloh samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho/jej ústny, písomný a praktický prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): Žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov podľa učebných plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľ/ky uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie, nedostatky pri riešení jednotlivých úloh. V ústnom, písomnom a praktickom prejave má častejšie v správnosti. Výsledky jeho/jej praktických činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov podľa učebných plánov a v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný/á. Jeho/jej ústny, písomný a praktický prejav má často vážne nedostatky. V kvalite výsledkov praktických činností sa prejavujú omyly. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa/ky opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): Žiak si neosvojí vedomosti požadované učebnými plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa/ky. Jeho/jej ústny, písomný a praktický prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností je na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa/ky

Hodnotiaca škála

Percento úspešnosti	Známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Fyzika

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, ochotu spolupracovať.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,

- protokoly praktických cvičení, projekty,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt,
- posúdenie prejavov žiaka,
- protokoly praktických cvičení.

Klasifikačná tabuľka	
Klasifikačný stupeň	Počet %
1	100-90
2	89-75
3	74-50
4	49-25
5	24-0

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Chémia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, ochotu spolupracovať.

Pri hodnotení žiaka sa prihliada na jeho osobnostný rast, ako zvládol učivo, ako vie využiť získané vedomosti v bežnom živote. Hodnotenie pôsobí na žiaka motivačne.

Použitie budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia: formatívne hodnotenie, neformálne hodnotenie, priebežné hodnotenie klasifikácia projektových prác (klasifikácia frontálneho skúšania, klasifikácia verbálneho skúšania, klasifikácia testovej formy skúšania).

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- laboratórne práce, prezentácia projektu,
- aktivita na hodine,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,

- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Spôsob hodnotenia:

- sebahodnotenie,
- hodnotenie spolužiakmi,
- hodnotenie učiteľom.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt,
- posúdenie prejavov žiaka,
- protokoly praktických cvičení.

Klasifikačná tabuľka	
Klasifikačný stupeň	Počet %
1	100-90
2	89-75
3	74-50
4	49-25
5	24-0

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Biológia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Pri písomných prácach sa bude využívať nasledujúca stupnica na hodnotenie :

100% - 90% = 1 (výborný)

89% - 75% = 2 (chválitebný)

74% - 50 % = 3 (dobrý)

49% - 30% = 4 (dostatočný)

29% - 0% = 5 (nedostatočný)

Pri hodnotení sa riadime týmito zásadami:

- dodržiavame pravidlá hodnotenia
- priebežne vyhodnocujeme výsledky učenia
- pri praktickej úlohe a domácej úlohe oboznámime žiakov s termínom, kedy bude úloha hodnotená
- sústavne sledovať výkony žiaka v priebehu vyučovania
- využívame pochvaly, ale aj napomenutia, písomné aj ústne
- preverujeme vedomosti žiakov ústne, graficky, písomne aj praktickým zadaním úloh
- hodnotíme grafický aj estetický prejav žiakov
- uplatňujeme ústne sebahodnotenie žiakov pred ostatnými žiakmi

Geografia

1. Verbálna forma – zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom.
2. Písomná forma – test na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém, zostavených podľa výkonového štandardu.
3. Samostatná práca žiakov – práca s mapou a práca s učebným textom.
4. Prezentácia projektov pripravených žiakmi.

Dejepis

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Pri hodnotení žiaka s IVVP vychádzame z toho, čo dieťa zvládlo vypracovať, nehodnotíme nedokončené. Overujeme znalosti, ktoré sú dostatočne precvičené, zafixované, zautomatizované. Hodnotíme nielen konečné výsledky, ale i jednotlivé kroky postupu. Pri hodnotení postupujeme individuálne podľa druhu a rozsahu poruchy.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt,
- posúdenie prejavov žiaka.

Klasifikačná tabuľka	
Klasifikačný stupeň	Počet %
	100-90
	89-75
	74-50
	49-25
	24-0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka. Vedomosti sú vyjadrené známkou.

Hudobná výchova

Vzdelávacie výsledky žiakov sa hodnotia slovne a klasifikujú.

V predmete hudobná výchova budeme hodnotiť čistý, kultivovaný spev minimálne dvanástich piesní, vhodne zvolených so zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu, stupeň tvorivosti

a samostatnosti prejavu, osvojenie si potrebných vedomostí, činností a ich tvorivú aplikáciu, kvalitu prejavu a výsledkov činnosti.

Dôležitým bude hodnotenie vzťahu žiaka k činnostiam na hodinách hudobnej výchovy a záujem o predmet. Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa bude uskutočňovať ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie. Využívať sa bude hlavne pochvala, povzbudenie, sebahodnotenie, hodnotenie iných.

Pri hodnotení vzdelávacích výsledkov žiakov sa bude zohľadňovať schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach: ovládanie základných pravidiel tanečnej etikety a základné kroky tancov polka a valčík, tiež aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim. Pri hodnotení vzdelávacích výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Výtvarná výchova

Predmet sa hodnotí známkou

Stupeň výborný:

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

Stupeň chválitebný

žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

Stupeň dobrý

žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

Stupeň dostatočný

žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

Stupeň nedostatočný

žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Svet práce a technika

Predmet nie je klasifikovaný. Výsledné hodnotenie: absolvoval/a, neabsolvoval/a

5.2 Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti
- Hodnotenia učiteľov žiakmi
- Hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi
- Analýzou písomných prác
- Hodnotením vedúcich PK, MZ
- Vyhodnocovaním súťaží a olympiád
- Vyhodnocovaním výsledkov výchovno – vzdelávacej činnosti
- Činnosťou pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania
- Hodnotiacim rozhovorom na ZŠ s MŠ Želovce
- **1) Zhodnotenie uplynulého obdobia**
- **2) Načrtnutie aspirácií a plánov na ďalšie obdobie, definovanie požiadavky konkrétnej podpory od vedenia školy a pod.**
- **3) Silné – slabé stránky školy**
- **4) Aký je Váš názor na rozpracovanie Školského vzdelávacieho programu ?**

Ciele hodnotenia:

- Posúdiť pracovný výkon a pracovné správanie.
- Spoznať silné stránky školy, na ktorých môžeme stavať.
- Definovanie nových úloh a kariérneho rozvoja.
- Spoznať slabé stránky a oblasti, ktoré treba rozvíjať.
- Spoznať ako sami vnímajú a hodnotia svoj pracovný výkon.
- Monitorovať výkon zamestnanca v sledovanom období.
- Uľahčovať rozhodnutia v oblasti odmeňovania.
- Identifikovať potenciál zamestnanca.
- Identifikovať potreby v oblasti rozvoja.
- Prerokovať ambície zamestnancov s nadriadeným.
- Zlepšovať svoj výkon v budúcnosti.

Nadväznosť hodnotenia a odmeňovania:

- + Konštruktívne pôsobí jednoduchá väzba medzi hodnotiteľom a hodnoteným, napr.:
  - + príprava na vyučovanie a na výchovnú činnosť nad rámec
  - + príprava pomôcok a materiálu nad rámec
  - + tvorba školského vzdelávacieho alebo výchovného programu
  - + sebavzdelávanie
  - + diagnostika detí a žiakov
  - + účasť na akciách organizovaných zamestnávateľom mimo pracovného času
  - + vypracovanie pracovných listov pre integrovaných žiakov
  - + výzdoba chodby, tried
  - + práca so žiakmi na celoročných projektoch
  - + práca v projekte Podpora kariérového rastu pg zamestnancov
  - + tvorba [www.stranky](http://www.stranky.skoly) školy

Formy, metódy a spôsob kontroly:

- 1) Priama hospitačná činnosť riaditeľ školy, zástupca riaditeľa školy v spolupráci s vedúcimi predmetových komisií a metodického združenia budú sledovať:
  - dodržiavanie didaktických zásad
  - plnenie učebných osnov
  - využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky
  - dodržiavanie zásad klasifikácie žiakov
  - dodržiavanie psychohygienických zásad
  - plnenie plánu práce školy, plánov MZ a PK
  - dodržiavanie bezpečnostných predpisov na vyučovacích hodinách
- 2) Pozorovanie, individuálny rozhovor s učiteľom
- 3) Didaktické testy, previerky zamerané na plnenie štandardov, ktoré sú už vypracované pre jednotlivé predmety a ročníky
- 4) Rozbor predpísaných písomných prác a riaditeľských previerok na MZ a PK
- 5) Spolupráca MZ a PK - slovenský jazyk, matematika
- 6) Sledovanie plnenia školského poriadku školy
- 7) Sledovanie a kontrola dokumentácie školy:
  - ❖ triedne knihy
  - ❖ klasifikačné hárky
  - ❖ triedne výkazy
  - ❖ záznamy nepovinných predmetov
  - ❖ triedne knihy ŠKD
  - ❖ plnenie BPZ, PO CO
  - ❖ predpísané písomné práce
  - ❖ inventárne knihy
- 8) Kontrola práce triednych učiteľov:
  - plnenie úloh triednických hodín
  - spolupráca s vychovávateľkou v ŠKD
  - spolupráca s výchovným poradcom
- 9) Kontrola práce výchovného poradcu:
  - osobitne s problémovými žiakmi

Kontrola bezpečnosti a hygienických opatrení

11) Kontrola práce nepedagogických zamestnancov /vecné plnenie, dodržiavanie pracovného času a jeho účelného využitia pri plnení pracovných povinností/

12) Zaradovanie relaxačných chvíľok s cvičeniami do vyučovacích hodín / v triedach so slabšou koncentráciou pozornosti/

13) Využívanie areálu školy a multifunkčného ihriska, najmä na hodinách TEV, SVP, PRI, VYV, ŠKD, v iných predmetoch

14) Dodržiavanie rozvrhu hodín v popoludňajších hodinách, dodržiavanie záujmovej činnosti

Ročné hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotené obdobie: školský rok.....

Meno:

Dátum:

Pozícia:

1. Zhodnotenie uplynulého obdobia

a, Ako hodnotíte svoj výkon a výsledky v hodnotenom období?

b, Aký bol Váš najväčší úspech a neúspech?

c, Čo Vám pomáhalo pri dosahovaní pozitívnych výsledkov?

d, Ktoré úlohy sa Vám nepodarilo v hodnotenom období splniť k úplnej spokojnosti?

e, Akým problémom, ťažkostiam ste museli čeliť?

f, Čo Vám robilo v hodnotenom období najväčšie problémy?

g, V čom vidíte príčiny, ktoré k tomu viedli?

h, Zmenili by ste niečo, ak by to bolo možné, svoj postup, prístup k riešeniu problémov, ťažkostí, nesplnených úloh?

i, Ako sa Vám spolupracovalo so svojím nadriadeným?

j, Ktoré svoje stránky považujete za silné?

k, V čom vidíte svoje slabé stránky?

I, Ako hodnotíte podporu zo strany vedenia školy?

m, Ako vnímate vzťahy na pracovisku?

n, Čo by prospelo podľa Vás k zlepšeniu vzťahov na pracovisku. Navrhните?

2. Načrtnutie aspirácií a plánov na ďalšie obdobie, definovanie požiadavky konkrétnej podpory od vedenia školy a pod.

a, Ako vidíte svoju perspektívu na pracovisku?

b, Čo by ste Vy chceli zmeniť vo svojej práci?

c, Čomu by ste sa chceli v nasledujúcom období venovať prednostne?

d, Akú podporu očakávate od vedenia školy?

e, Aké sú Vaše priority v práci a v živote v akej oblasti prospešnej pre školu?

f, Čo chcete urobiť pre svoj ďalší odborný rozvoj?

g, V čom sú Vaše silné stránky, ktoré viete využiť v Projektoch, do ktorých je škola zapojená?

3.a) V čom vidíte silné stránky školy   b) V čom vidíte slabé stránky školy?

4. Aký je Váš názor na rozpracovanie Školského vzdelávacieho programu vo Vašich predmetoch?

5. V čom ste sa posunuli v inovácii ŠkvP vo Vašich predmetoch od 01.09.201...

6. Ako hodnotíte školské výlety a exkurzie z hľadiska prezentácie našej školy. Uvedte vlastnú skúsenosť. Ak ste mali aj (v minulosti) negatívnu skúsenosť, uveďte akú, či to školu posunulo alebo poznačilo?

Príloha č. 1 Záznamový hárok z hodnotenia

Hodnotiaci hárok
(príloha pravidelného ročného hodnotenia)

meno a priezvisko hodnoteného zamestnanca: _____

hodnotené obdobie:

školský rok

meno, priezvisko a pracovná pozícia hodnotiteľa:

bodové hodnoty:

5 aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria = mimoriadne dobre

4 plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 1, ktoré neovplyvňujú cieľ činnosti obsiahnutej v kritériu = veľmi dobre

3 priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie = štandardne

2 dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutných na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu = čiastočne vyhovujúco

1 nedostačujúce plnenie obsahu kritéria = nevyhovujúco

Hodnotená oblasť: Pracovný výkon

kritériá	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
organizácia, riadenie a kontrola	organizačné schopnosti										
	úroveň kontrolnej činnosti										
	úroveň metodického usmerňovania										
	pracuje v súlade s platnými všeobecne záväznými a rezortnými predpismi										
	podieľa sa na modernizácii, inováciách a zlepšovaní školy										
	podieľa sa na zvyšovaní kvality školy										
	podieľa sa na tvorbe imidžu školy										
	podieľa sa na zavádzaní zmien alebo inovácii										
súhrnné hodnotenie kritéria											

kritériá	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				

		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
edukačný proces	vie stanoviť edukačné ciele orientované na žiaka										
	dodržiava didaktické zásady										
	vytvára dobrú klímu v triede, má prirodzenú autoritu v triede										
	uplatňuje inovačné metódy vo vyučovaní, modernizuje výchovno-vyučovací proces										
	dodržiava pravidiel hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu, výkon a osobný pokrok										
	vytvára podmienky pre dosahovanie primeraných výchovno-vyučovacích výsledkov										
	motivuje žiakov k účasti na súťažiach a predm. Olympiádach										
	súhrnné hodnotenie kritéria										

kritériá	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
žiak	vie rozpoznať individuálne charakteristiky žiakov, rešpektuje danosti a potenciál žiaka, rozvíja silné stránky žiakovej osobnosti										
	vie motivovať žiakov k učeniu										
	rozvíja u žiakov kľúčové kompetencie										
	rozvíja vyššie úrovne poznávania žiakov, logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť										
	rozvíja personálne zručnosti žiakov - samostatnosť, zodpovednosť...a sociálne zručnosti žiakov - empatiu, komunikáciu, spravodlivosť...										
	rešpektuje názory žiakov, podporuje ich samostatné										

vyjadrovanie, primerané sebavyjadrenie									
súhrnné hodnotenie kritéria									

kritériá	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
iné úlohy	prínos pre školu - propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami										
	organizovanie mimoškolských aktivít - besedy, karneval, športové aktivity a mimo vyučovacích aktivít - záujmová činnosť, doučovanie										
	triedny učiteľ										
	organizovanie akcií pre zamestnancov školy										
	estetizácia prostredia triedy, školy										
	súhrnné hodnotenie kritéria										

Hodnotená oblasť: Pracovné správanie

kritériá	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
normy	dodržiava interné predpisy										
	zvyšuje svoje legislatívne vedomie										
	dodržiava a využíva pracovný čas										
	plní si povinnosti vyplývajúce zo svojej náplne práce										
	správne vedie pedagogickú dokumentáciu										
	rešpektuje príkazy nadriadených										
	súhrnné hodnotenie kritéria										

[illegible]

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

absolvuje rôzne formy kontinuálneho profesijného vzdelávania										
využíva IKT v profesijnom rozvoji a v práci										
vyvíja publikačnú činnosť										
vytvára nový učebný materiál, didaktické pomôcky										
pozná profiláciu, zameranie a stratégiu školy a zapája sa do ich realizácie										
súhrnné hodnotenie kritéria										

Záznam z hodnotiaceho pohovoru

Základná škola s materskou školou, Gottwaldova 81, Želovce

miesto a dátum hodnotenia: **Želovce,**

Záznam z hodnotiaceho pohovoru

meno, priezvisko a titul hodnoteného zamestnanca: _____

dátum narodenia: _____ osobné číslo: _____

pracovná pozícia: _____

hodnotenú obdobie: školský rok

meno, priezvisko a titul hodnotiteľa:

funkcia hodnotiteľa:

účel hodnotenia:

- pravidelné ročné hodnotenie – neoddeliteľnou prílohou je hodnotiaci hárok
- kontrolný rozhovor
- iný účel – hodnotenie nástupnej praxe / pred zmenou pracovnej pozície / **po 12 mesiacoch** / na žiadosť ..... * vhodné podčiarknite

Posledné hodnotenie zo dňa:

s hodnotiteľom:

I. Vyhodnotenie pracovného výkonu:

Kritérium: súhrnné hodnotenie kritéria:

1.organizácia, riadenie, kontrola _____

2.edukačný proces _____

3. žiak _____

3. postoje _____

4. iné úlohy _____

Celkové hodnotenie časti I.:

*mimoriadne dobré *veľmi dobré *štandardné *vyhovujúco *čistočne vyhovujúco

II. Vyhodnotenie pracovného správania:

Kritérium

súhrnné hodnotenie kritéria:

1. správanie _____
2. normy _____
3. sebarozvoj _____

Celkové hodnotenie časti II.:

*mimoriadne dobré * veľmi dobré *štandardné *čiastočne vyhovujúco * nevyhovujúco

Individuálne ciele a úlohy na nasledujúce obdobie:

Návrh rozvoja na nasledujúce obdobie:

Vyjadrenie hodnoteného:

Záver hodnotenia:

podpis hodnotiteľa: _____ podpis hodnoteného: _____

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme :

- Podmienky na vzdelanie

- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Na hodnotenie školy používame dotazníky, ktoré zadávame rodičom, žiakom a učiteľom. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu škôl .

Otázky zameriame na :

- ▶ Možnosť skontaktovania sa so školou, dostatok informácií o škole, spokojnosť s prácou učiteľov, hodnotením žiakov a klasifikáciou, využitím mimovyučovacieho času - kurzy, výlety, vzdelávacie zájazdy a pod.

DOTAZNÍK PRE RODIČOV

I. Pokúste sa ohodnotiť, do akej miery súhlasíte s príslušným výrokom (zakrúžkujte 1 možnosť):

1) Chodí Vaše dieťa rado do školy ?

1. áno   2.neviem   3.nie

2) Škola organizuje dostatočný počet stretnutí s rodičmi žiakov ?

1. áno   2.neviem   3.nie

3) Mám dostatok informácií o tom, čo sa deje v škole ?

1. áno   2.neviem   3.nie

---

4) Som dostatočne informovaný o tom, ako sa moje dieťa v škole správa ?

1. áno   2.neviem   3.nie

5) Mám dostatok informácií o prospechu môjho dieťaťa v škole ?

1. áno   2.neviem   3.nie

6) Škola ma okamžite informuje, keď moje dieťa v škole niečo vyvedie ?

1. áno   2.neviem   3.nie

7) Na škole jednájú so žiakmi spravodlivo ?

1. áno   2.neviem   3.nie

8) So školou, do ktorej chodí moje dieťa, som spokojný ?

1. áno   2.neviem   3.nie

9) Na škole je dostatočný počet záujmových krúžkov pre žiakov ?

1. áno   2.neviem   3.nie

10) Je spolupráca učiteľov so žiakmi ústretová a podporujúca ?

1. áno   2.neviem   3.nie

11) Triedna učiteľka (učiteľ) sa o moje dieťa zaujíma ?

1. áno   2.neviem   3.nie

12) Na škole neexistuje šikanovanie žiakov ?

1. áno   2.neviem   3.nie

V prípade **áno**, opíšte.....

13) S kvalitou práce som spokojný ? (Zakrúžkujte 1 možnosť).

1. u všetkých učiteľov	3. u väčšiny učiteľov
2. iba u niektorých učiteľov	4. nie som spokojný

14) Na mimoškolských podujatiach (napr. výlety)sa škola dobre stará o bezpečnosť žiakov ?

1. áno   2.neviem   3.nie

15) Žiaci opúšťajú školu dobre pripravení ?

1. áno   2.neviem   3.nie

16) V triede, kde chodí Vaše dieťa, si žiaci vzájomne pomáhajú ?

1. áno   2.neviem   3.nie

17) V triede, kde chodí Vaše dieťa, si žiaci vzájomne pomáhajú ?

1. áno   2.neviem   3.nie

18) Je spolupráca učiteľov so žiakmi ústretová a podporujúca ?

1. áno   2.neviem   3.nie
2.

II. Pokúste sa ohodnotiť jednotlivé stránky školy, ktorú navštevuje Vaše dieťa. Zakrúžkujte číslo.

1. je to výborné, som veľmi spokojný (á)
2. je to veľmi dobré, som spokojný (á)
3. je to priemerné
4. je to slabé, som nespokojný (á)
5. je to nedostatočné, som veľmi nespokojný (á)

19) Úroveň výchovy a vzdelávania na škole	1	2	3	4	5

20) Riadenie školy	1	2	3	4	5

21) Materiálne vybavenie školy	1	2	3	4	5

22) Starostlivosť školy o žiakov v čase mimo vyučovania	1	2	3	4	5

23) Skúšanie a hodnotenie (klasifikácia, známkovanie)	1	2	3	4	5

III.

Aký máte názor na domáce úlohy žiakov ?

IV.

Čo sa Vám v škole najviac páči, s čím ste spokojný (á) ?

V.

Čo sa Vám v škole nepáči, čo by ste odporúčali zlepšiť? Ako ?

VI.

Ako by ste mohli, v rámci vlastných možností, škole pomôcť ?

Otázkam, v ktorých sa vyskytli nesúhlasné názory budeme venovať náležitú pozornosť a hľadať východiská k zlepšeniu daného stavu.

ĎAKUJEME všetkým rodičom za prejavenie svojich názorov.

5.3 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pg a odb. zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Ďalšie čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov.

1. Adaptačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

2. Aktualizačné vzdelávanie poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie.

3. Inovačné vzdelávanie umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

4. Špecializačné vzdelávanie zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci

metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

5. Funkčné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov.

Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, vedúci vychovávateľ, vedúci odborného útvaru ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.

6. Kvalifikačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

2 Ciele

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Ďalšie čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania.

Pedagogickí zamestnanci môžu získať vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, môžu si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“),

b. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením,

c. ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu.

- Základná škola s materskou školou Želovce poskytne priestor **samostatnosti učiteľa, tvorivosti, moderných metód výchovy a vzdelávania a iniciatíve, umožní rozvíjať učiteľom čitateľskú a matematickú** gramotnosť, dá možnosť všetkým učiteľom zapojiť sa do národného projektu „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít a začať s uskutočnením pedagogického modelu celodenného výchovného systému na našej ZŠ s MŠ, umožní učiteľom skvalitniť prípravu detí a žiakov v oblasti cudzích jazykov a informačných technológií tak, aby im škola otvárala dvere aj na európsky trh práce a realizovať aktivity na posilnenie výchov, k zdravému životnému štýlu, umožní učiteľom autorstvo a spoluautorstvo učebných pomôcok, učebníc, učebných textov a i. metodických materiálov, odborných článkov, publikovaných v odbornej literatúre. Za autorstvo a spoluautorstvo sa priznávajú kredity.

Personálne zabezpečenie ZŠ:

- Evidenčný počet učiteľov na plný úväzok je priemerne 12, z toho 10 žien
- Z toho v ročníkoch 1.- 4 . je 6 pedagógov, v ročníkoch 5. – 9. Je 6 pedagógov
- Na škole pracuje 1 školský špeciálny pedagóg
- Na škole pracuje 1 výchovná poradkyňa
- Na škole pracuje 1 hlavná vychovávateľka a 1 koordinátor voľného času
- Na kratší pracovný úväzok pracujú 3 pedagógovia
- 2 pedagógovia nemajú príslušnú kvalifikáciu, ale študujú
- 2 vyučujúci zabezpečujú vyučovanie náboženskej výchovy

Povinné personálne zabezpečenie:

- Uskutočnenie ŠVP si vyžaduje zodpovedajúce personálne podmienky, ktoré zabezpečia jeho efektívnosť
- Požiadavky na pedagogických zamestnancov:
- Spĺňajú kvalifikačné požiadavky
- Preukazujú odborné a didaktické spôsobilosti – spôsobilosť projektovať ciele vzdelávania, projektovať ciele obsahového celku
- Vedia organizovať výučbu
- Priebežne sledujú a hodnotia výučbu
- Zaujímajú sa o žiakov
- Riadia svoj osobnostný a vzdelanostný sebarozvoj a celoživotné učenie sa
- Sú schopní ako súčasť učiteľského zboru spolupracovať a spoluutvárať vzájomne podporné pracovné prostredie

Vzniká potreba poskytnúť odbornú pomoc žiakom a rodičom okrem pedagógov aj ďalšími odborníkmi:

- Asistent učiteľa
- Školský psychológ

- Liečebný pedagóg
- Logopéd
- Terapeut

6 Plány prevencií

Prílohy

Plán protidrogovej prevencie- vypracovala Mgr. Ľ.Nagyová

Plán výchovy k manželstvu a k rodičovstvu- vypracovala Mgr. J.Ružinská-1.st. Mgr. M.Pavlovkinová - 2.stupeň

Plán environmentálnej výchovy – vypracovala Mgr. L.Filipová

Plán proti šikanovaniu – vypracovala Mgr. Mišurdová

Plán výchovnej poradkyne- vypracovala Mgr. Z. Kováčová

Finančná gramotnosť

Čitateľská gramotnosť

Školský parlament - Mgr. M.Pavlovkinová

Plán koordinátora protidrogovej prevencie školský rok 2018/2019

„Drogy sú stávka s vašou myslou“ Jim Morrison

Prevencia závislostí by mala byť súčasťou systému účinných preventívnych aktivít zameraných na aktívnu ochranu detí a mládeže v zmysle dodržiavania medzinárodných dohovorov. Cieľ výchovy a vzdelávania v oblasti prevencie závislosti v rezorte školstva je potrebné realizovať v širšom kontexte prevencie sociálno-patologických javov v zmysle pozitívnej výchovy k formovaniu zdravého životného štýlu, humanizácii a demokratizácii škôl.

Za skúšaním drog medzi mladými ľuďmi sú viaceré motívy. Z nedávnych odborných prieskumov vyplynulo, že deti a mládež najčastejšie experimentujú s omamnými látkami kvôli zvedavosti, chcú vyskúšať, čo to s nimi urobí alebo si zlepšiť náladu, z nudy, prípadne sa k nim uchýlia ako k riešeniu svojich problémov.

A. Primárna prevencia

- V spolupráci s vedením školy iniciovať preventívne aktivity a koordináciu prevencie ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu
- Plniť úlohy školského poradcu v otázkach drogovej prevencie
- Analyzovať a monitorovať situáciu v škole z pohľadu užívania legálnych a nelegálnych drog v priestoroch školy
- Poskytovať preventívno-výchovné konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom
- Informovať žiakov, zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných zariadení a o preventívnych programoch organizovaných školou.
- V zmysle Deklarácie práv dieťaťa v školách a školských zariadeniach zabezpečovať aktívnu ochranu detí. Monitorovať zmeny v správaní detí a zabezpečiť opatrenia proti šíreniu drog v školskom prostredí. Osobitnú pozornosť venovať realizácii a rešpektovaniu Zákona NR SR č.87/2009 Z.z. a Zákona NR SR č.648/2007 Z.z. ochrane nefajčiarov v podmienkach školy a školských zariadení
- V prípade odôvodneného podozrenia z užitia alkoholu, resp. nelegálnej drogy u žiaka, riaditeľ školy alebo iný zodpovedný pedagogický zamestnanec kontaktuje príslušný útvar policajného zboru a v prípade ohrozenia života žiaka aj zdravotníkov, ktorí disponujú prostriedkami zodpovedajúcimi na zisťovanie alkoholu a požitia inej návykovej látky a majú na túto činnosť zo zákona aj

oprávnenie. V prípade, ak sa požitie alkoholu, resp. nelegálnej látky potvrdí, riaditeľ školy postupuje podľa § 5 ods. 10 zákona č. 596/2003 Z. z.

B. Sekundárna prevencia

- poskytnúť metodické materiály a pomôcky pre žiakov, učiteľov, rodičov
- organizovať besedy, prednášky na zvolené témy
- monitorovať voľnočasové aktivity našich žiakov

Obsahová náplň práce koordinátora prevencie

1. Smerom k vedeniu školy: predložiť plán práce školy v oblasti prevencie závislostí a sociálnej patológie viesť evidenciu a dokumentáciu rizikových žiakov, predbežne informovať o aktuálnej situácii v uvedenej oblasti, riešiť priestupky žiakov v súvislosti so zneužívaním drog a výskytom sociálno-patologických javov
2. Smerom k triednym učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom: pomáhať triednym učiteľom v otázkach poradenstva pri riešení problémov súvisiacich so zneužívaním drog a výskytom javov sociálnej patológie
3. Smerom k rodičom: zvyšovať informovanosť rodičov o možnostiach a rizikách zneužívania drog a výskytu javov sociálnej patológie zvyšovať informovanosť rodičov o trestnoprávnej zodpovednosti mládeže
4. Smerom k žiakom: zabezpečovať realizáciu preventívnych aktivít a programov pre žiakov realizovať individuálne poradenstvo pre ohrozených a rizikových žiakov realizovať prieskumy aktuálnej situácie v zneužívaní drog a vo výskytu sociálno-patologických javov aktualizovať nástenky s tematikou zdravého životného štýlu

Časový plán hlavných úloh

September

- poskytovanie informácií o možnostiach poradenstva v problematike sociálno-patologických javov ako i informačného materiálu k danej problematike pedagógom a triednym učiteľom
- vykonať krátke vstupy do tried s cieľom oboznámiť žiakov s poslaním koordinátora prevencie
- dohodnutie spolupráce s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva vo Veľkom Krtíši
- pripomenutie si dňa „Deň obetí holokaustu a rasového násillia“ v rámci vyučovacích predmetov DEJ, OBN a ETV
- pripomenutie si „Svetového dňa prvej pomoci“ (08.09.2018) – v rámci výučby ETV

Október

- zmapovanie adaptácie prvákov na nové školské prostredie
- pripomenutie si „Svetový deň duševného zdravia (10.10.2018)“
- pripomenutie si „Svetového dňa výživy (16.10.2018)“ v rámci výučby ETV a OBN
- zriadenie servisu schránky dôvery
- zmapovanie užívania legálnych drog študentami školy (alkohol, tabak)
- poskytovanie informácií o možnostiach poradenstva v problematike závislostí rodičom

🇪🇺 5.10. Svetový deň úsmev

November

- prieskum drogovej scény na škole, resp. iných patologických javov prostredníctvom anonymného dotazníka
- týždeň boja proti šikanovaniu a domácejmu násiliu – riešenie modelových situácií na hodinách ETV, brainstorming nápadov na konkrétne odmeny a tresty, oboznámenie sa s trestným zákonom a základnými informáciami o šikanovaní – referáty
- zmapovanie situácie o vydieraní a šikanovaní po realizácii primárnej prevencie v tejto oblasti v rámci výučby ETV a OBN
- vyhodnotenie dotazníkov o užívaní legálnych drog
- Pripomenutie si svetových dní na hodinách ETV a OBN :
  - 🇪🇺 5.11. Svetový deň behu
  - 🇪🇺 13. 11. Svetový deň dobrosrdečnosti
  - 🇪🇺 19. 11. Svetový deň prevencie týrania detí
  - 🇪🇺 20. 11. Svetový deň detí (prijatá Deklarácia práv dieťaťa a Dohovor o právach dieťaťa)
  - 🇪🇺 21. 11. Svetový deň pozdravov
  - 🇪🇺 20. 11. Medzinárodný deň bez fajčenia , k tejto príležitosti súťaž o najlepšiu nástenku v triede /resp. jedna hlavná nástenka na centrálnej chodbe /

December

- oboznámenie študentov s možnosťami prevencie nákazy vírusom HIV/AIDS pri príležitosti Svetového dňa AIDS (1. december) -prednáška v spolupráci s lekárom ???
- zapojenie sa do charitatívnej zbierky „Úsmev ako dar“

- súťaž vo vianočnej výzdobe tried
- vianočná rozhlasová relácia
- Využitie vhodných medzinárodných a svetových dní vo vyučovaní a výchovnej práci
  - 1.12. Svetový deň AIDS
  - 10. 12. Deň ľudských práv
  - 11.12. Medzinárodný deň vysielania pre deti
  - 20.12. Medzinárodný deň ľudskej solidarity

Január

- Promiskuita a jej dopady na človeka – beseda v rámci ETV a OBN
- Škodlivosť PC na zdravie a nebezpečný internet – beseda s odborníkom
- Využitie vhodných medzinárodných a svetových dní vo vyučovaní a výchovnej práci
  - 24.1. Deň komplimentov -mal by si vysloviť kompliment aspoň piatim ľuďom, a tak si uvedomiť potrebu slušného správania

Február

- zmapovanie situácie medziľudských vzťahov v triedach a v škole prostredníctvom triednických hodín
- ako si neprehrať život- primárna prevencia zameraná proti patologickému hráčstvu (Gambling)- hracie automaty, počítačové hry- beseda s odborníkom
- Domáce násilie – beseda

Marec

- Príprava a realizácia akcií k Týždňu boja proti rasizmu
- Vytvorenie nástieniek s tematikou Týždeň boja proti rasizmu

Apríl

- zapojenie sa do charitatívnej zbierky „Deň narcisov“
- Aktualizácia nástenných novín s tematikou zdravého životného štýlu a prevencie infekčných prenosných chorôb pri príležitosti Svetového dňa zdravia (7. apríl)

Máj

- pripomenutie si „Dňa rodiny“ na vyučovacích hodinách ETV: „rodina a jej funkcia v spoločnosti“ – diskusia

- Realizácia športového podujatia pri príležitosti Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10.5.2019. Oboznámenie študentov s rizikom vyplývajúcim z užívania tabakových výrobkov pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku (31. 5.2019)

Jún

- Medzinárodný deň boja proti drogovej závislosti a nezákonnému obchodovaniu s drogami
- Vyhodnotenie celoročnej činnosti na úseku prevencie v podmienkach školy
- pripomenutie si „svetového dňa životného prostredia“ v rámci výučby ETV a triednických hodín, návšteva envirofilmov podľa ponuky
- beseda s odborníkom na tému „mládež a drogy“ pri príležitosti „Medzinárodného dňa boja proti zneužívaniu drog a nezákonnému prevádzacstvu

Vypracovala : Mgr. Ľubica Nagyová

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Plán práce

školský rok 2018/2019

Koordinátorka: Mgr. M. Pavlovčinová, Mgr. J. Ružinská

Výchova k manželstvu a rodičovstvu pre primárne vzdelávanie (1.stupeň)

Ciele

Podporuje komplexný prístup pri rozvíjaní žiackych spôsobilostí poznávať, konať, hodnotiť a dorozumieť sa i porozumieť si. Výchova k manželstvu a rodičovstvu je na tomto vzdelávacom stupni zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.

V primárnom vzdelávaní je možné uvedený zámer dosiahnuť prostredníctvom plnenia týchto čiastkových cieľov:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov, rozvíjať úctu k druhým,
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočuť mienku iných v diskusii a iné,
- viesť žiakov k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,

- viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko –mravné normy vzájomného správania,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
- pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
- poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera),
- poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte

Obsah

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní sa prezentuje v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia cez predmet slovenský jazyk a literatúra, vo vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť cez predmety prírodoveda a vlastiveda a v oblasti Človek a hodnoty cez povinne voliteľné predmety etická alebo náboženská výchova, avšak kľúčové postavenie má spoločenskovedné učivo vlastivedy a prírodovedy – tematické celky v 1. a 2. ročníku ZŠ a nadväzne prírodoveda tematický celok Človek v 3.roč. ZŠ a Človek a jeho životné prostredie vo 4. ročníku ZŠ a literárna výchova.

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní tvoria tieto témy:

- 1. Výchova v rodine**
- 2. Zásady zdravého života**
- 3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka**
- 4. Rovnoprávnosť pohlaví**
- 5. Vznik a vývoj ľudského jedinca**
- 6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty**

1. Výchova v rodine

Moja rodina a ja, naše vzťahy v rodine

Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa

Úcta a správanie sa k rodičom, medzigeneračné vzťahy v rodine

Príbuzenské vzťahy, význam rozvíjania vzťahov v širšom spoločenstve

Úloha manželstva a rodiny v spoločnosti.

2. Zásady zdravého života

Zásady zdravého života – starostlivosť o vlastné telesné a duševné zdravie, hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.

Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.

Význam sociálnych zručností pre budovanie zdravých medziľudských i potencionálnych partnerských vzťahov – presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočuť mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.

Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka. Pozitívne sebahodnotenie.

Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí, nácvik bezpečného správania v rizikových situáciách. Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.

3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka

Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy (napr. heroín) ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.

Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.

Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.

Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog – strata zábran, uvoľnené správanie.

Riziko prenosu AIDS.

Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4. Rovnoprávnosť pohlaví a budovanie vzťahov medzi chlapcami a dievčatami

Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť, možnosti vzájomnej spolupráce.

Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, správne obliekanie sa, slušnosť, ohľaduplnosť, česťnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.

Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

Kamarátstvo a priateľstvo. Komunikácia ako cesta spoznávania seba i druhých.

Priateľstvo je viac ako kamarátstvo (správne a falošné priateľstvo).

Vedieť identifikovať i komunikovať svoje city. Učiť sa vnímať problémy i radosti druhých.

5. Vznik a vývoj ľudského jedinca, príprava organizmu ženy na jeho prijatie a rozvoj

Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.

Mikroskopovanie buniek.

Tvorba mužských pohlavných buniek – spermii v semenníkoch.

Tvorba ženských pohlavných buniek – vajíčok vo vaječníkoch.

Oplodnenie – splynutie vajíčka a spermie, vznik oplodneného vajíčka.

Rast a vývoj oplodneného vajíčka,

Výživa plodu krvou matky cez steny maternice.

Vytváranie citového vzťahu dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu.

Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.

Životaspráva ženy počas tehotenstva – zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.

Starostlivosť matky o narodené dieťa – kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne. Význam materinskej lásky pre zdravý vývin dieťaťa

Vývojové štádiá: dojča, batola, dieťa predškolského veku, školák, mladistvý, dospelý. Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

Príprava na dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty – vonkajšie pohlavné znaky, tvorba spermii a vajíčok, prvá menštruácia, prvá polúcia.

Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť, nezhody s rodičmi.

Ľahké skamarátenie sa s inými.

Vyvarovať sa napodobňovať nevhodné správanie iných, asertivita.

Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Proces

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu a strategické postupy jeho sprístupňovania sú základným predpokladom kvality výchovno-vzdelávacej práce. Dosiahnutie stanovených cieľov výchovy k manželstvu a rodičovstvu prostredníctvom prezentácie obsahu vo vybraných vyučovacích predmetoch

v primárnom vzdelávaní umožňuje prednostné uplatňovanie týchto metód a foriem práce: výklad, riadený rozhovor, beseda, práca s knihou, dramatizácia, problémová metóda, brainstorming a skupinová forma práce.

Dôležitým aspektom efektívnej realizácie stanovených cieľov VMR je aj zvolený výchovný štýl učiteľa, vyžadujúci si nielen rešpektovanie individuality žiaka, jeho prostredia, z ktorého vychádza a vývinových špecifik, ale i pedagogický takt, porozumenie, citlivosť a vytvorenie atmosféry dôvery.

Sústavne vedieme žiakov k tomu, aby dokázali svoje názory vyjadriť a zdôvodniť vlastné postoje k rozličným situáciám: v priebehu diskusie sa držať námetu a vzájomne sa načúvať. Nabádame žiakov diskutovať s rodičmi o jednotlivých témach výchovy k manželstvu a rodičovstvu.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu sa realizuje v úzkej spolupráci školy a rodiny. Učiteľ informuje rodičov o cieľoch, obsahu a metódach výchovy k manželstvu a rodičovstvu, o zaradení učiva do ročníkov, do učebných predmetov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu pre **sekundárne vzdelávanie** (2.stupeň)

Ciele

Ciele výchovy k manželstvu a rodičovstvu sú zamerané tak, aby prispievali k výchove celej osobnosti dospelávajúceho dievčaťa a chlapca, aby boli schopní poznávať a chápať mravné, sociálne, psychologické a fyziologické zvláštnosti ľudských jedincov podľa pohlavia, a tak vytvoriť optimálne medziľudské vzťahy s ľuďmi svojho a opačného pohlavia.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania je možné navrhovaný cieľ dosiahnuť prostredníctvom plnenia nasledovných čiastkových cieľov:

- pomáhať žiakom v procese sebauvedomovania a sebaúcty, rozvíjania tolerance a zodpovednosti ako základných podmienok humánnych vzťahov medzi pohlaviami,
- dať žiakom ucelený etický systém, ktorý im osobne umožní osvojiť si spoločensky žiaduce a eticky správne postoje, názory a presvedčenie, aby vedeli správne hodnotiť vzťahy medzi pohlaviami, vzťahy v manželstve a v rodine,
- viesť žiakov k pochopeniu lásky ako základnej zložky sexuality,
- pripraviť žiakov na zodpovedné rozhodovanie v kritických oblastiach psychosexuálneho vývinu na základe mravných a všeobecne platných hodnôt a noriem,

- prispievať k prehĺbeniu poznatkov o sexuálnom rozmere nášho života a k jeho pochopeniu. V tomto procese sú podstatné city, hodnoty a kultivovaná komunikácia,
- sprostredkovať žiakom základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách v puberte,
- v týchto súvislostiach dať žiakom aj primerané informácie o anatómii a fyziológii rozmnožovacieho ústrojenstva ženy a muža, priblížiť im proces rozmnožovania, vnútromaternicový vývin plodu vrátane priebehu gravidity a pôrodu,
- vysvetliť žiakom význam plánovaného rodičovstva, význam harmonickej a zdravej rodiny pre optimálny telesný a duševný vývin dieťaťa, zásady rodinnej výchovy, práva a povinnosti rodičov a detí, zoznámiť ich s medzinárodnými konvenciami o právach dieťaťa a s Deklaráciou práv dieťaťa,
- vysvetliť žiakom možné riziká predčasných a rizikových sexuálnych aktivít, vrátane nežiaducej gravidity, interrupcie, pohlavných chorôb a nákazy HIV/AIDS, zoznámiť žiakov s metódami plánovaného rodičovstva – prirodzené ekologické metódy plánovaného rodičovstva založené na poznaní zákonitostí plodnosti ženy a rôzne metódy antikoncepcie, ich pozitívny či negatívny vplyv na zdravotný stav a vzájomný vzťah medzi mužom a ženou, či životné prostredie,
- vysvetliť žiakom nebezpečenstvo zneužívania drog pre reprodukčné zdravie a možnosti nákazy HIV/AIDS,
- naučiť žiakov odolávať negatívnym vplyvom rovesníckych skupín, rôznym médiám, ale naučiť ich aj aktívnej obrane pred možným sexuálnym zneužitím,
- rozvíjať u žiakov kritické myslenie pri hodnotení mediálnych produktov ponúkajúce rôzne životné štýly, modely správania sa muža a ženy i komercializáciu ľudskej sexuality.
- naučiť žiakov potrebným sociálnym zručnostiam, asertívnemu správaniu a empatie. V týchto súvislostiach im zdôrazniť význam sebaovládania a sebadisciplíny pri vytváraní kvalitných a rovnocenných medziľudských vzťahov.

Obsah

V programe nižšieho sekundárneho vzdelávania je ťažisko vyučovania výchovy k manželstvu a rodičovstvu vo vzdelávacej oblasti človeka a hodnoty prostredníctvom predmetov etická výchova a náboženská výchova. Učiteľ etickej výchovy dôsledne realizuje výchovu k manželstvu a rodičovstvu v súlade so ŠVP.

Biologický aspekt výchovy k manželstvu a rodičovstvu sa realizuje vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda v predmete biológia a spoločensko-občiansky aspekt v oblasti Človek a spoločnosť cez predmet občianska náuka. Pri vhodných témach sa aplikuje aj v iných učebných predmetoch ako napr. slovenský jazyk a literatúra (oblasť Jazyk a komunikácia), či telesná výchova (oblasť Zdravie a pohyb). Výchova k manželstvu a

rodičovstvu je ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov, preto sa dá pri relevantných témach aplikovať aj v ostatných učebných predmetoch.

Obsah výchovy k manželstvu a k rodičovstvu v nižšom sekundárnom vzdelávaní tvoria tieto tematické celky:

1. Priateľstvo

2. Kultivované dospievanie a vývinové úlohy tohto obdobia, chcem byť sám sebou v názoroch, postojoch i v správaní

3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov

4. Zodpovedný prístup k sexualite, sebaúcta i úcta k druhým

5. Negatívny vplyv alkoholu, drogových i vzťahových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie človeka

6. Zásady bezpečného správania

1. Priateľstvo

Citový vývin v období dospievania, Poznanie a pozitívny vzťah k druhým. Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. Náklonnosť, zamilovanosť a láska. Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.

2. Kultivované dospievanie

Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. Menštruácia, polúcia. Masturbácia. Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania. Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu. Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. Sexualita v živote človeka. Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka. Požiadavka pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienka udržania a posilňovania sexuálneho (v zmysle definície WHO, 1974) a reprodukčného zdravia. Rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.

3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov

Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. Oplodnenie. Priebeh gravidity. Vývin

plodu. Pôrod. Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod. Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene. Starostlivosť o novorodenca vyžaduje nielen poznanie ale i trpezlivosť a obetavosť. Prirodzená výživa dieťaťa.

Negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života.

4. Zodpovedný prístup k sexualite

Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.

Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu.

Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. Spôsoby predchádzania konfliktov. Plánované rodičovstvo. Základné poučenie o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.

5. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie

Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie – strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Súvislosti medzi aplikáciou drogy a možnosťou nákazy HIV/AIDS. Drogy v období gravidity a počas dojčenia. Riziká pre plod a novorodenca. Učiť sa odolávať tlaku okolia. Rozvíjanie asertívnych techník. Vedieť povedať nie.

6. Zásady bezpečného správania

Prejavy týrania a zneužívania detí. Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií. Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu musí predovšetkým vychádzať z potrieb dospievajúceho dievčaťa a chlapca v závislosti na ich veku a štádiách psychosexuálneho vývinu. Úspech výchovy k manželstvu a rodičovstvu závisí predovšetkým od osobnosti učiteľa, od jeho odbornej, profesionálnej pripravenosti, ale aj od jeho osobnostných predpokladov, postojov k danej výchovnej problematike, a najmä od jeho vzťahu úcty k žiakom / žiačkam.

Ciele výchovy k manželstvu a rodičovstvu môžeme dosiahnuť aplikáciou vhodných metód a foriem výchovnej práce. V kognitívnej oblasti (vedomostnej) využíva predovšetkým výklad, prácu s informačnými zdrojmi, brainstorming, učebné pomôcky (obrazy, modely, video film a pod.), besedy (s lekárom, psychológom, iným odborníkom), problémové metódy pre uvedomenie si problémov. V afektívnej oblasti (postojovej, hodnotovej), môže učiteľ využívať efektívne metódy na motiváciu žiakov situačné hry, rolové hry, diskusie, rozprávky, pojmové cvičenia (láska je..., priateľstvo je... a pod.), pojmové mapy, didaktické techniky („slnečnica“, „strom poznania“, „labyrint“, „strom príbuzenstva“ a ďalšie). V osvojovaní si sociálnych zručností odporúčame učiteľom využívať dostupné sociálno-psychologické metódy a techniky, ako sú: hranie rolí, nácvik efektívnej komunikácie (počúvanie, akceptácia druhého), techniky empatickej výchovy, metódy výcviku asertívneho správania a ďalšie.

Plán školských aktivít

pre
primárne vzdelávanie
(1.stupeň)

September :

Môj domov a moja škola.

- **Prechádzka mestom** - maľba kresba svojej rodiny na vychádzke, na obľúbenom mieste, súťaž VYV v triedach
- **Hygiena** – prenesenie hyg. návykov z domu do tried (hyg. v triede)

Október :

- **Mesiac úcty k starším** – napíšme a nakreslíme svojim starým rodičom
- **Tekvicová šaráda** – „Mami, oci, spravme si tekvicové strašidielko do školy“

November :

- **Diet'a v rodine**, členovia mojej rodiny- vznik a vývoj jedinca- Maľba rodiny
- **Nenič svoje múdre telo, Filipove dobrodružstvá, Filipove nové dobrodružstvá ...** /čítanie z literatúry/
- 19.11.[Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí](#)

December :

- **Mikuláš stratil čižmu**- Vyrobc čižmy pre Mikuláša!
- **Vianoce, najkrajšie sviatky v roku** - Zvyky a tradície našich predkov
- **Kultúrny program : VIANOCE 2018**

Január :

- **Novoročné prania** – výroba novoročných želaní na VYV
- **V zdravom tele, zdravý duch**– zimné radosti (guľovačka, hry v snehu , sánkovačka ...)

-
- **Práva dieťaťa**- Násilie v rodinnom živote. Deklarácia práv dieťaťa. Zákon o rodine. Práva a povinnosti členov rodiny. Fyzické a psychické násilie v rodine. Zodpovednosť v rodinnom živote.

Február :

- **Prejav lásky a vďaku svojim najbližším**
- **Týždeň priateľstva** – aktivity počas celého týždňa zamerané na utužovanie kolektívov, priateľstiev, vzájomnej pomoci
- Výroba „Valentínky“ pre blízkeho človeka
- 12.2. [Svetový deň manželstva](#), 14.2. [Deň zalúbených](#)

Marec :

- Nadviazať na aktivity venované hlasnému čítaniu
- **„Týždeň hlasného čítania“**
- **„Žiaci čítajú žiakom“**
- **Návšteva knižnice**

Apríl :

- **Veľkonočné tradície vtedy a teraz**- Maľujeme Veľkonočné kraslice
- **„Deň narcisov“** – žlté trička
- **7.4. Svetový deň zdravia**- Vychádzka do prebúdajúcej sa jarnej prírody

Máj :

- **„Deň matiek“** – význam a úloha matky v rodine, poslanie a úcta-rozhovor
- **Kvet lásky** – darček pre mamičku
- Nácvič programu ku dňu matiek
- Kultúrny program – **„Deň matiek“**
- **15.5. Svetový deň rodiny** –pásikavé trička

Jún:

- **MDD v škole**
- **18.6. Deň otcov**- význam a úloha otca v rodine, poslanie a úcta- rozhovor
- **Darček pre ocina** (dedka, strýka)

Plán školských aktivít pre sekundárne vzdelávanie (2.stupeň)

September :

- **Moja rodina, môj domov.**
- ***Príbeh, ktorý ma zaujal*** – prerozprávanie, napísanie príbehu, ktorý zažil niekto z rodiny a súvisí s naším mestom,
- **Hygiena** – prenesenie hyg. návykov z domu do tried (hyg. v triede)

Október :

- **Mesiac úcty k starším** – darček pre niekoho v rodine
- **Zásady bezpečného správania**- triedne posedenie

November :

Zdravý životný štýl. Zdravá výživa a hygiena .

- ***Deň bez fajčenia a škodlivín*** - verejná požiadavka detí, aby ich rodičia, súrodenci,.. dodržali tento deň, prísľub rodičov potvrdený podpisom, pozitívny príklad v prekonávaní závislostí)
- Prečo je hygiena dôležitá? Vážim si sám seba?
- **19.11.[Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí](#)**

December :

- **Čas adventný**- Čím sú pre Teba Vianoce? Triedna diskusia.
- **Kultúrny program : VIANOCE 2018**

-
- **1.12. Svetový deň boja proti AIDS** – priateľstvo, zamilovanosť a manželstvo

Január :

- **Novoročné prania** – symbolické vypustenie prání, želaní
- **V zdravom tele, zdravý duch** – pobyt v prírode
- **Práva dieťaťa**- Násilie v rodinnom živote. Deklarácia práv dieťaťa. Zákon o rodine. Práva a povinnosti členov rodiny. Fyzické a psychické násilie v rodine. Zodpovednosť v rodinnom živote.

Február :

- **Prejav lásky a vďaku najbližším darčekom**
- **Týždeň priateľstva** – aktivity počas celého týždňa zamerané na utužovanie kolektívov, priateľstiev, vzájomnej pomoci
- **Kamarátstvo, priateľstvo a láska**- Beseda v triede
12.2. [Svetový deň manželstva](#), 14.2. [Deň zaľúbených](#)
- **Duševné a telesné zmeny v čase dospievania**- Rozhovor

Marec :

- Sebaúcta a úcta k druhým „**Týždeň hlasného čítania- Žiaci čítajú žiakom**“
- 8.3. [Medzinárodný deň žien](#)- Darček pre ženy- Sviatok v minulosti a dnes

Apríl :

- **Veľká Noc** – tradície teraz a v minulosti
- „**Deň narcisov**“ – žlté tričká
- **7.4. Svetový deň zdravia** – krása súvisí aj s postojom k sebe a druhým- rozhovor

Máj :

- „**Deň matiek**“ – význam a úloha matky v rodine, poslanie a úcta- Rozhovor
- Nácvik programu ku dňu matiek
- Kultúrny program – „**Deň matiek**“
- **15.5. Svetový deň rodiny** – pásikavé tričká

Jún:

- **MDD v škole**
- **18.6. Deň otcov**- Beseda-význam a úloha otca v rodine, poslanie a úcta.
Pozdrav pre otca
- **Prázdniny** – poukázať na možné nebezpečenstvo , kt. ich môže stretnúť s neznámymi ľuďmi (autostop, nadväzovanie priateľstiev ...)

V Želovciach , 24.08.2018 Vypracovala : Mgr. M. Pavlovkinová, Mgr J. Ružinská

PLÁN ČINNOSTI ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

na školský rok 2018/2019

Koordinátor: Mgr. Lenka Filipová

Jedným z najzávažnejších problémom dnešnej doby je globálna kríza, ktorá zasahuje všetky oblasti a úrovne spoločnosti a jej vzťah k životnému prostrediu. Nastal čas pouvažovania nad tým, ako pripraviť žiakov pre život v spoločnosti, ako obnoviť narušenú rovnováhu a vytvoriť optimálne prostredie na rozvoj nielen ľudskej spoločnosti, ale aj ostatných živých organizmov a spoločností. Environmentálna výchova by mala byť pestrá, zaujímavá a mala by dbať na rozvoj poznávacej stránky, ako aj na rozvíjanie a utváranie vhodných postojov, hodnôt a samozrejme aj na aktívnu prácu detí.

Environmentálna výchova sa považuje za prierezovú tému prelínajúcu sa všetkými predmetmi, najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou, biológiou, geografiou, technikou, chémiou.

Ciele a úlohy environmentálnej výchovy:

- ❖ posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu, vnímaniu estetických hodnôt prostredia
- ❖ naučiť sa spoznávať a riešiť jednoduché problémy, klady a zápory jednotlivých riešení, údaje o prírode, životnom prostredí
- ❖ rozvíjať vzťah k životnému prostrediu, naučiť sa zodpovednosti za svoje správanie voči prírode – vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- ❖ formovať a rozvíjať osobnostné kvality, ktoré umožnia žiakom chrániť a zlepšovať životné prostredie
- ❖ rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť, vyjadriť vlastný názor, písomnou i ústnou formou, zhromažďovať, triediť, analyzovať prezentovať
- ❖ pracovať s rôznymi zdrojmi informácií
- ❖ úlohy súvisiace s výchovou a vzdelávaním v oblasti ľudských práv.

Metódy a formy práce:

- projektové vyučovanie (účasť žiakov celej školy na projekte Zelená škola)
- samostatná a skupinová práca, didaktické hry, praktické činnosti, aktivity v prírode
- besedy, riadený rozhovor, tematické nástenky
- spolupráca s inštitúciou Živica

Environmentálny kalendár svetových dní:

- 13.9. Deň pozitívneho myslenia - „Medzinárodný deň čokolády“
- 16.9. Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy
- 1.10. Medzinárodný deň hudby
- 4.10. Svetový deň ochrany zvierat
- 5.10. Svetový deň úsmevu
- 15.10. Svetový deň umývania rúk
- 16.10. Svetový deň potravy
- 13.11. Svetový deň dobrosrdečnosti
- 16.11. Medzinárodný deň tolerancie
- 21. 11. Svetový deň pozdravov
- 3. 12. Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím
- 10.12. Deň ľudských práv
- 1.1. Svetový deň mieru
- 4.1. Svetový Braillov deň
- 24.1. Deň komplimentov
- 2.2. Medzinárodný deň mokradí
- 4.2. Svetový deň proti rakovine
- 14.2. Deň zaľúbených
- 8.3. Medzinárodný deň žien a Svetový deň obličiek
- 20.3. Svetový deň divadla pre deti a mládež a Medzinárodný deň šťastia
- 21.3. Svetový deň zdravého spánku
- 21.3. Medzinárodný deň lesov
- 22.3. Svetový deň vody
- 1.4. Medzinárodný deň vtáctva
- 11. 4. Deň narcisov – deň boja proti rakovine
- 22. 4. Deň Zeme
- 3.5. Deň slnka
- 10.5. Svetový deň – pohybom k zdraviu
- 13.5. Deň matiek a Deň tulipánov
- 1.6. Medzinárodný deň detí
- 5.6. Svetový deň životného prostredia
- 8.6. Medzinárodný deň oceánov
- 18.6. Medzinárodný deň piknikov
- 21.6. Deň kvetov

Plán práce z environmentálnej výchovy počas roka

SEPTEMBER

- starostlivosť o čistotu tried, úprava chodby a čistenie areálu školy,
- starostlivosť o kvetinový záhon (Mgr.L.:Filipová , Mgr. M.Pavlovkinová)
- hrabanie listov a kompostovanie prírodného odpadu (Mgr. Ľ.Nagyová , Mgr.K.Mišurdová, S.Kováčová)

- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr. M.Pavlovkinová) – prednáška žiakom o triedení školského odpadu z košov

–zber papiera, plastových fliaš, tetrapakov ,zapojenie sa do triedenia odpadu (odpadový papier v triede)- propagovať zber na škole – zodp. tr. učitelia

13.9. Deň pozitívneho myslenia - „Medzinárodný deň čokolády“

16.9. [Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy](#)

- úprava kompostoviska, hriadok a políčok,

- starostlivosť o triednu rastlinku (každá trieda si donesie/zasadí nejakú izbovú rastlinku o ktorú sa budú starať celý rok)

OKTÓBER

- **1.10.** Medzinárodný deň hudby
- **4.10.** Svetový deň ochrany zvierat
- **5.10.** Svetový deň úsmevu
- **15.10.** [Svetový deň umývania rúk](#)
- **16.10.** Svetový deň potravy

- tvorba výrobkov z odpadového materiálu na hodinách

- Tekvicová šaráda - výstavka výrobkov z jesenných plodov a tekvic

- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr.K.Mišurdová) – kontrola separovania odpadu

- úprava kompostoviska, hriadok a políčok

NOVEMBER

- **13.11.** Svetový deň dobrosrdečnosti
- **16.11.** Medzinárodný deň tolerancie
- **21. 11.** Svetový deň pozdravov

- sušenie liečivých rastlín z bylinkovej záhrady - čajovňa – posedenie s priateľmi (Soňa Kováčová,) rozhovor a zbieranie informácií o liečivých účinkoch čajov

- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr. L.Nagyová)- kontrola separovania odpadu

DECEMBER

- **3. 12.** Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím
- **10.12.** Deň ľudských práv

- hry v snehu – otužovanie a pobyt v prírode
- výzdoba chodby a tried k Vianociam ozdobami z odpadového materiálu - príprava vianočného stromčeku
- aranžovanie - zúčastnenie sa súťaže vo vianočnom aranžovaní na SOŠ v Želovciach
- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr. L. Filipová)

JANUÁR

- 1.1. Svetový deň mieru
- 4.1. Svetový Braillov deň
- 24.1. Deň komplimentov
- vyhodnotenie zberu za I.polrok
- pobyt v prírode a otužovanie – hry v snehu
- znečisťovanie pôdy a čerpanie hornín, spoznávanie rôznych druhov hornín (výstava hornín)
- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr.M.Pavlovkinová)

FEBRUÁR

- 2.2. Medzinárodný deň mokradí
- 4.2. Svetový deň proti rakovine
- 14.2. Deň zaľúbených
- Fašiangy – vyučovanie v maskách – výroba masiek z odpadového materiálu, výzdoba tried a chodby na Fašiangovú zábavu
- prvé snežienky
- údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr.K.Mišurdová)

MAREC

- 8.3. [Medzinárodný deň žien](#) a [Svetový deň obličiek](#)
- 20.3. Svetový deň divadla pre deti a mládež a Medzinárodný deň šťastia
- 21.3. Svetový deň zdravého spánku
- 21.3. Medzinárodný deň lesov
- 22.3. Svetový deň vody
- pozorovanie zmien v prírode
- úprava tried a chodby, areálu školy, jarné čistenie – tr.učitelia
- využitie odpadového materiálu pri výrobe prác na Veľkú noc, kraslice – Veľkonočné trhy

-
- úprava okolia ZŠ (Mgr.L.Filipová, Mgr.K.Mišurdová, Mgr.M.Pavlovkinová, Mgr.L.Nagyová)
  - hrabanie listov v areáli ZŠ (Mgr.K.Mišurdová, Mgr. L.Nagyová, S.Kováčová)
  - údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr.L. Filipová)
  - úprava kompostoviska, hriadok a políčok,

APRÍL

- 1.4. Medzinárodný deň vtáctva
  - 11. 4. Deň narcisov – deň boja proti rakovine
  - 22. 4. Deň Zeme – výsadba stromčekov
- apríl mesiac lesov a mesiac Zeme - nástenka, spoločná práca o spoločenstve lesa, čistenie okolia školy
  - údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr.L.Nagyová)
  - úprava kompostoviska, hriadok a políčok,

MÁJ

- 3.5. Deň slnka
  - 10.5. [Svetový deň – pohybom k zdraviu](#)
  - 13.5. Deň matiek a Deň tulipánov - príprava darčiekov z odpadového materiálu
- výsadba letničiek , úprava kvetinových záhonov
  - liečivé rastliny v areáli ZŠ – starostlivosť a úprava záhonu
  - údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr. M.Pavlovkinová)
  - úprava kompostoviska, hriadok a políčok,

JÚN

- 1.6. Medzinárodný deň detí
  - 5.6. Svetový deň životného prostredia
  - 8.6. Medzinárodný deň oceánov
  - 18.6. Medzinárodný deň piknikov
  - 21.6. Deň kvetov
- zber liečivých rastlín, materiny dúšky, bazy ,mäty, šalvie
  - údržba odpadových košov na hlavnej chodbe (Mgr. M.Mišurdová)
  - úprava kompostoviska, hriadok a políčok,

- vyhodnotenie zberu za II. polrok

Pre skvalitnenie environmentálnej výchovy na škole je potrebné zamerať sa na:

- spoluprácu so Zelenou školou
- kladenie dôrazu na emocionálnu hodnotu, preferovať zážitky, v školských aj mimoškolských činnostiach
- prezentáciu práce školy v oblasti ENV na verejnosti, nástenky
- nadväzovanie kontaktov a spolupráce s organizáciami pôsobiacimi v oblasti ENV, využívať ich ponuky na vzdelávanie, metodický materiál a pomôcky
- vytváranie podmienok na aktívnejšie sa zapájanie žiakov do všetkých činností
- využívanie výstupných edukačných a metodických materiálov (pracovné listy, rôzne výrobky, iné produkty činnosti žiakov)
- rozširovanie tradičného obsahu v súlade so súčasnými poznatkami, aktivizovať činnosť žiakov vo voľnom čase

Plán koordinátora prevencie šikanovania

Šikanovanie sa môže uskutočňovať aj medzi žiakmi v triede či výchovnej skupine a odohráva sa najmä v čase prestávok, cestou do školy a zo školy alebo v čase mimo vyučovania. Trestne zodpovedný je ten, kto v čase spáchania činu dovŕšil štrnásť rok svojho veku. Pedagóg by mal šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť a každej jeho obeti poskytnúť okamžitú pomoc.

Hlavné úlohy:

- zvyšovať odolnosť žiakov voči sociálno - patologickým javom;
- spolupracovať s vedením školy, triednymi učiteľmi a ostatnými pedagógmi a so žiackou školskou radou a jasne vymedziť možnosti oznamovať aj zárodky šikanovania;
- viesť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania - umožňovať prepojenie školy s preventívnymi, poradenskými a inými odbornými zariadeniami a mimovládnyimi organizáciami zaoberajúcimi sa prevenciou školských patologických javov;
- koordinovať a metodicky usmerňovať preventívnu protidrogovú výchovnú a informačnú činnosť pedagogických pracovníkov v škole pri dlhodobom systematickom

sledovaní a hodnotení vývinu žiakov ohrozených drogovou závislosťou a inou sociálnou patológiou (delikvencia, šikanovanie, kriminalita, fyzické, psychické a tiež aj elektronické týranie);

- priebežne hodnotiť sociálnu atmosféru v triedach a v škole a vytvárať podmienky pre tvorivú atmosféru, ktorá podporuje pocit bezpečia a motivuje k učeniu;

- zabezpečiť ochranu detí pred všetkými formami fyzického alebo psychického násilia, poškodenia, alebo zneužitia, zanedbávania, alebo nedbalého zaobchádzania vrátane sexuálneho zneužívania. V prípade oprávneného podozrenia, že deti sú fyzicky, alebo psychicky týrané, bezodkladne riešiť tento problém s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, lekárom a policajným zborom;

- venovať pozornosť upevňovaniu fyzického a duševného zdravia, telesnému a pohybovému rozvoju žiakov. Posilňovať zdravý životný štýl žiakov a realizovať programy podpory zdravia, zabezpečiť vzdelanie v oblasti zdravia a výživy, prevencie stresu pod.;

- zapojiť jednotlivé PK do preventívnych aktivít cez vedúcich PK - zefektívniť prácu triednych učiteľov na triednických hodinách v oblasti prevencie drogových a iných závislostí;

- poskytovať žiakom odbornú pomoc pri vypracovávaní prác SOČ s problematikou závislostí;

- vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie na škole (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram);

- informovať žiakov, ich rodičov, prípadne zákonných zástupcov o činnosti preventívnych, poradenských a iných odborných služieb a o preventívnych aktivitách školy;

- organizovať rôzne aktivity k prevencii drogových a iných závislostí: Prevencia šikanovania Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách. Je dôležité, aby sa s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín oboznámili všetci žiaci na triednických hodinách.

V rámci účinnej prevencie je dôležité:

- vytvoriť pozitívnu klímu na škole

- navodiť úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi

---

- zaistiť v súlade s pracovným poriadkom zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov

- spolupracovať s odborníkmi z príslušného centra výchovnej a psychologickéj prevencie, prípadne pedagogicko – psychologickéj poradne.

V rámci opatrení na škole budeme podporovať a umožňovať rešpektovanie názorov detí a tak predchádzať všetkým formám rasizmu, diskriminácie a intolerancie. Budeme uskutočňovať opatrenia na zamedzenie a eliminovanie prejavov šikanovania v škole, zvýšenie pocitu bezpečnosti u žiakov a rodičov, prípady oprávneného podozrenia preventívne riešiť.

Plán činnosti koordinátora boja proti šikanovaniu:

- účasť na stretnutiach koordinátor s pracovníkmi PPP
- konzultácie s vedením školy
- pravidelné informovanie kolegov a nových poznatkov v oblasti prevencie
- poskytovať poradenstvo rodičom, žiakom i učiteľom.

Harmonogram činností a aktivít

September

- Vypracovanie plánu koordinátora boja proti šikanovaniu
- Na triednických hodinách oboznámiť žiakov so školským poriadkom so zvýraznením riešenia problematiky šikanovania.

Z: tr. učitelia

- Na celoškolskom RZ informovať rodičov o opatreniach proti šikanovaniu (vnútorný poriadok školy)

Z: p. riaditeľka

Október

- 02.10. DEŇ PROTI NENÁSILIU

Na triednických hodinách vysvetliť žiakom pojem ŠIKANOVANIE V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ a čo všetko zahŕňa tento pojem.

Z: tr. uč.

November

- 30. 11. Deň počítačovej bezpečnosti
- Prednáška z polície pre žiakov - ROZDIELY ŠIKANA A KYBERŠIKANA

Z: vedenie školy

December

- VIANOCE - ČAS POKOJA – vianočné zvyky, životné hodnoty, výzdoba tried

Z: triedni učitelia, Školský klub

Január

- SOM NA SVETE RÁD – životný štýl, záujmy, záľuby, škola – diskusia na triednických hodinách

Z: tr. učitelia

Február

- Prednáška – ŠIKANOVANIE prednáška CPPPaP 7.-8.-9 . roč.

Marec

- ŠKOLA BEZ NÁSILIA – STOP NÁSILIU – tvorba plagátu a vystavenie na hlavnej chodbe.

Z: Učitelia VYV

Apríl

- Rozhovory na tému: ZDRAVÁ A HARMONICKÁ RODINA ZÁRUKA PRE OPTIMÁLNY TELESNÝ A DUŠEVNÝ VÝVOJ

Z: triedni učitelia

- Ako zvládnuť dospievanie – problémy v správaní – beseda so psychológom.

Máj

- ZDRVÁ A HARMONICKÁ RODINA, DOMÁCE NÁSILIE – Prednáška pre žiakov
3. – 5. ročník.
Z: triedni učitelia

Jún

- Vyhodnotenie plánu práce boja proti šikanovaniu
Z: koordinátor

Pri všetkých aktivitách budú zohľadňované vekové osobitosti žiakov, ich schopnosti a záujmy, ako aj ich rodinné prostredie. Plán práce sa v priebehu školského roka môže doplniť o ponúkané, resp. žiadané aktivity.

7 Plán práce výchovného poradcu

Plán práce výchovného poradenstva na školský rok 2018/2019.

Pri vypracovaní plánu práce výchovného poradenstva som vychádzala z pedagogicko – organizačných pokynov MŠ, z metodických pokynov MŠ SR na zvýšenie účinnosti výchovy k voľbe povolania a z pokynov CPPP aP vo Veľkom Krtíši a ŠVS v Banskej Bystrici, ako aj z analýzy plnenia úloh v uplynulom školskom roku.

Plán práce obsahuje tieto činnosti:

1. Analýza výsledkov v oblasti profesijnej orientácie a rozmiestnenia žiakov v školskom roku 2017/2018.
2. Hlavné úlohy výchovného poradenstva na školský rok 2018/2019.
3. Harmonogram výchovného poradcu.

Analýza v oblasti profesijnej orientácie a rozmiestnenia žiakov

Počas celého školského roka výchovný poradca úzko spolupracoval s vedením školy, CPPP aP vo Veľkom Krtíši, s triednymi učiteľmi, vyučujúcimi a rodičmi.

Práca výchovného poradcu bola zameraná na skvalitnenie profesijnej orientácie a výchovy k voľbe povolania žiakov, na ovplyvňovanie záujmu žiakov o jednotlivé povolania v súlade s osobnými predpokladmi a záujmami žiakov.

Úlohou výchovného poradcu, učiteľov i rodičov bolo vplývať na žiakov, cieľavedome ich usmerňovať, aby boli úspešní vo svojom budúcom povolaní.

Výchovný poradca koordinoval prácu triednych učiteľov a poskytoval im metodickú pomoc v práci so žiakmi. Uskutočňovali sa konzultácie a pohovory so žiakmi, s rodičmi žiakov a s pracovníkmi stredných škôl. Žiaci 9. ročníka sa zúčastnili DOD na SOŠ vo Veľkom Krtíši, na Spojenej škole v Modrom Kameni, na SOŠ poľnohospodárskej v Želovciach. Na DOD s rodičmi sa niektorí žiaci zúčastnili na Gymnáziách v Banskej Štiavnici, v Lučenci a vo Veľkom Krtíši. Na DOD s rodičmi sa zúčastnili žiaci na SZŠ v Banskej Bystrici, na PgaSA v Lučenci a na SOŠ lesníckej v Banskej Štiavnici, na Súkromnom gymnázium športovom vo Zvolene a na Športovom gymnázium v Banskej Bystrici. Na burze informácií sa zúčastnila celá trieda 9. ročníka vo Veľkom Krtíši. Uskutočnila sa prezentácia stredných škôl na našej škole a to SOŠ vinohradnícka z Modry, SOŠ z Veľkého Krtíša, SPŠ O.Winklera z Lučenca, SOŠ obchodu a služieb a OA z Modrého Kameňa, Gymnázium Veľký Krtíš a SOŠ z Lučenca.

Darilo sa nám plniť aj úlohy zamerané na spoluprácu s rodičmi. Zorganizovali sme rodičovské združenie pre rodičov žiakov 9. ročníka, kde boli informovaní o možnostiach štúdia a s termínmi pre podávanie prihlášok.

Osvedčili sa aj nástenné noviny, prostredníctvom ktorých dostávali žiaci informácie o možnostiach štúdia na jednotlivých stredných školách. Priebežne boli rodičia informovaní o dôležitých termínoch elektronicky na stránke školy. Darilo sa nám plniť aj úlohy týkajúce sa problémových žiakov a individuálne integrovaných žiakov, nakoľko na našej škole pôsobí aj špeciálny pedagóg, ktorý sa týmto žiakom osobitne venuje. Uskutočnili sa cyklické prednášky pre žiakov 8. ročníka. V každom ročníku sa uskutočnili prednášky pracovníkmi CPPPaP vo Veľkom Krtíši na témy prevencie šikanovania, protidrogovej prevencie, problémov v sociálnych vzťahoch, problémov v dospievaní a k voľbe povolania.

Uskutočnil sa Týždeň povolaní v mesiaci december v spolupráci s CPPPaP vo Veľkom Krtíši pod vedením Mgr. Moniky Bečkeiovej.

Dobre sa spolupracovalo s CPPPaP vo Veľkom Krtíši a so ŠVS v Banskej Bystrici, kde sme v rámci Proforientu priebežne nahlasovali predbežný záujem žiakov o ďalšie štúdium.

Všetci žiaci 9. ročníka boli prijatí na ďalšie štúdium a 3 žiaci 5. ročníka na 8- ročné štúdium do Gymnázia vo Veľkom Krtíši.

Rozmiestnenie žiakov bolo nasledovné: 1 žiak bol prijatý na Súkromné športové gymnázium do Zvolena, 1 žiak na Športové gymnázium v Banskej Bystrici, 1 žiačka na Konzervatórium do Banskej Bystrice, 1 žiačka na Pedagogickej a sociálnej akadémii v Lučenci, 2 žiačky na SZŠ v Lučenci, 2 žiaci na SOŠ technickú v Lučenci, 2 žiaci na SOŠ vo Veľkom Krtíši, 2 žiaci na SOŠ v Modrom Kameni, 1 žiak na Obchodnú akadémiu do Modrého Kameňa, 1 žiačka na SPŠ chemickú a 1 žiak na SOŠ drevársku do Zvolena.

V mesiaci jún sa uskutočnila následná kontrola z ŠŠI, ktorá hodnotila prácu výchovnej poradkyne na predchádzajúcej kontrole ŠŠI na vysokej profesionálnej úrovni. Výchovné poradenstvo patrí medzi silné stránky našej školy. Pani inšpektorka vyzdvihla realizáciu projektov v rámci výchovného poradenstva a aktivity, ktoré sa realizujú za účelom voľby ďalšieho štúdia našich žiakov.

Hlavné úlohy výchovného poradcu na školský rok 2018/2019

Výchovný poradca ako základný článok systému výchovného poradenstva, plní úlohy školského poradenstva v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 43/1996 Z.z. o podrobnostiach o výchovnom poradenstve a o poradenských zariadeniach.

Z toho vyplývajú nasledovné aktivity:

Plniť úlohy školského poradenstva v otázkach výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie žiakov, ako aj v oblasti problémového vývinu žiakov. Osobitnú pozornosť venovať problémovým žiakom a žiakom so ŠVVP, ktorí sú zaradení do bežných tried našej školy.

Oboznámiť žiakov s rôznymi profesiami. Pracovať s kartičkami profesií. Využívať dostupné informácie na internete.

Koordinovať prácu triednych učiteľov pri práci s problémovými žiakmi.

V rámci skvalitnenia profesijnej orientácie uskutočňovať so žiakmi stretnutia s pracovníkmi stredných škôl.

Uskutočňovať prezentácie stredných škôl na našej škole.

Vyhľadávať informácie o stredných školách na stránkach školských výpočtových stredísk a na stránkach stredných škôl.

Zúčastňovať sa so žiakmi na DOD podľa pozvánok zo stredných škôl.

Spolupracovať s CPPP a vo Veľkom Krtíši a pravidelne sa zúčastňovať sekcií výchovného poradenstva.

Sprostredkovať spojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami na pomoc problémovým a individuálne integrovaným žiakom.

Uskutočniť besedy o voľbe povolania.

Aktualizovať nástenky výchovného poradenstva.

Individuálna poradenská práca so žiakmi. Využívanie programu KOMPOSYT pri zisťovaní záujmu žiakov o ďalšie štúdium.

Pravidelne pracovať s programom Proforient a dodržiavať termíny nahlasovania predbežného záujmu do ŠVS v Banskej Bystrici.

Spolupracovať so špeciálnym pedagógom na škole a odporúčať problémových žiakov na odborné pedagogicko-psychologické vyšetrenia.

Získavať materiály na propagáciu jednotlivých profesií.

Spolupracovať s Úradom práce a sociálnych vecí vo Veľkom Krtíši a zúčastniť sa na Burze informácií, ktoré každoročne organizujú.

Uskutočniť stretnutie rodičov žiakov, končiacich školskú dochádzku so zástupcami stredných škôl.

Časové rozvrhnutie úloh na úseku výchovného poradenstva

September:

Vypracovanie plánu výchovného poradenstva.

Spresniť evidenciu žiakov 9. ročníka a zistiť ich predbežné záujmy.

Spresniť evidenciu žiakov končiacich školskú dochádzku v nižších ročníkoch.

Zistiť záujem žiakov o štúdium na bilingválnych gymnáziách.

Spracovať prehľad žiakov, ktorí budú robiť talentové skúšky.

Pripraviť zdroje informácií pre žiakov o možnostiach ďalšieho štúdia.

Zistiť žiakov so zmenenou pracovnou schopnosťou a zorientovať ich v profesijnom zameraní.

V 1. ročníku zistiť, či sú všetci žiaci zrelí na školskú dochádzku, ak bude potrebné odporučiť psychologické vyšetrenia a dodatočný odklad školskej dochádzky.

Zber podkladov pre Testovanie – 5.

Október:

Burza informácií vo Veľkom Krtíši – prezentácie stredných škôl.

Beseda o voľbe povolania.

Individuálne pohovory pre nerozhodných žiakov.

Doplniť zber nových informácií do Proforientu a následné zaslanie údajov do ŠVS v Banskej Bystrici.

Sekcia výchovných poradcov podľa aktuálnych pozvánok.

November:

Spolupráca s triednymi učiteľmi ohľadom integrovaných a problémových žiakov.

Účasť so žiakmi na DOD podľa pozvánok zo stredných škôl.

Spolupráca s výchovnými poradcami zo stredných škôl.

Konzultácie s rodičmi a žiakmi 9. ročníka za voľbu povolania.

Záujem žiakov 5. ročníka o štúdium na 8 – ročných gymnáziách.

Spolupráca s vyučujúcimi ohľadom prípravy žiakov na celoslovenské testovanie.

December:

Prekonzultovať stupeň adaptácie žiakov 1. ročníka na školskú dochádzku s vyučujúcou a špeciálnym pedagógom.

Nahlásiť zmeny vo voľbe povolania.

Informovať rodičov a žiakov o rozpise prijímania na jednotlivé stredné školy, uskutočniť individuálne pohovory.

Účasť na sekcii výchovných poradcov.

Informácie o nových možnostiach štúdia a podmienkach prijímania na jednotlivé stredné školy.

Január:

Združenie rodičov žiakov končiacich školskú dochádzku a pozvanie zástupcov zo stredných škôl na toto stretnutie.

Zber nových údajov do databázy Proforientu.

Kompletizovať prihlášky na stredné školy s talentovými skúškami.

Informovať žiakov s požiadavkami na prijímacie skúšky na stredné školy.

Kontrola a evidencia hodnotení integrovaných žiakov z jednotlivých predmetov v spolupráci s špeciálnym pedagógom.

Február:

Skontrolovať údaje na prihláškach. Príprava prihlášok na stredné školy s talentovými skúškami a odoslanie prihlášok na stredné školy.

V spolupráci s CPPPaP vo Veľkom Krtíši uskutočniť besedy a aktivity v každom ročníku 5.-9.

Uskutočniť besedy so žiakmi v nižších ročníkoch „Vyberám si povolanie“.

Starostlivosť o nadaných a talentovaných žiakov prípravou na predmetové súťaže a olympiády.

Marec:

Uskutočniť pohovory s triednymi učiteľmi za problémových žiakov.

Uskutočniť pohovory so špeciálnym pedagógom za integrovaných žiakov.

Prerokovať problémových žiakov s vedením školy.

Predvolať na individuálne pohovory rodičov problémových žiakov.

Aktualizovať nástenky výchovného poradenstva.

Priebežne informovať žiakov o zmenách na jednotlivých stredných školách.

Sprostredkovať žiakom aktuálne informácie zo Školského výpočtového strediska, čo sa týka predbežného záujmu a naplnenosti jednotlivých študijných a učebných odborov.

V spolupráci s vyučujúcimi pripravovať žiakov na talentové skúšky.

Účasť na ďalších DOD na stredných školách podľa pozvánok.

Konanie prijímacích skúšok na stredných školách s talentovými skúškami.

Zisťovanie predbežného záujmu žiakov o ďalšom štúdiu vo 8. ročníku.

Apríl:

Príprava žiakov na celoslovenské testovanie.

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka.

Nadalej uskutočňovať konzultácie pre žiakov a rodičov.

Príprava prihlášok a následné odoslanie na stredné školy.

Spolupráca a príprava žiakov na prijímacie skúšky.

Individuálne konzultácie.

Máj:

Prijímacie skúšky na stredných školách.

Prehľad o prijatých žiakoch po prijímacích skúškach.

Príprava zápisných lístkov na stredné školy.

Konzultácie s rodičmi a odovzdávanie zápisných lístkov.

Príprava údajov žiakov 8. ročníka do databázy Proforientu.

Individuálne poradenstvo.

Jún:

Záverečný prehľad o žiakoch končiacich školskú dochádzku.

Vypracovať informáciu o konečnom stave rozmiestnenia žiakov a informovať vedenie školy o danom stave.

Vyplniť vstupné údaje o žiakoch 8. ročníka.

Zaslanie údajov žiakov 8. ročníka do databázy Proforientu do ŠVS v Banskej Bystrici.

Vyhodnotenie práce výchovného poradenstva za uplynulý školský rok a odovzdanie vyhodnotenia vedeniu školy.

Počas školského roka poskytnúť žiakom a rodičom konzultácie pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov.

Aktuálne riešiť problémy s integrovanými žiakmi.

Spolupracovať s vedením školy, so špeciálnym pedagógom, s triednymi učiteľmi, s pracovníkmi CPPPaP vo Veľkom Krtíši a s odbornými pracovníkmi špeciálnych zariadení, ktoré navštevujú niektorí naši žiaci. Plán bude dopĺňaný podľa aktuálnych pozvánok, úlohami z CPPPaP vo Veľkom Krtíši a harmonogramom Proforientu SVS v Banskej Bystrici.

Konzultačné hodiny: pondelok: 13:20 – 14:05

V Želovciach 23.08.2018

Mgr. Zita Kováčová

výchovná poradkyňa

8 Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ - DODATOK KU ŠKOLSKÉMU VZDELÁVACIEMU PROGRAMU

1. ROČNÍK

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a zabezpečenie životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1 : Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia

Očakávania , že žiak je schopný:

Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia

Očakávania, že žiak je schopný :

Posúdiť spôsoby , akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.

Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávania ,že žiak je schopný:

Opísať príklady bohatstva a chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Čiastková kompetencia 5: *Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti*

Očakávania, že žiak je schopný: *Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny*

Využitie témy v jednotlivých vyučovacích predmetoch :

Matematika, Prírodoveda, Slovenský jazyk a literatúra

Matematika

Pomenovať základné ľudské hodnoty a potreby.

-slovné úlohy

Hodnota ľudskej práce a peňazí

-spájanie čísel s nominálnou hodnotou našej meny

-používanie peňazí v bežných situáciách (hra na obchod)

- odhadne a skontroluje cenu nákupu a vrátenia peňazí

Problematika bohatstva a chudoby

-slovné úlohy

Prírodoveda

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje skúsenosti s prácami v domácnosti.

Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole a mimo nej. Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami a hospodárneho správania sa v domácnosti.

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.

Čiastková kompetencia 2: Kontrolovať osobné údaje a informácie

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.

Čiastková kompetencia 3: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch."

Čiastková kompetencia 4: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.

Čiastková kompetencia 5:: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný: Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Využitie témy v jednotlivých vyučovacích predmetoch: Prírodoveda, výlety a exkurzie

Prírodoveda:

Zoradenie osobných želaní /potrieb podľa ich dôležitosti

Výlety a exkurzie:

Opísať, ktoré osobné informácie by nemali byť odhalené tretím osobám.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia: Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný: „Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.“

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania, že žiak je schopný: „Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.“

Využitie v predmetoch : Matematika, Prírodoveda

Matematika

Vysvetliť na príkladoch vzťah človeka a rodiny k peniazom.

Prírodoveda

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny. Vysvetliť, čo sú to osobné príjmy.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.

Využitie v predmetoch: Trednická hodina

Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety požičiava.

Opísať aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka.

2. ROČNÍK

Matematika

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: Úroveň 1:

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (slovné úlohy, matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Uviesť príklady mienenia peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla).

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom (matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 7: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote. (vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. (slovné úlohy na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. (porovnávanie čísel)

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán. 1 5

Očakávania, že žiak je schopný: Úroveň 1: Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. (porovnávanie čísel, slovné úlohy)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov. **Očakávania, že žiak je schopný:** *Úroveň 1:* Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. (zložené slovné úlohy)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. (slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. (slovné úlohy)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. (slovné úlohy)

Slovenský jazyk a literatúra

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty
(Čítanie: Ako čerešne oklamali chlapca)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. (Píšeme listy, želacie vety)

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.
(Čítanie: Kominári – čierni chlapci)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. (Čítanie: Upratovačka a rozhadzovači)

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. (Čítanie: O troch grošoch)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať práva žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. (Čítanie: Fumiko)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako finančná gramotnosť prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom ako človek môže sporiť (Čítanie: Ako sme sa tešili na Vianoce)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. (Tykanie, vykanie)

Prírodoveda

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.
(Prečo máme domy)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. (Prečo máme domy)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať príklady základných životných potrieb. (Prečo sa staráme o svoje zdravie-potrava ako zdroj energie)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. (Vianoce)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si peňazí. (Prečo máme rôzne domy)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. (Prečo je voda dôležitá)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným poistením.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. (Prečo sa staráme o svoje zdravie)

Vlastiveda

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. (Rodina a príbuzní)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady mýšľania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. (Spomíname na našich predkov)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. (Rodina a príbuzní)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti. (Spomíname na našich predkov)

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. (Ako sa vyznať v okolí, Služby, kultúra a šport)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať situácie, kedy si človek peniaze/predmety nakupuje a kedy si ich požičiava (Predvianočný čas)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť (Veľká noc)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. (Rodina a príbuzní)

Telesná výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:*

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (BOZ na hodinách telesnej výchovy)

Náboženská výchova, Etická výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty (Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. (Vyjadrovanie citov, Iniciatíva)

Výtvarná výchova

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok (Naša škola)

6. Sporenie a investovanie

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. (Najkrajší zážitok z prázdnin)

Hudobná výchova

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:* Pomenovať základné ľudské hodnoty (Riekanka o mamkách)

Informatická výchova

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. (Skúmame internet)

5. Úver a dlh

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov. **Očakávania, že žiak je schopný:** *Úroveň 1:* Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. (Skúmame internet)

Triednická hodina

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný: *Úroveň 1:*

Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej. (Vzťah k školským potrebám)

7. Riadenie rizika a poistenie

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný: *Úroveň 1:* Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou (Medzinárodný deň starších osôb 01.10.)

3. ROČNÍK

Téma:

Využitie v predmetoch:

1.Človek vo sfére peňazí	
- Vysvetliť žiakom pojem zodpovednosti a samostatnostivo vzťahu k ich vlastnej existencii v dospelosti. - Oboznámiť žiakov s pojmami ľudská hodnota a ľudská potreba na príkladoch zo života v rámci mentálnej úrovne a sociálneho zaradenia žiakov (rodina,zdravie,jedlo,spánok, a pod.) - Vysvetliť žiakom prepojenie medzi prácou a jedným z jej možných ohodnotení- peniazmi (žiak za svoju prácu v škole je ohodnotený známku,výpomoc s domácimi prácami -pochvala od rodičov,vreckové) - Popísať problematiku bohatstva a chudoby s dôrazom na meniteľnosť daného stavu (chudoba nie je dedičná je to len ľudské rozhodnutie ostať chudobným) Kollár – bohatý,bezdomovec -chudoba)Deti sú schopné prekonať finančné nedostatky vlastných rodičov. - Vychovávať žiakov k váženiu si a uvedomeniu si duchovných a materiálnych hodnôt vo svojom okolí – žiť hospodárne (praktické narábanie s vecami, úmyselné neničenie	Matematika Slovné úlohy,sčítanie,odčítanie Prírodoveda Živá a neživá príroda,prírodniny,ľudské výtvary Slovenský jazyk Sloh – blahoželanie
2.Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	
3.Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca	
- Naučiť žiakov byť zodpovednými za vlastné rozhodnutia v oblasti financií (možný zárobok nesmie byť prekročený neuváženými výdavkami (dieťa ide do obchodu a má 1 euro a chce si kúpiť čokoládu,musí si byť vedomé akú finančnú hodnotu má pri sebe a že hodnota čokolády nesmie byť vyššia) - Pri zhodnocovaní vlastných financií používať overené zdroje – médiá, inštitúcie garantované štátom a nepodľahnúť lákavým ponukám finančných podvodníkov,zneužívanie osobných údajov (meno,bydlisko,tel. číslo sú ich osobné údaje,ktoré sa nemajú cudzím ľuďom hovoriť) - Vedieť si vytvoriť hierarchiu najnutnejších a menej potrebných finančných výdavkov (môžem si kúpiť len to,na čo mám peniaze) - Použiť príklady rôznych generácií ohľadom míňania peňazí (21.stor.- mobily,počítače,hry,oblečenie 20.stor.- kino,spoločenské aktivity,šport,oblečenie) - Každý človek má nárok reklamovať chybný tovar – ochrana spotrebiteľa (čokoláda po záručnej dobe)	Matematika: Slovné úlohy sčítanie,odčítanie Sloven.jazyk-sloh Reklama,vybrané slová Čítanie Vlastiveda Časová priamka,Archeológ-vykopávky(histor.a súčasné predmety Triednické hodiny Matematika: Slovné úlohy: sčítanie,odčítanie,násobenie,delenie Slov.jazyk:

zamestnania/je dôležitý výber školy, ktorý má predznamenať ďalšie pracovné smerovanie žiaka. - Vysvetliť žiakom možné spôsoby získavania peňazí: plat za prácu, dar, dedičstvo a pod. - Naša spoločnosť, v ktorej žijeme má nastavený systém vo vzťahu k peniazom. Každý človek, rodina potrebuje peniaze k prežitiu. - Úspešnosť vo finančnej oblasti: stabilná práca s možným kariérnym postupom. Neúspešnosť: krátkodobé finančne nezaujímavé zamestnania.	Čítanie – čím chcem byť Vybrané slová Prírodoveda: Prečo potrebujeme zmysly (zdravá strava...) Triednické hodiny
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi - Vypracovať si finančný plán, v ktorom viem porovnať predpokladaný príjem s možnými výdavkami a na základe zistených faktov konať finančné transakcie/ výlet - V diskusii overiť vnímanie žiakov ohľadom výdavkov v domácnosti - Vysvetliť žiakom dôležitosť prehľadnosti v dokumentoch typu: dedičstvo, faktúry, dôležité účty - Vysvetliť žiakom systém cenových relácií v rôznych obchodoch a nasmerovať ich na zodpovedné rozhodovanie pri nákupoch (čokoláda v Tesco stojí 1 euro, tá istá čokoláda v Lidli stojí 0,80 centov, zvážiť si možné použitie vzniknutého finančného rozdielu) - Vysvetliť žiakom zmysel charitatívnych organizácií a poukázať na ich vierohodnosť (podvody)	Matematika: Slovné úlohy: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov. jazyk: Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Naše mestá Triednické hodiny
5. Úver a dlh - Vysvetliť žiakom požičiavanie peňazí (kúpa auta, bytu a ich vlastnú zodpovednosť pri ich splácaní – výška príjmu, nutné výdavky, zostatok – platba úveru. - Každý kto si niečo požičia (knihu) by mal splniť dohodu ohľadom termínu vrátenia a nepoškodenia - Vysvetliť deťom riziko požičiavania peňazí a možného zadĺženia sa: exekúcia odobratie osobného majetku – bezdomovec.	Matematika: Slovné úlohy: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov. jazyk: Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Mestá, osídľovanie Triednické hodiny
6. Sporenie a investovanie - Vysvetliť žiakom zmysel sporenia: mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu (šetrenie do pokladničiek a pod.) - Vysvetliť žiakom slovo investícia: kúpa domu a jeho dlho trvajúca finančná hodnota - Narábanie s peniazmi: ukladanie do vierohodných finančných inštitúcií – banky + nabíehajúce úroky, ochrana pred zlodejmi. - Vysvetliť žiakom investovanie väčšej sumy do veci, ktorá bude mať dlhotrvajúcu hodnotu s možnosťou zvýšenia nákupnej ceny (dom) - Vysvetliť žiakom pojem daň a jej praktické uplatňovanie, napr. kúpa domu	Matematika: Slovné úlohy, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov. jazyk: Vybrané slová Čítanie Prírodoveda: Prečo stromy plačú Vlastiveda: Lesy – naše pľúca Triednické hodiny
7. Riadenie rizika a poistenie	

- Vysvetliť pojem riziko na úrovni nedbanlivého narábania s peniazmi (zadĺženie sa v dôsledku väčších výdavkov ako príjmov, vreckové na týždeň miniem za dva dni a požičiam si od kamaráta) - Niekedy nie z vlastnej viny stratí človek zamestnanie, dôvodom je nesprávne hospodárenie firmy, štátu - Vysvetliť žiakom, že už v mladosti treba myslieť na starobu a dôchodok a tvoriť si finančné rezervy prostredníctvom produktov ponúkaných finančnými inštitúciami. Sociálna a finančná istota v starobe je základným predpokladom na dôstojné dožitie - Vysvetliť žiakom základné princípy poistenia: istota prostredníctvom poistenia (stane sa úraz, zdravotná poisťovňa preplatí bolestné)	Matematika: Slovné úlohy, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Slov.jazyk: Vybrané slová Čítanie Vlastiveda: Rieky, minerálne pramene Prírodoveda: Prečo sa podobáme na opicu – ľudské telo Triednické hodiny

4. ROČNÍK

SJL

Téma		Téma
Človek vo sfére peňazí	-Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom.	Sloh: Opis osoby, ústne, písomne Sloh: Diskusia, názor SJL: Slovné druhy- Číslovky
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	-Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.	Sloh: Diskusia, názor
Zabezpečenie peňazí pre uspokojenie životných potrieb- príjem, práca	-Uviesť príklady, ako vzdelanie a praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.	Sloh: Koncept
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	-Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.	Sloh: Plagát Sloh: Diskusia, názor Čítanie: Plagát
Úver a dlh	- Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.	SJL- Slovné druhy- Číslovky
Sporenie a investovanie	-Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností.	Sloh: Interview SJL: Slovné druhy- Číslovky

Finančná gramotnosť 4. Roč.

PDA

Téma		Téma
Človek vo sfére peňazí	Pomenovať základné ľudské	Podmienky života na Zemi

	potreby	
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Opísať, ktoré druhy osobných rozhodnutí by nemali byť odhalené tretím osobám	Prečo niektoré živočích žijú v skupinách Prečo vlci žijú v svorkách
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb- príjem a práca	Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.	Prečo je dôležité čo jeme
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.	Prečo je dôležité čo jeme
Sporenie a investovanie	Zoradiť si osobne želania/potreby podľa ich dôležitosti	Symbióza rastlín a živočíchov

MATEMATIKA 4.ročník – Finančná gramotnosť

Tematický celok

Násobenie a delenie v obore násobilky

Komutatívnosť násobenia s kombinatorickou motiváciou

Rozdelenie na daný počet

Sporenie a investovanie

Násobenie a delenie

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu porovnanie podielom

Nepriamo sformulované slovné úlohy

Slovné úlohy na priamu úmernosť

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Sčítanie a odčítanie do 10000

Počítanie bez prechodu

Počítanie so zaokrúhlenými číslami

Človek vo sfére peňazí

Písomné sčítanie a odčítanie

Skúška správnosti riešenia

Riešenie jednoduchých slovných úloh

s využitím edukačných programov

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Sčítanie a odčítanie do 10000

Sčítanie s prechodom v slovných úlohách

Čo má v matematike prednosť

Riadenie rizika a poistenie

Riešenie aplikačných úloh a úloh

rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Slovné spojenie s kombinatorickou motiváciou (rozširujúce učivo)

Úver a dlh

Násobenie a delenie

Úlohy na násobenie a delenie

Obchodné úlohy

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

VLASTIVEDA 4.ročník – Finančná gramotnosť

Tematický celok

Mesta a dediny Život na dedine	Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca
Mesta a dediny Život v meste	Úver a dlh
Cestujeme Ktorá preprava je najvýhodnejšia	Plánovanie a hospodárenie s peniazmi
Ako pretvárame krajinu Lesníctvo, poľnohospodárstvo	Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

2. STUPEŇ

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania: Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Poézia – piesne: Pracovné piesne

Využitie 6. ročník: TC: Detektívna literatúra: Emil a detektívi
slohová zložka – TC: Svet v pohybe: Rozprávanie

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Komunikačné situácie: Asertívna a efektívna komunikácia
literárna zložka – TC: Piesne: Mince na dne fontán, Voda čo ma drží nad vodou

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu budúcnosť, TC: Debatujeme na úrovni: Cudzie slová, Aká je budúcnosť plastov?

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Očakávania: Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – Próza – V ríši rozprávok: Zemský poklad

Využitie 6. ročník: jazyková zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Keď upratuje mama

Využitie 7. ročník: TC: Komunikácia v spoločnosti: Slová cudzieho pôvodu, TC: Slovné druhy: Číslovky

literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze – Detský hrdina v literatúre: Do konca, Z teplého hniezda, Poškoláci,

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Kto prednesie prejav: Hod' starosti za hlavu a vyhod' si z kópýtka

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Očakávania: Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Próza – povesti: Detvan a Jánošíkov poklad

Využitie 6. ročník: literárna zložka – TC: Zo života detí: Princ a bedár

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze - Robinsonáda: Robinson Crusoe, TC: Dramatické umenie: Sokoliar Tomáš

Využitie 8. ročník: jazyková zložka – TC: Buďte asertívni: Môže za to Harry Potter?

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Očakávania: Uviesť príklady činnosti jednotlivcov a rodín v ekonomickej oblasti.

Využitie 5. ročník: literárna zložka – TC: Vedomosti z každej oblasti: Encyklopédia

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v poézii: Najčistejšia láska

Využitie 8. ročník: literárna zložka - TC: Próza – zo života mladých ľudí: Tri gaštanové kone

Využitie 9. ročník: slohová zložka – TC: Jazykové štýly: Poštová poukážka, podací lístok
jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania: Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informujeme včas a správne: Reklama, inzerát, diskusia
jazyková zložka – TC: Píšeme si so známymi: Číslovky

Využitie 6. ročník: literárna zložka – TC: Poézia, básne: Populárna pieseň

Využitie 7. ročník: jazyková zložka – TC: Komunikačné situácie: Skratky v písomnej komunikácii,

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu

budúcnosť, TC: Buďte asertívni: Za jednorazové obaly platíme dva razy,

jazyková zložka – TC: Buďte asertívni: Číslovky, TC: Debatujeme na úrovni: Cudzie slová, Aká je budúcnosť plastov?

literárna zložka - TC: Próza – dievčenský román: Anna zo Zeleného domu,

Využitie 9. ročník: literárna zložka – TC: Próza: Priamov poklad

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.:

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom. Uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Uvažujeme nielen o bežných veciach: Každý je kováčom svojho šťastia

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania: Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia. Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Reklama

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Budíme asertívni: Náš mobilný svet prestáva byť skutočne mobilný?

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné informácie.

Očakávania: Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zlodeji môžu získať osobné údaje a informácie.

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele. Použiť finančnú alebo internetovú kalkulačku na stanovenie nákladov na dosiahnutie strednodobého cieľa. Zhodnotiť výsledky finančného rozhodnutia. Používať zodpovedné rozhodovanie pri strednodobých cieľoch.

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Očakávania: Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom. Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníka

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Diskusia, argument, protiargument

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Očakávania: Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom

Využitie 5. ročník: slohová zložka - TC: Informuje včas a správne: Plagát

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Opisný slohový postup, TC: Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka: Reklama

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka: Prázdninový autobus

---

Využitie 9. ročník: - jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

Literárna exkurzia

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie. Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje. Opísať spôsoby ochrany cenných predmetov a majetkových hodnôt. Stručne charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania: Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

literárna zložka – TC: Próza: Úspešné literárne postavy

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Očakávania: Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Využitie 7. ročník: literárna zložka – TC: Umelecká literatúra v próze – Robinsonáda: Robinson Crusoe

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Očakávania: Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie učiva zo 7. ročníka: Čo ovplyvňuje našu budúcnosť

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

literárna zložka – TC: Próza: Úspešné literárne postavy

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania: Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Prekontrolovať daň z pridanej hodnoty na doklade o zaplatení nákupu.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Charakteristika osoby

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka: Prázdninový autobus

Využitie 8. ročník: literárna zložka - TC: Próza – dievčenský román: Anna zo Zeleného domu

Využitie 9. ročník: slohová zložka – internetové tlačové zdroje – informácie o pracovných miestach, kariére, podnikaní, úradný list

jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania: Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Informuje včas a správne: Reklamná technika. marketing

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov: Opisný slohový postup, TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Diskusia

Využitie 7. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Zubný kaz – choroba alebo nedbanlivosť?

Využitie 8. ročník: literárna zložka – TC: Próza – zo života mladých ľudí: Tri gaštanové kone

Využitie 9. ročník: jazyková zložka – TC: Skladba: Kde, kedy, ako a prečo vznikli peniaze?

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 3: Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania: Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia

Využitie 5. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Rozhovor

Využitie 6. ročník: slohová zložka – TC: Zhovárame sa a diskutujeme: Diskusia

Využitie 7. ročník: slohová zložka – TC: Komunikačné situácie: Riadený rozhovor

Využitie 8. ročník: slohová zložka – TC: Debatujeme na úrovni: Debata

Využitie 9. ročník: literárna zložka – TC: Próza: Dieťa zo smetiska

PREDMET: Anglický jazyk

Význam začlenenia finančnej gramotnosti do vzdelávacieho procesu pri výučbe anglického jazyka:

a) Obsahová stránka:

- Poznať význam životných hodnôt, vplyv peňazí
- Schopnosť stanoviť si priority
- Zabezpečiť životné potreby
- Používať spoľahlivé informácie
- Prostredníctvom príjmu a práce zabezpečiť životné potreby
- Organizovať osobné financie a hospodáriť s nimi
- Rozlišovať priaznivé podmienky pre úver
- Klásť dôraz na sporenie a investovať finančné prostriedky do správnych finančných produktov
- Oboznámiť sa s rôznymi rizikami a poznať rôzne druhy poistenia a ich využitie

b) Jazyková stránka:

- Rozšíriť slovnú zásobu
- Diskutovať
- Upevňovať rečový prejav
- Vytvoriť esej k téme
- Upevniť gramatické a lexikálne štruktúry v prejave

1. ČLOVEK VO SFÉRE PEŇAZÍ

- Pojem ľudská práca, charakteristika bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom, zodpovednosť za seba a svojich blízkych

9.ročník- diskusia

6. ročník- cena jedla, (cheaper, more expensive than...)

- poznať hodnotu vecí ako výsledku práce, finančné vyjadrenie hodnoty vecí, podľa toho prijímať nákupné rozhodnutia

5.ročník a 6.ročník– vyjadrenie ceny (čísllovky), nácvik komunikačnej situácie v obchode

6.ročník, 2ANJ – cena jedla (čísllovky)

2. FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ A PRIJÍMANIE ROZHODNUTÍ

- Ochrana osobných údajov, opis problémov pri ich krádeži

8.ročník: should/shouldn't/must/mustn't, diskusia (vyjadrenie rady, čo robiť/nerobiť v prípade krádeže osobných údajov...)

- Zoradiť finančné ciele podľa dôležitosti na krátkodobé a dlhodobejšie ciele, zodpovedné rozhodovanie

7.ročník: použitie will/going to v eseji alebo diskusii, použitie časových linking words v budúcom čase pri plánovaní uskutočnenia finančných cieľov

3. ZABEZPEČENIE PEŇAZÍ PRE USPOKOJOVANIE ŽIVOTNYCH POTRIEB

- Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny

8.-9.ročník – diskusia

4. PLÁNOVANIE A HOSPODÁRENIE S FINANCIAMI

- Opis používania rôznych metód platenia

9.ročník: diskusia

7.-9.ročník, 2ANJ: rozšírenie slovnej zásoby o rôzne foriem platenia, výhody, nevýhody

- vzťah morálky a peňazí

8.-9.ročník: diskusia

- vymenovať finančné inštitúcie v meste bydliska, slovná zásoba- Platobné prostriedky (coins, banknotes, cheques...)

5.ročník

5. ÚVER A DLH

čo je úver, využitie, ako vzniká dlh – diskusia 8.9. ročník

6. SPORENIE A INVESTOVANIE

- Prečo investovať, 7., 8.ročník: použitie might/ can

7. DRUHY POISTENIA, RIADENIE RIZIKA

- druhy poistenia- 9.ročník- diskusia
- Oblasti, kde je človek vystavený riziku úrazu

7.ročník, 8.ročník: diskusia, práca so slovnou zásobou

Matematika

Ročník 5.

Kompetencie: - chápať funkciu peňazí ako prostriedok na zabezpečenie základných ľudských potrieb a hodnôt

- vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov

Téma: Počítame v eurách a centoch

Kompetencie: - plánovanie a hospodárenie s peniazmi

- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
  - porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných potrieb jednotlivca
  - identifikovať zdroje osobných príjmov
  - orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi

Téma: Osobný a rodinný rozpočet – projekt

Ročník 6.

Kompetencia: - vedieť stručne zhrnúť nástroje na ochranu spotrebiteľov

Téma: Jednoduché úlohy z reálneho života – desatiné čísla (kontrola účteniek)

Kompetencie: - vypracovať osobný finančný plán

- popísať spôsob používania rôznych metód platenia
- uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní pri nákupe

Téma: Desatinné čísla- rozpočet školského výletu- projekt

Ročník 7.

Kompetencie: - identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov

- vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenie žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti
- opísať spôsoby ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť
- diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
- vysvetliť, akým spôsobom investovanie buduje majetok a pomáha pri plnení funkčných cieľov

Téma: Jednoduché úrokovanie

Kompetencie: - prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

- nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach
- diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Téma: Projekt z bankovníctva (Aké sporenie, úvery ponúka banka)

Kompetencia: opísať faktory ovplyvňujúce výšku mzdy

Téma: Riešenie úloh s praktickou tematikou – mzda

Ročník 8.

Kompetencie: - osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia
- kontrolovať osobné informácie
- prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov
- opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením alebo ako ich zvládnuť

Téma: Celé čísla

Kompetencia: - zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

Téma: Slovné úlohy s praktickou tematikou (celé čísla)

Ročník 9.

Kompetencie: - pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia

- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby
- popísať fungovanie jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
- nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite
- zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

Téma: Veľké čísla- štátny rozpočet (vyhľadanie informácií)

Kompetencie: - popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti

- osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne
- poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby
- vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov

Téma: Štatistika- projekt – sledovanie spotreby vody a energie v domácnosti

Geografia

5. ročník

Témy: Ohnivé miesta na Zemi, zemetrasenie, činnosť vody a vetra

Kľúčové slová: súkromné poistenie

Celková kompetencia: Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastkové kompetencie :

- vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, úrazového a životného poistenia

6. ročník

Témy: USA- najvyspelejší štát sveta, stredná a južná Amerika

Kľúčové slová: životné potreby, ľudská práca, burza, zadĺženosť

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb

Čiastkové kompetencie:

- zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí
- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby

Celková kompetencia: Udržanie výhodnosti, požíčanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastkové kompetencie:

- opísať spôsoby ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením a ako ich zvládnuť

7. ročník

Témy: Obyvateľstvo Afriky a Ázie

Kľúčové slová: životné potreby, ľudská práca, chudoba, choroby

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb

Čiastkové kompetencie:

- zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami
- pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí
- osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby
- popísať fungovanie problematiky jednotlivca, rodiny a štátu v ekonomickej oblasti

8. ročník

Kľúčové slová: dlhy, cestovné náklady , cestovné poistenie

Téma: Obyvateľstvo Európy

Celková

kompetencia: **Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu**

Čiastkové kompetencie:

-identifikovať

náklady a prínosy úverov

Téma: Metropoly

Európy

Celková kompetencia:

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastkové

kompetencie:

- nájsť

a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov

charakterizovať výhody cestovného poistenia do zahraničia

Téma:

Južná Európa

Celková kompetencia:

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastkové kompetencie:

-zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

9. ročník

Téma: Hospodárstvo

Kľúčové slová:

peniaze, príjem a práca, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, hospodárska kríza

Celková kompetencia: **Používanie primeraných stratégií riadenia rizík**

Čiastkové

kompetencie:

-zohľadniť vplyv

finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny

Téma: Cestovný ruch

Celková kompetencia: **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti**

Čiastkové kompetencie:

-uplatniť

spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

Fyzika

Finančná gramotnosť vo fyzike 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam fyziky pre život človeka (Správne hospodárenie so zdrojmi surovín v spoločnosti a v domácnosti.) Projektová práca (Prijatť nákupné rozhodnutie na základe hodnoty – ceny tovaru, napr. minerálnej vody.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.) - cena vody z vodovodu – balenej vody - cena teplej vody – studenej vody - straty vody netesnosťou kohútikov
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny minerálky v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)

7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Fyzika a výroba (Uviesť oblasti výroby a úpravy vody so zvýšeným rizikom úrazu.)

Finančná gramotnosť vo fyzike 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Projektová práca (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri hospodárení s teplom - cena tepla za 1 GJ - úspory termoregulačnými ventilmi - ú. tepla izoláciou - ú. vhodným vetraním
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ Horenie Projektová práca (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku pred požiarom.)

Finančná gramotnosť vo fyzike 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca - infra červené žiarenie - únik tepla žiarením resp. skleníkový efekt
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Pohyb telesa - pohyb telesa – spotreba paliva - straty odporom prostredia - práca, výkon, energia – účinnosť zariadení - súvislosť s tepelnou energiou 7.ročník
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení minerálky, alebo inéto tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)

rozhodovanie pri nákupe.	
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci vo fyzike 8. ročníka - zákonné poistenie - havarijné p.

Finančná gramotnosť vo fyzike 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca Využívanie elektrickej energie (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri Využívaní el. en.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	El. prúd - rôzne tarify podľa spotreby
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Elektrická práca - spotreba el. en. - straty el. en. – vplyv na spotrebu
7.Riadenie rizika a poistenie/ Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci vo fyzike - zvlášť pri práci s el. prúdom (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Chémia

Finančná gramotnosť v chémii 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam chémie pre život človeka (Správne hospodárenie so zdrojmi surovín v spoločnosti a v domácnosti.) Projektová práca (Priať nákupné rozhodnutie na základe hodnoty – ceny tovaru, napr. minerálnej vody.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny minerálky v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Chemická veda a výroba (Uviesť oblasti chemickej výroby so zvýšeným rizikom úrazu.)

Finančná gramotnosť v chémii 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Projektová práca (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ Horenie Projektová práca (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku pred požiarom.)

Finančná gramotnosť v chémii 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviest' príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca (Uviest' príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda Kovy (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene materiálu.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení minerálky, alebo iného tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)
7.Riadenie rizika a poistenie/ Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci v chémii Vodík Železo Významné oxidy (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviest' možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v chémii 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/ Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviest' príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Projektová práca Benzín Surovinové zdroje uhľovodíkov (Uviest' príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/ Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Benzín Saponáty (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene materiálu.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/ Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné	Projektová práca (Porovnať ceny rôznych balení tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe.)

rozhodovanie pri nákupe.	
7. Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zásady BOZ pri práci v chémii Výroba benzínu Deriváty uhľovodíkov Organické látky v živých organizmoch Organické látky v bežnom živote (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Biológia

Finančná gramotnosť v biológii 5. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Význam drevín pre život organizmov (Uviesť rôzne možnosti použitia dreva ako suroviny.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Voda a jej okolie (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene vody.)
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi /Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	Obilniny Olejniny a okopaniny (Uviesť význam, spôsob pestovania, náklady spojené s pestovaním a cena vyplývajúca zo spôsobu pestovania.)

Finančná gramotnosť v biológii 6. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti.	Pestované rastliny v záhradách Pestované ovocné stromy a kry (Vedieť popísať svoje vlastné skúsenosti s prácami pri pestovaní a vysvetliť výhody pestovania zeleniny a ovocia v záhradách a sadoch.)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách./ Č.k.6: Vedieť zhrnúť stručne princípy ochrany spotrebiteľov	Rybárstvo a rybníkárstvo Chovateľsky významné vtáky Chovateľsky významné cicavce (Vedieť si vybrať z množstva výrobkov, dbať na čerstvosť, podporiť výrobcov v regióne a v prípade nespokojnosti vedieť kroky pri riešení reklamácie.)

Finančná gramotnosť v biológii 7. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. .	Význam stavovcov v prírode a pre človeka Ochrana stavovcov (Poukázať na nutnosť ochrany prírody a nutnosť trestať priestupky pokutami v závislosti od ohrozenia živočíchov.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Zložky potravy Premena látok a energie Zásady správnej výživy (Vedieť vyhľadať nielen cenovo výhodné potraviny , ale vedieť ich zvoliť aj nutrične vyvážené.)
7.Riadenie rizika a poistenie /Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Význam opornej a pohybovej sústavy Poškodenia zraku a sluchu Životný štýl (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a uviesť možnosť úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v biológii 8. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí /Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Neživá príroda (Uviesť príklady hospodárneho správania sa pri používaní surovín, tovarov rôzneho účelu vzhľadom na materiál.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí /Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Organogénne usadené horniny (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o cene napr. ropy)
4.Plánovanie a hospodárenie	Projektová práca

s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti. Č.k.4: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe.	(Porovnať ceny rôznych balení tovaru, ceny v rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe aj vzhľadom na environmentálnu problematiku.)
7.Riadenie rizika a poistenie/Používanie primeraných stratégií riadenia rizík. Č.k.4: Charakterizovať úrazové poistenie a vysvetliť jeho účel. Č.k.5: Charakterizovať oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.	Zemetrasenie Sopečná činnosť (Charakterizovať oblasti so zvýšeným rizikom úrazu a poškodenia zdravia. Uviesť možnosť zdravotného a úrazového poistenia a poistenia majetku.)

Finančná gramotnosť v biológii 9. ročníka:

Téma/Celková kompetencia Čiastková kompetencia	Téma v TVVP/očakávania
1. Človek vo sfére peňazí/Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybranie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb. Č.k.5: Uviesť príklady hospodárneho správania sa v domácnosti. Prijímať nákupné rozhodnutia na základe hodnoty vecí.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života Starostlivosť o životné prostredie (Poukázať na rôzne spôsoby ekonomického sa správania v domácnosti, čo v konečnom dôsledku môže viesť k zlepšeniu životného prostredia.)
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí/Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách. Č.k.2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o produktoch.	Škodlivé vplyvy na zdravie človeka (Vyhľadať a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov o vplyvoch alkoholu, cigariet a drog na zdravie človeka a vplyv týchto závislostí na osobné aj rodinné financie.)
4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi/Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie domácnosti.	Projektová práca (Navrhnuť možnosť využívania alternatívneho zdroja energie alebo ekologickej likvidácie odpadu z domácnosti s cieľom šetrenia financií a životného prostredia.)

Dejepis

Význam začlenenia finančnej gramotnosti do vzdelávacieho procesu pri výučbe dejepisu:

Obsahová stránka:

- Poznať význam životných hodnôt, vplyv peňazí, oboznámiť sa s pojmom ľudská práca, poznať hodnotu peňazí
- Schopnosť stanoviť si priority, zoradiť finančné ciele podľa dôležitosti
- Zabezpečiť životné potreby
- Používať spoľahlivé informácie, identifikovať zavádzajúce reklamné informácie
- Prostredníctvom príjmu a práce zabezpečiť životné potreby
- Organizovať osobné financie a hospodáriť s nimi, zodpovednosť za finančné rozhodnutia

- Rozlišovať priaznivé podmienky pre úver, nevýhody úverov
- Klásť dôraz na sporenie a investovať finančné prostriedky do správnych finančných produktov
- Oboznámiť sa s rôznymi rizikami a poznať rôzne druhy poistenia a ich využitie

Využitie vo výchovno-vzdelávacích plánoch v jednotlivých ročníkoch:

- **Vývoj platidiel** od najstarších čias po súčasnosť, rozdiel medzi **výmenným a peňažným obchodom** – 5. ročník
- **Finančná nezodpovednosť a jej následky** – 9.ročník
- Analýza a vyhodnotenie finančnej **reklamy**, príklady tlačených a internetových zdrojov a ich porovnanie – 9.ročník
- **Kontrola osobných údajov a informácií**, obeť krádeže osobných informácií, ako sa brániť – 7.ročník
- Prijatie finančných rozhodnutí zvažovaním alternatív a dôsledkov, **stanovenie si cieľov** – krátkodobých a strednodobých, zhodnotenie výsledkov – 8.ročník
- Komunikačné stratégie na **diskusiu o finančných záležitostiach**, identifikácia rozdielov medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov – 6.-9. Ročník
- Prepojenie vzájomných vzťahov medzi **životnými potrebami jednotlivcov a rodiny** – 6.-9. Ročník
- **Finančný plán, denník príjmov a výdavkov** – 8. Ročník
- **Metódy platenia** – debetné, kreditné karty, šeky... – 8. Ročník
- **Úver, náklady a prínosy úverov** – 8. Ročník
- **Sporenie a investovanie**, kedy investovať – 6.-7. Ročník, vplyv ekonomickej krízy – 8.-9. Ročník, oblasti s možnosťou úrazu pri práci – 6-9. ročník

Občianska náuka

5. ročník

Tem. celok: Moja rodina

Kľúčové slová: ekonomická funkcia rodiny- potreby, práca, príjmy, výdavky, rodinný rozpočet, vreckové,

Čiastkové kompetencie :

- Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti
- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

6. ročník

Tem. celok: Vnútny a vonkajší život jednotlivca

Čiastkové kompetencie:

- Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.
- Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.
- Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.
- Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.
- Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia

7. ročník

Tem. celok: Sociálne vzťahy v spoločnosti

Kľúčové slová: štruktúra spoločnosti, sociálne a ekonomické zmeny v spoločnosti, bohatstvo, chudoba, finančná zodpovednosť

Čiastkové kompetencie:

- Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.
- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne
- Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

8. ročník

Tem. celok: Štát a právo

Kľúčové slová: funkcie štátu

Čiastkové kompetencie:

- Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Poznať systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby zo strany štátu.

Tem. celok: Ochrana spotrebiteľa

Čiastkové kompetencie:

- Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov
- Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľa
- Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

9. ročník

Tem. celok: Osobné financie

Kľúčové slová: peniaze, príjem a práca, dane a odvody, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, úver, sporenie, investovanie, systém bánk, účet, platobná karta, elektronické bankovníctvo, poistenie, hospodárska kríza

Kompetencie:

- *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.*
- *Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financií*
- *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.*
- *Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti*
- *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.*
- *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.*
- *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík*

Osobnostný a sociálny rozvoj

8. ROČNÍK

A. ZABEZPEČENIE PEŇAZÍ PRE USPOKOJOVANIE ŽIVOTNÝCH POTRIEB – PRÍJEM A PRÁCA

Celková kompetencia:

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia:

1. **Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.**
2. **Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.**
3. **Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.**
4. **Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.**
5. **Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.**
6. **Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.**

1. **Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

2. **Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

3. **Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- uviesť príklady ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

4. **Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť pojem mzda,
- identifikovať zdroje osobných príjmov,
- uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (dar, provízia, zisk),
- vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením inej rodiny.

5. **Opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- definovať daň a vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu,
- uviesť príklad spôsobov, akými štát využíva príjmy z daní.

6. **Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.**

Očakávania, že žiak je schopný:

- opísať úspešnosť v ekonomickej oblasti,
- vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí,
- uviesť príklad finančne úspešného človeka vo svojom okolí.

B. PLÁNOVANIE A HOSPODÁRENIE S PENIAZMI

Celková kompetencia:

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia:

1. **Vypracovať osobný finančný plán.**
2. **Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.**
3. **Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.**
4. **Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.**
5. **Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.**
6. **Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.**

1. Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov,
- opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele – mýňanie, sporenie a spoluúčasť,
- diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu (príjmy, výdavky, úspory).
- vypočítať percentá pripadajúce na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu,

2. Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Očakávania, že žiak je schopný:

- Založiť si kartotéku informácií o produktoch v domácnosti, vrátane informácií o zárukách a ďalších finančných dokumentoch, ako sú účtovné doklady a vápisy z bankových účtov.

3. Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

- opísať rôzne typy finančných inštitúcií,
- vysvetliť, čím sa od seba finančné inštitúcie odlišujú,

4. Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť vzťah medzi spôsobmi mýňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov,
- uviesť príklady, ako vonkajšie činitele (reklama) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze,
- prekontrolovať daň z pridanej hodnoty (DPH) na doklade o zaplatení nákupu.

5. Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

- Stanoviť, či je prispievanie formou darcovstva a filantropie v súlade s osobným rozpočtom.

C. ÚVER A DLH

Celková kompetencia:

Udržiavanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia:

1. **Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.**
2. **Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.**
3. **Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.**

---

1. Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze,
- vymenovať nákupy na úver, ktoré dospelí bežne robia,
- opísať výhody a nevýhody využívania úveru,
- vysvetliť rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou,
- vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky.

2. Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť, ako sa vyhnúť problémom pri požičiavaní si peňazí alebo predmetov vo vzťahu k ich hodnote,
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

3. Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

- Uviesť príklady ochranných prvkov, vychádzajúcich zo zákonov o spotrebiteľských úveroch.

D. SPORENIE A INVESTOVANIE

Celková kompetencia:

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia:

1. Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

- uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu,
- opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele,
- vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“,
- vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

E. RIADENIE RIZIKA A POISTENIE

Celková kompetencia:

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia:

- 1. Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.**
- 2. Pochopiť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.**
- 3. Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.**
- 4. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.**

1. Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.

Očakávania, že žiak je schopný:

- uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti,
- diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

2. Pochopiť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.

Očakávania, že žiak je schopný:

-vysvetliť vplyv ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

3. Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia.

4. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Očakávania, že žiak je schopný:

- vysvetliť základný účel verejného poistenia, stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým: nemocenské, dôchodkové, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Človek a svet práce

Technika

5. ročník:

Kompetencia:

-Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňaží ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Obsahová časť:

Jednoduché ručné opracovanie dreva.

Práca s drôtom.

Zhotovenie jednoduchého výrobku z plastu.

6. ročník:

Kompetencia:

-Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľa.

Obsahová časť:

Lepidlá

Kompetencia:

-Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Povrchová úprava materiálov

Kompetencia:

-Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňaží ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Obsahová časť:

Návrh na zhotovenie výrobku

7. ročník:

Kompetencia:

-Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Vznik výrobku

Kompetencia:

Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných potrieb

Obsahová časť:

Praktická činnosť – výrobky z dreva, kovov, plastov

Svet práce

8. ročník

Kompetencia:

Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Obsahová časť:

Moderné spotrebiče v domácnosti

Kompetencia:

Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti

Obsahová časť:

Ekologické aspekty a úspora vody a tepla

9. ročník

Kompetencia:

Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

Obsahová časť:

Mliečny deň

Ovocný deň

Zelenina – pokrmy zo zeleniny

Kompetencia:

Poznať a harmonizovať osobné a rodinné potreby

Obsahová časť:

Oprava odevov

Zhotovenie výrobkov z dreva, papiera, plastov

Tvorba životného prostredia

5. ročník

Kompetencia:

Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe

Obsahová časť:

Zelenina, druhy, použitie

6. ročník

Kompetencia:

Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov

Obsahová časť:

Chov hospodárskych zvierat

7. ročník

Kompetencia:

Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov

Obsahová časť:

Hydropónia. Čo je to hydropónia, potreby na hydropóniu, nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepníkové rastliny.

Telesná a športová výchova

Žiak charakterizuje zdravotné poistenie a sociálne poistenie – nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Vysvetlí základný účel verejného poistenia, stručne charakterizuje zdravotné poistenie, sociálne poistenie – nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Žiak vysvetlí v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia. Vymenuje cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach a opíše, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené. Opíše, akým spôsobom môžu byť chránené cenné predmety a majetkové hodnoty.

Charakterizuje oblasti, kde je človek vystavený možnosti úrazu.

Náboženská výchova

I.ročník

Byť štedrý, vedieť sa podeliť

II.ročník

Nebyť ľahostajný k chudobným ľuďom a poznať hodnotu peňazí

IV. ročník

Byť bohatý a nezmeniť svoj charakter a svoju vieru

V. ročník

Osobnou usilovnosťou a pracovitosťou zveľaďovať svoj majetok

VI. ročník

Poznať, ktoré veci časom hodnotu strácajú a ktoré získavajú, poznať hodnotu človeka

Dokázať pomôcť núdzným osobne i v organizáciách - Charita, Unesco, Konto nádeje, Dobrá novina

VII. ročník

Obchod s ľuďmi za účelom práce, detská práca - súčasné formy otroctva

Poznať hodnotu ľudského života

VIII. ročník

Poznať zmysel práce a jej hodnotu pre človeka

Profesie - cena práce, Mať alebo byť, Schopnosť človeka deliť sa, Kritika slepého bohatstva

IX. ročník

Zodpovednosť za svoje talenty

Angažovanosť kresťana v realizovaní ekonomickej spravodlivosti

Čitateľská gramotnosť

Čítanie aj napriek prieniku moderných informačných technológií ostáva základnou stratégiou nadobúdania vedomostí, odborných znalostí, rozširovania a prehĺbovania poznatkovej bázy človeka, ale aj získavania rozličných praktických a profesijných zručností. Práve z tohto dôvodu považujeme vzťah detí, žiakov a mládeže k čítaniu za kritický.

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote.

Na ceste za poznaním v dobe zaplavenej novými poznatkami a informáciami je dôležité, ako si s nimi žiak dokáže poradiť a využiť ich. Škola má pomôcť žiakovi, aby bol na to pripravený, preto je dôležité, v akej kvalite sa u žiaka rozvíja schopnosť spracovať informácie z textu. Prostredníctvom tejto schopnosti sa žiak učí novým vedomostiam a ich aplikácii v riešení rôznych úloh, situácií, problémov. Cieľom je dosiahnuť základnú (bázovú) gramotnosť. Podľa tohto modelu ide o schopnosť žiaka čítať a porozumieť významu prečítaného textu. Informácie sa ukladajú do pamäti a podľa potreby sa viac alebo menej modifikovane reprodukovujú. Výkon sa posudzuje podľa rýchlosti čítania, chybovosti, plynulosti a porozumeniu textu. Ďalšia práca s textom spočíva v spracovaní informácií z prečítaného. Zvyčajne sa tento proces chápe ako výber dôležitých údajov, myšlienok a poznatkov. Komplexnejšie ho vymedzuje model funkčnej gramotnosti.

Podľa tohto modelu (Gavora, 2003) sa spracovanie informácií realizuje týmito procesmi (činnosťami):

- **identifikovanie hierarchie informácií v texte,**
- **odlišovanie dôležitých informácií od marginálnych,**
- **hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami,**
- **komprimovanie (stláčanie) textu,**

- **vyvodenie záverov z textu,**
- **extrahovanie explicitných (priamo vyjadrených) a implicitných informácií (čítanie medzi riadkami),**
- **hodnotenie využitia, užitočnosti, novosti, spoľahlivosti a pravdivosti informácií a kritická reflexia.**

Výstupom spracovania informácií z textu by malo byť odhalenie informačného jadra textu ako prejav globálneho porozumenia textu.

Základné postupy, pomocou ktorých sa človek k informačnému jadrú dopracuje, sú:

zovšeobecňovanie – nahradzujú sa podriadené informácie vyššej, všeobecnejšej informáciou, **vypúšťanie informácií** – z textu sa odstraňujú nadbytočné alebo všeobecne známe informácie,

integrácia – spájanie informácií, ktoré spolu súvisia alebo vyplývajú jedna z druhej, **konštrukcia** – vytváranie informácií globálnejšieho charakteru, než sú informácie obsiahnuté v danom texte (Gavora, 1992).

Čitateľská gramotnosť rozvíja tieto sociálne komunikačné spôsobilosti:

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikáciou,

- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie
- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a
- efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky, vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení
- a v iných činnostiach, zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok,
- akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti...”

Vypracovala Mgr. Filipová

Čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka.

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná pojmom *funkčná gramotnosť*, ktorú charakterizuje schopnosť spracovať textové informácie. Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky **medzinárodného výskumu PIRLS**, ktorý zisťuje úroveň **4 procesov porozumenia**, (vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integrácia a interpretácia myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov) potrebných na úplné porozumenie informačného a literárneho textu. Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované **do koncepcie obsahovej reformy školstva** v Slovenskej republike a vyjadrené v kľúčových kompetenciách žiaka, v prioritách vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, v edukačných cieľoch a obsahu predmetu slovenský jazyk a literatúra (pre 1. a 2.ročník ZŠ).

Kompetenčne ponímané vzdelávanie spočíva v tom, že určené kompetencie žiak dosahuje v rámci cieľov a obsahu v konkrétnych predmetoch. Preto aj ciele vzdelávacích oblastí špecifikujú a rozpracovávajú kľúčové kompetencie podľa príslušného zamerania.

Vzdelávacia oblasť	Primárne vzdelávanie	Nižšie sekundárne vzdelávanie
Jazyk a komunikácia	Vlastná tvorba jazykových prejavov, práca s informáciami, čitateľská gramotnosť, schopnosť argumentovať. Kľúčové jazykové kompetencie – <i>počúvanie, hovorenie, písanie, čítanie s porozumením</i> . Čitateľské kompetencie – súbor vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (repciu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Rozvoj čitateľských schopností, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.	
Príroda a spoločnosť	Samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej to povoľuje kognitívna úroveň žiaka.	Získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi.
Človek a príroda		
Človek a spoločnosť		Získavať základné schopnosti a zručnosti poznávať historický materiál. Vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov a využívať ich v <i>dejepe</i> . Pracovať s informáciami o Slovenskej republike ako časti Zeme a o Zemi ako celku, porozumieť a rozvíjať čítanie a interpretáciu obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov ako prostriedkov <i>geografie</i> .
Matematika a práca s informáciami		Matematika sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ 1.stupeň – vypracovala Mgr. Bartošová

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná pojmom **funkčná gramotnosť**, ktorú charakterizuje schopnosť spracovávať textové informácie. Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky medzinárodného výskumu PIRLS, ktorý zisťuje úroveň 4 procesov

porozumenia, **(vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integrácia a interpretácia myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov)** potrebných na úplné porozumenie informačného a literárneho textu. Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva v Slovenskej republike a vyjadrené v kľúčových kompetenciách žiaka, v prioritách vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, v edukačných cieľoch a obsahu predmetu slovenský jazyk a literatúra (pre 1. a 2.ročník ZŠ).

Funkčná gramotnosť v cieľoch Štátneho vzdelávacieho programu.

Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva. Prácu s informáciami v primárnom vzdelávaní určujú niektoré kľúčové kompetencie (spôsobilosti) týmito požiadavkami na žiaka:

- ✓ rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať (sociálne komunikačné kompetencie);
- ✓ a dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete (kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií);
- ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach (kompetencia k celoživotnému učeniu sa);

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, preto by mali v rámci inovovaného školského vzdelávacieho programu patriť medzi kľúčové oblasti. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- vyžaduje spoločnosť,
- ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. **procesy porozumenia**
  - a. vyhľadávanie určitých informácií
  - b. vyvodzovanie záverov
  - c. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií

d. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. ciele čítania

- a. čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- b. čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/

3. čitateľské zvyklosti a postoje /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Rozvoj čitateľskej gramotnosti aktivity:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/
- rozprávať jeden druhému o prečítanom
- napísať krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia
- práca s časopisom

Netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

PROJEKT:

- čítajú žiaci žiakom
- číta celá škola – naraz v určitý deň a určitý vymedzený čas
- čítajú väčší menším
- tvorba maľovaného čítania / podľa prečítaného textu/
- dramatizácia rozprávky škôlkárom
- sedíme nad knihou: vytváranie sloganov nabádajúcich k čítaniu práve tej- vybranej knihy

- vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba, čo najpútavejšej obálky ku knihe
- deň poézie i prózy – vyhľadávanie kníh v domácich knižniciach, čítanie a rozbor na hodinách – nie súťaž, ale prehliadka najzaujímavejších básní či rozprávok v závere týždňa v knižnici
- Deň čítania – žiaci sa podľa vlastného záujmu zaradia a jeden deň zotrávajú podľa záujmu v čitateľskom kútiku, ktorý ich zaujíma: napr. encyklopédie, poézia, ľudové rozprávky, moderné rozprávky....

cieľom:

Podpora záujmu žiakov o čítanie, ich stimulácia k tvorivosti, k rozvoju prezentačných zručností, podnecovanie k vlastnej tvorbe. Vždy v každom projekte čítanie a diskusia k prečítanému, formulácia hlavných myšlienok, tvorba vhodného nápisu, interpretácia textu, prezentácia vlastného názoru, využitie poznatkov.

Žiak 2. ročníka sa učí v prečítanom texte – *vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom uvedená explicitne alebo synonymným spôsobom a po prečítaní časti príbehu sformulovať svoju predstavu o pokračovaní textu*. Technická stránka čítania zostáva i naďalej zachovaná, rozdiel je v tom, že žiak sa učí predložený text čítať s porozumením. Žiaci majú získať *bázovú gramotnosť* a rozvíjať základy funkčnej gramotnosti.

V ďalších ročníkoch ma získať ***analytické a interpretačné zručnosti*** – *zostaviť osnovu prečítaného textu, určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu, prerozprávať obsah prečítaného textu, vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu, vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy, hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah, odlišovať prozaické a básnické texty, odlišovať umelecké a náučné texty.*

Vyučovanie v predmete **prírodoveda** ma žiakov viesť okrem iného k rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch. Výučba **vlastivedy** je zameraná na zážitkové poznávanie oblasti Slovenska. Pre žiakov je dôležité orientovať sa v mape, vedieť z nej čítať s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách.

ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ 2.stupeň vypracovala Mgr. Pavlovkinov, Mgr. Budaiová

Teoretické východiská pojmu čitateľská gramotnosť

Čitateľskú gramotnosť definuje model funkčnej gramotnosti ako schopnosť spracovať textové informácie. Spracovanie sa realizuje procesmi (činnosťami):

- identifikovanie hierarchie informácií v texte,
- hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami,
- komprimovanie (stláčanie) textu,
- vyvodenie záverov z textu,
- extrahovanie explicitných a implicitných informácií (čítanie medzi riadkami),
- hodnotenie využitia, užitočnosti, novosti, spoľahlivosti a pravdivosti informácií a kritická reflexia.

V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa systematicky žiak učí čítať s porozumením v predmete **slovenský jazyk**.

Prehľad schopností a zručností uvádza **tabuľka**

Schopnosti	Zručnosti
I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby	vybrať text podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie
	Nahlas, ticho a opakovane prečítať text

II. Pochopiť význam textu	Pochopiť umelecký a vecný text s využitím explicitných informácií
	Pochopiť text podľa implicitných informácií
	tvoriť a overiť navrhnuté hypotézy
	Reprodukovat umelecký a vecný text na základe chronologickej alebo logickej postupnosti
III. Pochopiť formálnu stránku textu	Rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy atď.
	Rozpoznať a pomenovať rozličné texty a určiť ich horizontálnu štruktúru
IV. Odlíšiť vetu a text	vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí
	Určiť časovú a logickú postupnosť v rozvíjaní témy.
v. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie	✓ interpunkčných znamienok ✓ gramatických kategórií (rod, číslo, pád, osoba, číslo, čas)
VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek	Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch
	Overiť si význam slova
	Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam, napr. slabikám a hláskam
	Rozoznať sémantické vzťahy medzi slovami, skupinami slov,

	jednovýznamové – viacvýznamové slová

Čitateľská gramotnosť v obsahovom a výkonovom štandarde predmetu SJL – vypracovala Mgr. Pavlovkinová

Kľúčové spôsobilosti sú začlenené do jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré majú nadpredmetový charakter a do konkrétnych predmetov. Čitateľská gramotnosť sa primárne rozvíja v predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL) a súčasne sa využíva, a tým aj rozvíja v učení sa na ktoromkoľvek predmete kognitívneho charakteru. Vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sa kladie najväčší akcent na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. Edukačné ciele predmetu slovenský jazyk a literatúra definujú komunikačné kompetencie ako spôsobnosť tvoriť, prijať a spracovať informácie, zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie, spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať, schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city. Vo vzdelávacom štandarde pre predmet slovenský jazyk a literatúra je čitateľská gramotnosť vyjadrená v poznávacích a rečových kompetenciách, ktorými sú technika čítania a verejná prezentácia textu, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti, analytické a interpretačné zručnosti, tvorivé zručnosti a informačné zručnosti. (ŠPÚ, ISCED 2, ISCED 3, 2008) Podľa výkonového štandardu SJ pre základné školy je súčasťou komunikačných jazykových kompetencií čítanie s porozumením, spolu s písaním a hovorením (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia) a vymedzujú ho tieto spôsobilosti a zručnosti (v príklade sú uvedené požadované zručnosti pre žiakov 5. ročníka):

1. Zamerať svoje čítanie podľa potreby Vybrať text podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
2. Pochopiť význam textu Pochopiť umelecký a vecný text s využitím explicitných informácií. Pochopiť text podľa implicitných informácií. Tvoríť a overiť navrhnuté hypotézy. Reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.

3. Pochopiť formálnu stránku textu Rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy atď. Rozpoznať a pomenovať rozličné texty a určiť ich horizontálnu štruktúru.

4. Odlíšiť vetu a text Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí. Určiť časovú a logickú postupnosť pri rozvíjaní témy.

5. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie interpunkčných znamienok, gramatických kategórií (rod, číslo, pád, osoba, číslo, čas).

6. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. Overiť si význam slova. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam, napr. slabikám a hláskam. Rozoznať sémantické vzťahy medzi slovami, skupinami slov jednovýznamové – viacvýznamové slová. (ŠVP, ISCED 2, 2008)

V literárnej výchove v sekundárnom vzdelávaní (na nižšom a vyššom stupni) je vo výkonových štandardoch čítanie s porozumením a interpretácia významu prostriedkom osvojovania si poznatkov z teórie literatúry a ich využitia na pochopenie literárneho textu v jeho komplexnosti.

Príklad požadovaného výkonu pre 5. ročník ZŠ v tematickom celku Próza – Všeobecné pojmy patriace k próze – v súvislosti s pojмами literárna postava, vonkajšia kompozícia: § vie vysvetliť literárnu postavu ako fikciu autora, nositeľa deja, § vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, § vie výstižne charakterizovať postavy, § vie vysvetliť funkciu nadpisu, § vie vyhľadať a posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom, § vie vysvetliť členenie textu na odseky, § vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, § vie zdôvodniť, prečo sa literárne dielo člení na kapitoly.

Čitateľská gramotnosť na hodinách čítanie s porozumením vypracovala Mgr. Mišurdová

Základnou funkciou vyučovania predmetu Čítanie s porozumením na 2. stupni základnej školy je rozvíjať v žiakoch sociálne a kultúrne zručnosti. To znamená, aby boli žiaci schopní nielen slová, vety, texty prečítať, ale ich aj

pochopiť a ďalej pracovať s ich obsahom a nadobudnutými informáciami. V predmete nie sú podstatné rýchlosť a plynulosť čítania, ale je pochopenie textu a používanie písaných textov.

Čítanie s porozumením je vnímané ako súčasť čitateľskej gramotnosti, teda schopnosti spracovať informácie z tlačeneho a písaného textu a využiť ich pri riešení rôznych situácií každodenného života. Preto v predmete čítanie s porozumením nemožno pracovať iba s textami, ktoré žiak číta v škole, ale aj s textami v spojitosti s jeho bežným životom mimo školy. Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používaných na rôzne účely.

Čitateľská gramotnosť v cudzích jazykoch vypracovala Mgr. Molnárová a Bojtošová

(Anglický a nemecký jazyk)

Úroveň A1

Žiak rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,

- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty

Úroveň A2

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu. Učiaci sa na úrovni A2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby: x dokázal vyhľadať konkrétne

informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy, aby vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie, aby rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď., aby pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články, aby porozumel jednoduché osobné listy, aby z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov, aby vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

Nahodinách sa využívajú tieto metódy.

Projekty s rôznou tematikou(rodina, Vianoce, Veľká noc...)

Powerpointové prezentácie k danej téme

Čítanie z časopisov, tvorba vlastných textov na základe podkladov z externej literatúry

Vyhľadávanie textov na internete

Čítanie z rôznych grafov a tabuliek

Interpretácia prečítaného textu

Tvorba pohľadníc na danú tému napr.(Valentín, Veľká noc)

Čitateľská gramotnosť na ostatných predmetoch

Chémia – porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a vedieť aplikovať

získane poznatky na riešenie konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť žiaci schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Fyzika – vedieť *získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie* z rôznych vedeckých a technologických informačných zdrojov, využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a v rozličných činnostiach vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov a ich kriticky zhodnotiť z hľadiska správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Biológia – vedieť *využiť, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta* z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

Dejepis – vedieť *vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov* – textov verbálnych, obrazových, grafických, z textov kombinovaných, z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie, využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnotu vyberaním, organizovaním, porovnávaním, rozlišovaním, zaradovaním informácii a kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácii.

Geografia – vedieť *používať a interpretovať mapy rôzneho druhu, pracovať s literatúrou ako zdrojom poznatkov (učebnice, odborné a populárno-vedecké časopisy) – správne porozumieť prečítanému, spracovať a interpretovať získané poznatky*. Prvotne rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov patri medzi základne vyjadrovacie prostriedky geografie.

Občianska náuka – vedieť *využívať ako zdroj informácií* rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru.

Matematika a informatika – na 2. stupni ZŠ vedieť *správne používať matematickú symboliku a znázorňovať, schopnosť čítať s porozumením súvisle texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvisle texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy*.

Podujatia na rozvoj čitateľskej gramotnosti na II. stup s dôrazom na hodiny SJL a CIR vypracovala Mgr. Pavlovkinová

Cieľom je formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a popoludňajšie čitateľské aktivity v školských kluboch detí.

Na podporu zvyšovania informačnej gramotnosti a čitateľskej kultúry žiakov môžu využívať rôzne **formy a metódy individuálnej alebo kolektívnej práce.**

Príklady aktivít:

- exkurzie do školskej knižnice alebo do iných typov knižníc, najčastejšie verejných knižníc,
- hodiny informačnej výchovy v spolupráci s učiteľmi vo vyučovaní jednotlivých predmetov v triedach alebo v rámci vyučovacej hodiny v priestoroch školskej knižnice, poprípadе v priestoroch verejnej knižnice,
- pasovanie žiakov za čitateľov školskej knižnice,
- čitateľské maratóny,
- autorské besedy,
- odborné prednášky,
- tvorba vlastného leporela alebo knihy s cieľom rozvíjať fantáziu, predstavivosť a slovnú zásobu žiakov,
- dramatizácie príbehov,
- literárne súťaže,
- recitačné preteky,
- hodiny hlasného čítania,
- hodiny tvorivého písania,
- rozhlasové literárne relácie,
- medailóniky pri príležitosti výročia významného spisovateľa,
- dní otvorených dverí,

- vianočné akadémie,
- výstavky kníh a iné.

Plánované aktivity zamerané na podporu čitateľskej gramotnosti v

- Záložka do knihy spája slovenské školy
- Les ukrytý v knihách
- Čítajme si...
- Burza kníh z domácej knižnice

Inovovaný školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou Želovce, Gottwaldova 81, 991 06 Želovce

---

9 Žiacky školský parlament

Žiacky školský parlament

Preambula:

Fungovanie žiackeho školského parlamentu je základným prejavom demokratizácie a humanizácie súčasnej modernej školy 21. storočia. A tak sme sa aj my rozhodli stotožniť sa s touto myšlienkou a pokúsiť sa ju efektívne realizovať. Pri určovaní hlavných zámerov žiackeho školského parlamentu sme vychádzali z charakteristiky hlavných znakov humanisticky orientovaného vyučovacieho procesu.

Článok 1: Žiacky školský parlament

Žiacky školský parlament je pomocný orgán školy, ktorý vyjadruje záujmy žiakov v oblasti výchovy a vzdelávania na základnej škole.

Poslaním žiackeho školského parlamentu je riešenie výchovno-vzdelávacích problémov, navrhovanie opatrení na zlepšenie činností v škole, hľadanie spoločných postupov v organizovaní mimoškolskej činnosti žiakov, alebo aj zlepšovanie vzájomných vzťahov na škole.

Spolupracuje s vedením školy, so žiakmi aj s učiteľmi školy.

Členmi žiackeho školského parlamentu sú žiaci – „poslanci“ ZŠ (predsedovia, podpredsedovia triedy), ktorí sú volení priamou voľbou v kmeňovej triede školy. Hlasovanie je tajné. Predseda triedy, člen žiackeho školského parlamentu, je volený vždy na jeden školský rok. Člen žiackeho školského parlamentu môže byť aj samostatná funkcia v triede. Člena žiackeho školského parlamentu, teda poslanca, si volia žiaci 4. – 9. ročníka.

Čestným členom predsedníctva je **riaditeľka školy**.

Zástupcu pedagogického zboru určuje riaditeľka školy.

V prípade nespokojnosti s činnosťou poslanca má trieda právo ho odvolať a zvoliť si nového „poslanca“. Ak sa „poslanec“ nezúčastní troch zasadnutí žiackeho parlamentu bez adekvátneho ospravedlnenia, ostatní členovia žiackeho školského parlamentu majú právo ho odvolať.

Sídlom žiackeho školského parlamentu je Základná škola s materskou školou Želovce.

Na zasadnutiach žiackeho školského parlamentu sa zúčastňuje učiteľ školy, ktorý bol poverený vedením školy.

Žiacky školský parlament je schopný uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých „poslancov“.

Parlament zasadá minimálne raz mesačne, vždy v dopredu dohodnutý čas.

Parlament má právo pozvať si v priebehu roka hosťa, ktorý im zodpovedá na ich otázky. Hostom môže byť riaditeľ školy, zástupca riaditeľa školy, výchovný poradca, psychológ školy, koordinátor výchovy, pedagogický, alebo iný zamestnanec školy.

Žiakemu školskému parlamentu bola pridelená nástenka. Poslanci parlamentu si volia funkciu – nástenkár, ktorý sa počas roka sa o nástenku stará. Táto nástenka je umiestnená na hlavnej chodbe školy.

Článok 2: Zasadnutia žiackeho školského parlamentu

Program rokovania žiackeho školského parlamentu zostavuje predseda školského parlamentu, ktorým je pre školský rok 2018/2019 spolu s pedagogickým zástupcom parlamentu..

Počas každého rokovania sa vedie zápisnica.

Činnosť žiackeho školského parlamentu sa bude riadiť podľa štatútu, ktorý bol vypracovaný a schválený členmi žiackeho parlamentu.

Na zmenu štatútu a jeho doplnenie je potrebná nadpolovičná väčšina členov.

Článok 3: Predseda žiackeho školského parlamentu

Zasadnutie žiackeho školského parlamentu zvoláva pedagogický pracovník alebo jeho predseda.

Predseda parlamentu má právo dvoch hlasov v prípade rovnosti hlasov.

Predseda parlamentu je volený na jeden školský rok tajným hlasovaním.

Mimoriadne zasadnutie žiackeho školského parlamentu môže zavolať len pedagogický zástupca, predseda parlamentu alebo nadpolovičná väčšina „poslancov“.

Článok 4: Úlohy poslanca ŠP

Poslanec žiackeho školského parlamentu je povinný povedať v triede všetko, čo sa dozvedel na zasadnutí.

Na každé zasadnutie si poslanci nosia zošit (slovník), do ktorého si zapisujú všetko, čo na zasadnutí rozoberú.

Zánik členstva v ŠP:

- a) vystúpením poslanca
- b) vylúčením poslanca z dôvodu neúčasti alebo iného priestupku
- c) zánikom ŠP

Poslanec ŽP sleduje nástenku parlamentu

Zapája sa aktívne do činností, akcií žiackeho parlamentu.

Navrhuje a organizuje akcie žiackeho parlamentu.

Článok 5: Vlastnosti člena ŽŠP

-
- dôvera väčšiny spolužiakov v triede a ich ochota rešpektovať jeho prácu v ŠP
  - čestné a slušné vystupovanie voči spolužiakom i dospelým
  - organizačné schopnosti
  - zrozumiteľnosť a pohotovosť vo vyjadrovaní
  - rozhodnosť pri riešení problémov a obhájenie si svojich názorov, schopnosť argumentácie a vedenia dialógu
  - vedieť rešpektovať rozhodnutie väčšiny

Článok 6: Aktivity a práva žiackeho školského parlamentu

Na prvom zasadnutí sa volí predseda žiackeho školského parlamentu.

Súčasťou každého rokovania žiackeho parlamentu je riešenie pripomienok poslancov, ktoré získali od svojich spolužiakov: správanie žiakov, vyučovací proces, organizovanie besiedok, akadémií, športových a vedomostných súťaží, zábavné podujatia, návrhy na estetizáciu školy, čistota školy, iné.

Článok 7: Nástenkár žiackeho školského parlamentu

Nástenkár žiackeho školského parlamentu má na starosti obnovovanie nástenky na chodbe.

Nástenkár žiackeho školského parlamentu úzko spolupracuje s predsedom parlamentu a pedagogickým zástupcom. Tí mu môžu poskytnúť informácie počas školského roka, ktoré je potrebné uverejniť.

Článok 8: Hovorca žiackeho školského parlamentu

Hovorca žiackeho školského parlamentu cez rozhlas informuje o najdôležitejších akciách všetkých žiakov školy.

Informuje o činnosti parlamentu

Článok 9: Podpredseda žiackeho školského parlamentu

Podpredseda vypracúva zápisnicu z každého zasadnutia parlamentu a vedie zasadnutie spolu s jeho predsedom.

Pomáha predsedníčke žiackeho školského parlamentu.

V prípade neprítomnosti predsedníčky parlamentu vedie zasadnutie parlamentu.

Na slávnostnom otvorení a ukončení činnosti parlamentu si pripravuje príhovor na zhodnotenie činnosti parlamentu, prípadne na povzbudenie poslancov do plnenia svojej funkcie.

Článok 10: Poslanecký sľub

Sľubujem, že vždy budem konať čestne v záujme triedy, ktorú zastupujem, aby som svojou prácou pomohol pri výchove, vzdelávaní a v zlepšovaní vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi na našej škole.

Sľubujem, že budem aktívne pomáhať a zapájať sa pri organizovaní akcií školy. Svoju funkciu budem vykonávať poctivo počas celého školského roka. Budem ako poslanec parlamentu zapájať svoju triedu do akcií školy, budem im informácie zo zasadania vždy odovzdávať pravdivé. Budem spolupracovať so svojím triednym učiteľom.

PLÁN ŽIACKEHO ŠKOLSKÉHO PARLAMENTU

September

- Stretnutie členov žiackeho parlamentu.
- Voľba výboru žiackeho parlamentu - ustanovenie.
- Oboznámenie členov parlamentu so Štatútom parlamentu a jeho schválenie.
- Aktualizácia parlamentnej nástenky.
- Zhotovenie pripomienkovej urny.

Október

- Oboznámenie členov s celoročným plánom práce parlamentu a jeho schválenie.
- Mesiac úcty k starším
- Vyhlásenie súťaže Eko trieda na 2. stupni(celoročné bodovanie členmi parlamentu a koordinátorom). Bodovanie tried. • Medzinárodný deň školských knižníc
- Deň jablák – jeho organizácia a priebeh v triedach na 2. stupni. Bodovanie tried.

November

- Návrhy do programu na vianočnú akadémiu.
- Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s jesennou tematikou.
- Európsky týždeň boja proti drogám
- Prerokovanie pripomienok z pripomienkovej urny.

December

- Sviatok sv. Mikuláša, patróna detí(6.12)- organizácia podujatia.
- Vianočná akadémia –výzdoba, organizačná pomoc.
- Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s vianočnou tematikou.
- Vianočná pošta.

Január

- Staviame snehuliakov – súťaž o najkrajšieho snehuliaka
- Zdravý životný štýl, starostlivosť o dušu aj telo

- Bodovanie tried – čistota a úprava triedy, zeleň.
- Prerokovanie pripomienok z pripomienkovej urny.

Február

- Valentínska pošta – zabezpečenie a realizácia.
- Socializácia v triede, vzťahy - anketa
- Bodovanie tried

Marec

- Deň vody – zabezpečenie a realizácia.
- Marec – mesiac knihy
- Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s jarnou tematikou.
- Deň učiteľov
- Medzinárodný deň žien – príprava pozdravov pre pani učiteľky
- Prerokovanie pripomienok z pripomienkovej urny.

Apríl

- Deň narcisov - •. Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s veľkonočnou tematikou
- Deň Zeme – zabezpečenie a realizácia.
- Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s jarnou tematikou.

Máj

- Zhromažďovanie príspevkov do školského časopisu.
- Bodovanie tried – najkrajšia triedna výzdoba s veľkonočnou tematikou
- Deň Zeme – zabezpečenie a realizácia.
- Súťaž o najkrajšiu kraslicu.
- Deň detí – návrhy
- Prerokovanie pripomienok z pripomienkovej urny.

Jún

- Deň detí
- Záverečné zasadnutie školského žiackeho parlamentu a vyhodnotenie celoročnej činnosti.
- Bodovanie tried. Vyhodnotenie celoročnej súťaže - Eko trieda.

Predkladaný plán činnosti žiackeho školského parlamentu je orientačný, počas školského roka sa bude aktualizovať a dopĺňať podľa požiadaviek, prípadne sa niečo z neho pomení, vynechá. Budeme diskutovať, hľadať riešenia, realizovať

---

nápravu pri porušení najmarkantnejších problémov týkajúcich sa disciplíny, porušovania školského majetku a kultúry správania jednotlivcov i skupín.

V Želovciach, 23.08.2018

Mgr. M. Pavlovkinová